

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
Stockholm 2021-03-09

Dnr 01830/2020

Enligt sändlista

REMISS

Förslag till ändring och omtryck av Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2008:1) om statligt tandvårdsstöd, till den 15 januari 2022

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV), översänder härmed förslag till föreskrifter om ändring i verkets föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2008:1) om statligt tandvårdsstöd.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 15 januari 2022.

Synpunkter på förslaget ska vara TLV tillhanda senast den **20 april 2021**.

Skicka gärna ert yttrande med e-post till registrator@tlv.se. Vi är tacksamma om ni kan skicka ert yttrande i Word-format för att underlätta vårt sammanställningsarbete. Om ni önskar kan ni även skicka en pdf-fil eller ett undertecknat exemplar per post. Var vänlig och ange vårt diarienummer i svaret.

Frågor under remisstiden kan ställas till berörda kontaktpersoner, se konsekvensutredningen.

På Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets vägnar

Karin Lewin
Chefsjurist

Bilagor:

- Förslag till ändring och omtryck av Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2008:1) om statligt tandvårdsstöd
- Konsekvensutredning
- Författningsändringar med beskrivning av konsekvenser för respektive förslag
- Sändlista

Sändlista

Integritetsskyddsmyndigheten	imy@imy.se
Folkhälsomyndigheten	info@folkhalsomyndigheten.se
Föreningen svensk dentalhandel	fsd@branschkansliet.se
Försäkringskassan	huvudkontoret@forsakringskassan.se jan.bouveng@forsakringskassan.se
Inspektionen för vård och omsorg (IVO)	registrator.vss@ivo.se
Funktionsrätt Sverige	info@funktionsratt.se
Konsumentverket	konsumentverket@konsumentverket.se
Läkemedelsverket	registrator@lakemedelsverket.se
Myndigheten för vård- och omsorgsanalys	registrator@vardanalys.se
Odontologiska högskolor	
Institutionen för odontologi Göteborg	registrator@gu.se odontologi@odontologi.gu.se
Institutionen för odontologi Stockholm	registrator@ki.se
Institutionen för odontologi Umeå	registrator@umu.se
Tandhygienistutbildningen Jönköping	registrator@ju.se
Tandhygienistutbildningen Karlstad	registrator@kau.se
Tandhygienistutbildningen Kristianstad	registrator@hkr.se
Tandvårdshögskolan Malmö	registrator@mau.se
Privattandläkarna	info@ptl.se
PRO	info@pro.se
Regelrådet	regelradet@regelradet.se
SKR	registrator@skr.se
Socialstyrelsen	socialstyrelsen@socialstyrelsen.se Par.Odman@socialstyrelsen.se
Specialistföreningar:	
Svensk förening för bettfysiologi	per.alstergren@mau.se
Svensk Förening för Cariologi	gunnel.hansel-petersson@mau.se
Svensk förening för odontologisk radiologi	silvia.miranda-bazargani@regionorebrolan.se
Svensk förening för oral protetik	maria.george@sll.se
Svensk käkkirurgisk förening	christian.schaefer@gu.se
Svenska Endodontiföreningen	info@endodontiforeningen.se
Svenska Ortodontiföreningen	info@sof.website
Svenska Parodontologföreningen	parodforeningen@gmail.com anna.bogren@vgregion.se
Sveriges Privata Specialisttandläkare	info@spst.se
SPF	info@spfsenioreorna.se
Statens beredning för medicinsk och social utvärdering	registrator@sbu.se
Strålsäkerhetsmyndigheten	registrator@ssm.se
Svensk Förening för Orofacial Medicin	emma.ekenstrale@vgregion.se orofacial.medicin@gmail.com

Svensk samhällsodontologisk förening	warnberg.gerdin@gmail.com
Svenska Tandsköterskeförbundet	exp@svetf.se
Sveriges Folktandvårdsförening	gunilla.swanholm@regionuppsala.se
Sveriges Konsumenter	info@sverigeskonsumenter.se
Sveriges Tandhygienistförening	info@tandhygienistforening.se
Sveriges Tandläkarförbund	kansli@tandlakarforbundet.se
Sveriges Tandteknikerförbund	solweig.hulten@dentallab.se
Tandläkare - Egen verksamhet TEV	info.tev@stlf.se
Tjänstetandläkarna	kansliet@tjanstetandlakarna.se
Vårdföretagarna	info@vardforetagarna.se

För kännedom till systemleverantörerna

Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN 2002-1054, Artikelnummer 17320028HSLF

Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Föreskrifter om ändring i Tandvårds- och läkemedelsförmåns- verkets föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2008:1) om statligt tandvårdsstöd;

**HSLF-FS
2021:xx**

Utkom från trycket
den 17 juni 2021
Omtryck

beslutade den 27 maj 2021.

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket föreskriver med stöd av 2 § förordningen (2008:193) om statligt tandvårdsstöd i fråga om verkets föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2008:1) om statligt tandvårdsstöd¹

dels att 2 § ska ha följande lydelse,

dels att bilagorna 1–3 till föreskrifterna ska ha följande lydelse.

Föreskrifterna och de allmänna råden kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då denna författning träder i kraft.

Inledande bestämmelse

1 § I denna föreskrift ges kompletterande bestämmelser till lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd. (HSLF-FS 2018:23).

Ersättningsberättigande tandvård och referenspriser

2 §² Behandlaren fastställer vilka tillstånd som föreligger hos patienten för att sedan bedöma vilka tandvårdsåtgärder som uppfyller förutsättningarna för ersättning enligt lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd. Av bilaga 1 till föreskrifterna (Ersättningsregler) framgår samtliga tillstånd med tillhörande regler inom det statliga tandvårdsstödet.

Av bilaga 2 till föreskrifterna (Ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder med referenspriser angivna i kronor) framgår vad som ingår i respektive ersättningsberättigande tandvårdsåtgärd per patient samt referenspriser för åtgärden. Referenspris för specialisttandvård kan

---

¹ Senaste omtryck HSLF-FS 2020:28.

² Senaste lydelse HSLF-FS 2020:28.

ligga till grund för beräkning av tandvårdsersättning i enlighet med 5 § dessa föreskrifter.

Av bilaga 3 till föreskrifterna framgår allmänna råd till vissa tillstånd och åtgärder i bilaga 1 och 2. (*HSLF-FS 2021:XX*).

Allmänna råd

Nytt tillstånd kan behöva fastställas efter att en behandling utförts. Till exempel när en tand med sjukdom har avlägsnats uppkommer ett nytt tillstånd för tandlöshet.

Ursprungliga tillstånd kvarstår såvida inte definitiva åtgärder slutförts. Temporära fyllningar/kronor/broar eller temporära proteser kan utföras utan att ursprungligt tillstånd ändras. Dokumentation bör ske innan behandling påbörjas. Temporära behandlingar kan till exempel behövas om

- förbehandling med exspektansperiod behövs, eller
- en patient behöver remitteras till annan behandlare och under väntetiden behöver viss behandling.

Nytt tillstånd kan även behöva fastställas

- efter trepanation när tandsubstans förlorats eller en skada i permanent tandstödd konstruktion uppkommit, eller
- vid behandling av symtomgivande sprickbildning i tand när en omfattande förlust av tandsubstans uppkommit. (*TLVFS 2014:6*).

Tandvårdsersättning

3 § När patientens sammanlagda kostnader för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder, beräknade enligt 2 kap. 4 § andra stycket lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd, under en ersättningsperiod överstiger 3 000 kronor lämnas tandvårdsersättning med

- 50 procent av den del av kostnaderna som överstiger 3 000 kronor men inte 15 000 kronor, och
- 85 procent av den del som överstiger 15 000 kronor.

Definitioner

4 § De ord och benämningar som används i föreskrifterna har samma betydelse som i lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd. Därutöver används följande begrepp med nedan angiven betydelse.

Infraokklusion

Med infraokklusion avses en tand som efter förväntat avslutat tandframbrott har en tuggyta som är lägre än omgivande tänder i käken beroende på hindrad eller ofullständig eruption (tandframbrott) eller ankylos (sammanväxt mellan tandrot och käkben).

Om en hel sida saknar kontakt (beroende på annat skäl än **HSLF-FS**
ofullständig eruption) betraktas detta inte som infraocklusion utan som **2021:XX**
ett lateralt öppet bett.

Partiellt erupterad tand

En partiellt erupterad/semiretinerad (delvis frambruten) tand bedöms som tandlöshet när tillstånd ska fastställas, om tanden inte kan användas till att fästa en konstruktion på.

Ny tandposition

Ny tandposition föreligger för en tand när den har ersatt en annan tands plats i tandbågen med minst hälften av den ersatta tandens bredd.

Kvadrant

En kvadrant avser tandposition 1 till 8 på samma sida och i samma käke.

Påbörjad åtgärd

En åtgärd är påbörjad för

- rotbehandling när trepanation skett,
- fyllningsterapi när preparation av kavitet skett,
- tandstödd protetik när preparation för protetisk konstruktion påbörjats,
- avtagbar protetik när definitivavtryck tagits,
- bettskena, annan skena eller klammerplåt när avtryck tagits,
- implantatkirurgi, antingen när ett implantat installerats eller när benaugmentation utförts,
- implantatstödd protetik när definitivavtryck tagits, eller
- tandreglering när apparatur utlämnats.

Implantatbehandling är påbörjad när implantatkirurgi påbörjats.

Slutförd åtgärd

En åtgärd är slutförd för

- rotbehandling när rotfyllningen är utförd,
- fyllningsterapi när fyllningen är utförd,
- tandstödd protetik när konstruktionen är utlämnad,
- avtagbar protetik när protesen är utlämnad,
- bettskena, annan skena eller klammerplåt när den är utlämnad,
- implantatkirurgi när samtliga implantat är installerade,
- implantatstödd protetik när konstruktionen eller komponenten är utlämnad, eller

- tandreglering när aktiv apparatur är avlägsnad och retention är inledd.

Implantatbehandling är slutförd när konstruktionen är utlämnad.

Om det finns särskilda skäl får, vid tandstött protetik, avtagbar protetik och implantatstött protetik, åtgärden anses slutförd vid annan tidpunkt än när konstruktionen är utlämnad.

Allmänna råd

Slutförd åtgärd är inte alltid detsamma som avslutad behandling inom åtgärden. Till exempel är åtgärd för protes slutförd och rapporteras när protesen är utlämnad. Behandling som ingår i åtgärd för protes innefattar även efterkontroll och justering upp till tre månader.

Att en protetisk konstruktion är utlämnad bör innebära att patienten fått den i munnen för användning.

Särskilda skäl för annan tidpunkt för slutförd protetisk konstruktion kan till exempel vara då ytterligare protetisk konstruktion ska utföras vilken måste inpassas till den utlämnade konstruktionen. I detta fall bör ersättning lämnas när nästa konstruktion inpassats.

Utbytesåtgärd

Utbytesåtgärd används när patienten väljer en annan behandling än den som är ersättningsberättigande för aktuellt tillstånd, i det fall utbytesåtgärd finns föreskriven för tillståndet. För en sådan annan behandling lämnas ersättning motsvarande en ersättningsberättigande behandling inom aktuellt tillstånd. För att rapportera utbytt behandling används utbytesåtgärder.

Utbytesåtgärdernas referenspriser motsvarar referenspriset för den ersättningsberättigande behandlingen. Hur tandvårdsersättning för utbytesåtgärd beräknas framgår av regel D.4, E.4 och E.14. (*HSLF-FS 2018:23*).

Referenspris för specialisttandvård

5 § Referenspris för specialisttandvård kan ligga till grund för beräkning av tandvårdsersättning, under förutsättning att

- en patient remitterats av en behandlare inom tandvård eller övrig hälso- och sjukvård till tandläkare med bevis om specialistkompetens, och
- tandvårdsåtgärderna utförs av denne inom dennes specialistområde.

Om det finns särskilda skäl får referenspris för specialisttandvård ligga till grund för beräkning av tandvårdsersättning vid ytterligare behandling inom specialistområdet utöver vad som anges i remissen.

Behandling som en patient remitterats för är slutförd när slutligt remissvar har skickats.

När den behandling som en patient remitterats för är slutförd, får inte referenspris för specialisttandvård ligga till grund för beräkning av tandvårdsersättning, för eventuella ytterligare tandvårdsåtgärder som tandläkaren med bevis om specialistkompetens utför på patienten. (HSLF-FS 2019:9).

Allmänna råd

Särskilda skäl för när referenspris för specialisttandvård kan ligga till grund för beräkning av tandvårdsersättning vid ytterligare ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder inom specialistområdet utöver vad som anges i remissen, kan vara när tandvårdsåtgärder behöver utföras som ett led i eller som en förutsättning för den remitterade behandlingen. (TLVFS 2012:2).

Särskilt tandvårdsbidrag

6 § Patienter som har en sjukdom eller funktionsnedsättning som medför risk för försämrad tandhälsa har, i enlighet med 2 kap. 1 a § lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd, rätt till särskilt tandvårdsbidrag som får användas för betalning av ersättningsberättigande förebyggande tandvårdsåtgärder.

De sjukdomar eller funktionsnedsättningar som kan berättiga till särskilt tandvårdsbidrag anges i 4 a § förordningen (2008:193) om statligt tandvårdsstöd. Socialstyrelsen föreskriver om dessa sjukdomar och funktionsnedsättningar samt om de underlag som ska styrka sjukdomen eller funktionsnedsättningen.

Särskilt tandvårdsbidrag får användas för betalning av följande tandvårdsåtgärder:

- 101, 103, 111, 112, 113, 114, 161, 162,
- 201, 204, 205, 206, 207, 208, 209 och
- 311, 312, 313, 314, 321, 341, 342, 343. (HSLF-FS 2017:39).

Övergångsbestämmelser

Denna författning³ träder i kraft den 1 januari 2009 och gäller för tandvårdsåtgärder som påbörjas från och med dagen för ikraftträdandet. För sådana tandvårdsåtgärder som har påbörjats före utgången av december 2008 gäller tidigare bestämmelser, enligt förordning (2008:844) om ändring i förordning (2008:193) om statligt tandvårdsstöd.

Denna författning⁴ träder i kraft den 1 juli 2009. För implantatbehandling inom diagnos/tillstånd 5001, 5002 och 5035, som har påbörjats och där implantat installerats före författningens ikraftträdande gäller, såvitt avser åtgärd 861–863, 865 samt 871–873, tidigare bestämmelser, dock längst till utgången av juni 2010.

Denna författning⁵ träder i kraft den 1 januari 2010.

1. Denna författning⁶ träder i kraft den 1 juli 2010.
2. För behandling som omfattats av regel E.4 som har påbörjats och där implantat installerats före ikraftträdandet gäller äldre lydelse, dock längst till och med 30 juni 2011.
3. För tandregleringsåtgärder inom diagnos/tillstånd 5901–5913 som har påbörjats före ikraftträdandet gäller äldre lydelse, dock längst till och med 30 juni 2013.
4. För behandling inom diagnos/tillstånd 5072 där preparation för tandstött protetik utförts före ikraftträdandet gäller äldre lydelse, dock längst till och med 31 december 2010.

Denna författning⁷ träder i kraft den 1 september 2011.

Denna författning⁸ träder i kraft den 1 januari 2013.

1. Denna författning⁹ träder i kraft den 1 september 2013.
2. För behandling inom tillstånd 4078 eller 5042 där preparation för tandstött protetik utförts före ikraftträdandet gäller äldre lydelse, dock längst till och med 30 juni 2013.
3. För behandling inom tillstånd 5071 eller 5072 där preparation för tandstött protetik utförts eller där avtryck tagits för implantatstött konstruktion före ikraftträdandet gäller äldre lydelse, dock längst till och med 30 juni 2013.

---

³ TLVFS 2008:1.

⁴ TLVFS 2009:1.

⁵ TLVFS 2009:6.

⁶ TLVFS 2010:2.

⁷ TLVFS 2011:2.

⁸ TLVFS 2012:2.

⁹ TLVFS 2013:2.

4. För behandling inom tillstånd 4471 där preparation för tandstöd protetik inom utbytesåtgärd 921 utförts före ikraftträdandet gäller äldre lydelse, dock längst till och med 30 juni 2013. **HSLF-FS 2021:XX**

1. Denna författning¹⁰ träder i kraft den 1 september 2014.
2. För behandling med åtgärd 604 där avtryck tagits före den 1 september 2014 gäller äldre lydelse, dock längst till och med den 31 oktober 2014.
3. För behandling med åtgärd 850, 852, 861–863 eller åtgärd 865 där permanent distans satts på plats före den 1 september 2014 gäller att åtgärd 858 kan rapporteras samtidigt som åtgärd 850, 852, 861–863 eller 865 slutförs. Denna övergångsregel gäller dock längst till och med den 31 december 2015.
4. För behandling inom utbytesåtgärd 943 eller 944 som påbörjats före den 1 september 2014 gäller äldre lydelse, dock kan åtgärderna rapporteras längst till och med den 31 augusti 2016.

Denna författning¹¹ träder i kraft den 15 januari 2016.

1. Denna författning¹² träder i kraft den 15 januari 2017.
2. För behandling med
  - implantatkonstruktion inom tillstånd 5015 eller 5016 där implantat installerats före den 15 januari 2017 gäller äldre lydelse för antalet implantatkronor som är ersättningsberättigande inom respektive tillstånd, dock längst till och med den 31 augusti 2017.
  - implantatkonstruktion inom tillstånd 5011–5016, 5033–5035 eller 5037 där implantat installerats före den 15 januari 2017 gäller äldre lydelse av regel E.2, dock längst till och med den 31 augusti 2017.
  - kopplad konstruktion mellan tänder och implantat inom tillstånd 5011–5014, 5033–5035 eller 5037 där implantat installerats före den 15 januari 2017 gäller äldre lydelse av regel E.13, dock längst till och med den 31 augusti 2017.

1. Denna författning¹³ träder i kraft den 15 januari 2018.
2. Äldre föreskrifter får tillämpas för behandlingar inom tillstånd 5913 eller 5914 som påbörjats före ikraftträdandet, dock längst till och med 14 januari 2021.
3. För behandlingar med utbytesåtgärd 940 eller 941 som påbörjats mellan den 15 januari 2017 och 14 januari 2018 gäller äldre lydelse avseende regel E.15, dock längst till och med 14 januari 2021.

---

¹⁰ TLVFS 2014:6.

¹¹ TLVFS 2015:1.

¹² HSLF-FS 2016:49.

¹³ HSLF-FS 2017:39.

Denna författning¹⁴ träder i kraft den 15 januari 2019.

1. Denna författning¹⁵ träder i kraft den 15 januari 2020.
2. För åtgärder som slutförts före ikraftträdandet tillämpas de föreskrifter som gällde vid tidpunkten för slutförandet.

1. Denna författning¹⁶ träder i kraft den 15 januari 2021.
2. För åtgärder som slutförts före ikraftträdandet tillämpas de föreskrifter som gällde vid tidpunkten för slutförandet.

1. Denna författning¹⁷ träder i kraft den 15 januari 2022.
2. För åtgärder som slutförts före ikraftträdandet tillämpas de föreskrifter som gällde vid tidpunkten för slutförandet.

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket

STAFFAN BENGTTSSON

Karin Lewin

---

¹⁴ HSLF-FS 2018:23.

¹⁵ HSLF-FS 2019:9.

¹⁶ HSLF-FS 2020:28.

¹⁷ HSLF-FS 2021:XX.

Ersättningsregler

För ersättningsreglerna används följande huvudrubriker:

- A. Undersökningar och utredningar
- B. Hälsöfrämjande insatser
- C. Behandlingar av sjukdoms- och smärttillstånd
- D. Reparativ vård
- E. Rehabiliterande och habiliterande vård

A. Undersökningar och utredningar

Tillstånds-kod	Tillstånd	Villkor för ersättning	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)
1001	Basundersökning.	A.1	101, 103, 111, 112, 114, 121, 123, 124, 127, 128, 141, 142, 161
1301	Behov av mindre omfattande undersökning.	A.1	103, 113, 114, 115, 121, 124, 127, 128, 141, 142, 161, 162, 163, 164
1302	Behov av omfattande undersökning eller utredning.	A.1	107, 108, 114, 115, 116, 121, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 131, 132, 133, 134, 141, 142, 161, 162, 163, 164

För undersökningar och utredningar gäller, i den mån det anges i villkoren för respektive tillstånd, följande regel för ersättning.

A.1 Dokumentation

Vid undersökning eller utredning åtgärd 101–114 ska skäl till undersökning och undersökningsfynd dokumenteras i patientjournalen. Planerad behandling samt vilken information patienten fått ska framgå.

För åtgärd 121, 123–128 och 131–134 ska skäl för röntgenundersökning dokumenteras i patientjournalen.

Om dokumentation enligt första stycket inte är möjlig vid undersökningstillfället ska den ske så snart som möjligt, dock innan behandlingen påbörjas.

¹⁸ Bilagans senaste lydelse HSLF-FS 2020:28.

B. Hälsofrämjande insatser

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)
2021	Förhöjd risk för karies.	B.1	161, 162, 201, 204, 205, 206, 362
2031	Tandsten på tänder eller implantat.	–	207, 208, 209, 362
2041	Förhöjd risk för parodontit.	B.1	201
2051	Förhöjd risk för periimplantit.	B.1	201
2061	Förhöjd risk för bettdysfunktion/käkfunktionsstörning.	B.1	201, 362, 601, 602, 604, 606
2071	Förhöjd risk för erosion, abrasion eller attrition.	B.1	201, 204, 205, 206, 362

För hälsofrämjande insatser gäller, i den mån det anges i villkoren för respektive tillstånd, följande regel för ersättning.

B.1 Dokumentation

Riskbedömning, som anger att förhöjd risk föreligger, ska dokumenteras i patientjournalen.

C. Behandlingar av sjukdoms- och smärttillstånd

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)
3021	Initialkaries.	För åtgärd 313 och 314 ska följande dokumenteras i patientjournalen: – motivering till varför beteendemedicinsk behandling ska utföras, samt – en individanpassad behandlingsplan för beteendepåverkan.	161, 162, 201, 204, 205, 206, 311, 312, 313, 314, 321, 362
3022	Illning, känslig tandhals.	–	301, 362
3041	Gingivit.	–	162, 209, 301, 311, 312, 341, 362, 480
3042	Mukositis vid implantat.	För åtgärd 313 och 314 ska följande dokumenteras i patientjournalen: – motivering till varför beteendemedicinsk behandling ska utföras, samt – en individanpassad behandlingsplan för beteendepåverkan.	162, 209, 301, 302, 303, 311, 312, 313, 314, 341, 362, 480, 893, 894, 895, 896

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)
3043	Parodontit.	C.0 För åtgärd 313 och 314 ska följande dokumenteras i patientjournalen: – motivering till varför beteendemedicinsk behandling ska utföras, samt – en individanpassad behandlingsplan för beteendepåverkan. För åtgärd 451 och 452 ska följande dokumenteras i patientjournalen: – skäl till varför parodontalkirurgi behöver utföras, samt – fickstatus för operationsområdet. Fickstatus ska inte vara äldre än sex månader. Åtgärd 446 är ersättningsberättigande vid djup bendefekt eller furkationsinvolvering. Åtgärd 447 är ersättningsberättigande endast vid djup bendefekt. Se bilaga 3 allmänna råd.	162, 301, 302, 303, 311, 312, 313, 314, 341, 342, 343, 362, 401, 402, 403, 404, 407, 409, 410, 446, 447, 451, 452, 480
3044	Periimplantit.	För åtgärd 313 och 314 ska följande dokumenteras i patientjournalen: – motivering till varför beteendemedicinsk behandling ska utföras, samt – en individanpassad behandlingsplan för beteendepåverkan. För åtgärd 453 och 454 ska följande dokumenteras i patientjournalen: – skäl till varför kirurgisk behandling behöver utföras, samt – fickstatus för tänder med parodontit som behandlas med lambåoperation vid samma tillfälle. Fickstatus ska inte vara äldre än sex månader.	162, 301, 302, 303, 311, 312, 313, 314, 341, 342, 343, 362, 429, 435, 436, 453, 454, 480, 892, 893, 894, 895, 896
3045	Perikoronit.	C.0	301, 302, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480
3046	Andra sjukdomar eller tillstånd i vävnaderna kring tänder eller implantat.	C.0 Åtgärd 446 är ersättningsberättigande endast för behandling med emaljmatrixprotein vid lokal mjukvävnadsreaktion vid tand. Åtgärd 448 och 451 är ersättningsberättigande endast vid lokal mjukvävnadsreaktion vid tand. För åtgärd 451 ska skäl till varför kirurgisk behandling behöver utföras dokumenteras i patientjournalen. Tillstånd 3046 kan inte tillämpas när det finns ett specifikt tillstånd för sjukdomen eller skadan inom tandvårdsstödet. Se bilaga 3 allmänna råd.	162, 163, 164, 301, 302, 303, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 407, 409, 410, 429, 435, 436, 446, 448, 451, 480, 893, 894, 895, 896
3051	Sjukdomar i tandpulpan eller de periradikulära vävnaderna.	C.0, C.1	163, 164, 301, 302, 303, 304, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 407, 409, 410, 480, 501, 502, 503, 504, 520, 521, 522, 523, 541, 542
3061	Luxation av tand vid trauma.	C.0	301, 302, 303, 304, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480
3062	Gingival påbitning.	–	301, 302, 362, 601, 602, 604

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)
3063	Rotfraktur, tvär.	C.0, C.1	301, 302, 303, 304, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 407, 409, 410, 480, 501, 502, 503, 504, 520, 521, 522, 523
3064	Rotfraktur, längs.	C.0	301, 302, 303, 304, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 407, 409, 410, 480
3065	Kron-rotfraktur.	C.0, C.1	301, 302, 303, 304, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 407, 409, 410, 480, 501, 502, 503, 504, 520, 521, 522, 523
3071	Afte inklusive traumatiskt sår.	C.0	301, 302, 401, 402, 403, 404, 405, 410, 480, 831
3072	Protesstomatit.	–	301, 302, 303, 831, 833
3073	Proteskavsår.	–	831
3111	Andra sjukdomar eller tillstånd i spottkörtlar, munslimhinna, läppar, tunga eller angränsande vävnader.	C.0 Tillstånd 3111 kan inte tillämpas när det finns ett specifikt tillstånd för sjukdomen eller skadan inom tandvårdsstödet.	162, 163, 164, 301, 302, 303, 362, 404, 405, 407, 480
3121	Retinerad tand.	C.0	301, 302, 303, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480
3122	Övertalig tand.	C.0	362, 404, 405, 406, 409, 410, 480
3151	Elongerad tand.	C.0	301, 302, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480
3152	Traumatiserande ocklusion.	–	301, 362
3161	Käkfunktionsstörning.	För åtgärd 313 och 314 ska följande dokumenteras i patientjournalen: – motivering till varför beteendemedicinsk behandling ska utföras, samt – en individanpassad behandlingsplan för beteendepåverkan. Tillstånd 3161 kan inte tillämpas när det finns ett specifikt tillstånd för sjukdomen eller skadan inom tandvårdsstödet.	301, 302, 303, 304, 311, 312, 313, 314, 362, 601, 602, 603, 604, 606
3162	Instabil ocklusion i samband med långvarig käkledsmärta eller vid symtomatisk käkledsartros.	Behandling med ocklusionskorrigerande är ersättningsberättigande när det krävs för att åtgärda instabil ocklusion vid – käkledsmärta längre än tre månader, eller – symtomatisk käkledsartros. I patientjournalen ska patientens symtom beskrivas samt varför behandling måste utföras. Ocklusionsavvikelsen ska dokumenteras med foto eller modeller. Om detta inte är möjligt ska ocklusionsavvikelsen beskrivas i patientjournalen tillsammans med orsaken till varför annan dokumentation inte kan utföras.	607, 846, 848

För behandlingar av sjukdoms- och smärttillstånd gäller, i den mån det anges i villkoren för respektive tillstånd, följande regel för ersättning.

C.0 Dokumentation

Innan behandling påbörjas med åtgärd 401–410 eller 501–504 ska aktuell tand vara dokumenterad med röntgenundersökning. Röntgenundersökningen ska ha bedömts vara berättigad. Om tillståndet inte framgår av befintlig röntgen ska dokumentationen kompletteras med foto, modell eller beskrivning i patientjournalen. Om röntgenundersökningen ej bedömts vara berättigad ska skäl till detta beskrivas i patientjournalen.

För samtliga tänder som tas bort ska tandextraktionen motiveras i patientjournalen.

C.1 Undantag rotbehandlingsåtgärder

Rotbehandlingsåtgärder 501–504, 522–523, 541–542 är inte ersättningsberättigande för tand i position 8.

D. Reparativ vård

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
4001	Kavitet i tand på grund av primärkaries.	D.1, D.2, D.4, D.7 För åtgärd 313 och 314 ska följande dokumenteras i patientjournalen: – motivering till varför beteendemedicinsk behandling ska utföras, samt – en individanpassad behandlingsplan för beteendepåverkan.	161, 162, 301, 302, 303, 304, 311, 312, 313, 314, 321, 322, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 407, 409, 410, 480, 501, 502, 503, 504, 520, 521, 522, 701, 702, 703, 704, 705, 706	921, 922
4002	Omfattande kavitet i tand på grund av primärkaries.	D.1, D.2, D.3, D.4, D.5, D.6, D.7 För åtgärd 313 och 314 ska följande dokumenteras i patientjournalen: – motivering till varför beteendemedicinsk behandling ska utföras, samt – en individanpassad behandlingsplan för beteendepåverkan.	161, 162, 301, 302, 303, 304, 311, 312, 313, 314, 321, 322, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 407, 409, 410, 480, 501, 502, 503, 504, 520, 521, 522 och a) 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708 eller b) 800, 801, 802, 803	921, 922
4011	Kavitet i tand på grund av sekundärkaries.	D.1, D.2, D.4, D.7 För åtgärd 313 och 314 ska följande dokumenteras i patientjournalen: – motivering till varför beteendemedicinsk behandling ska utföras, samt – en individanpassad behandlingsplan för beteendepåverkan.	161, 162, 301, 302, 303, 304, 311, 312, 313, 314, 321, 322, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 407, 409, 410, 480, 501, 502, 503, 504, 520, 521, 522, 701, 702, 703, 704, 705, 706	921, 922
4012	Omfattande kavitet i tand på grund av sekundärkaries.	D.1, D.2, D.3, D.4, D.5, D.6, D.7 För åtgärd 313 och 314 ska följande dokumenteras i patientjournalen: – motivering till varför beteendemedicinsk behandling ska utföras, samt – en individanpassad behandlingsplan för beteendepåverkan.	161, 162, 301, 302, 303, 304, 311, 312, 313, 314, 321, 322, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 407, 409, 410, 480, 501, 502, 503, 504, 520, 521, 522, 523 och a) 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708 eller b) 800, 801, 802, 803	921, 922
4071	Tandslitage på grund av erosion, abrasion eller attrition.	D.1, D.2, D.4, D.7 För åtgärd 313 och 314 ska följande dokumenteras i patientjournalen:	205, 206, 301, 302, 303, 304, 311, 312, 313, 314, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 501,	921, 922

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
		– motivering till varför beteendemedicinsk behandling ska utföras, samt – en individanpassad behandlingsplan för beteendepåverkan.	502, 503, 504, 520, 521, 522, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707	
4072	Omfattande tandslitage in i dentinet på grund av abrasion eller attrition.	D.1, D.2, D.3, D.4, D.5, D.6, D.7 För åtgärd 313 och 314 ska följande dokumenteras i patientjournalen: – motivering till varför beteendemedicinsk behandling ska utföras, samt – en individanpassad behandlingsplan för beteendepåverkan.	205, 206, 301, 302, 303, 304, 311, 312, 313, 314, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 501, 502, 503, 504, 520, 521, 522, 523 och a) 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708 eller b) 800, 801, 802, 803	921, 922
4073	Omfattande tandslitage in i dentinet på grund av erosion.	D.1, D.2, D.3, D.4, D.5, D.6, D.7 För åtgärd 313 och 314 ska följande dokumenteras i patientjournalen: – motivering till varför beteendemedicinsk behandling ska utföras, samt – en individanpassad behandlingsplan för beteendepåverkan.	204, 205, 206, 301, 302, 303, 304, 311, 312, 313, 314, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 501, 502, 503, 504, 520, 521, 522, 523 och a) 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708 eller b) 800, 801, 802, 803	921, 922
4074	Kavitet i tand på grund av extern resorption.	D.1, D.4	362, 401, 402, 403, 404, 405, 407, 409, 410, 480, 701, 702, 703, 704, 705, 706	921, 922
4075	Infraokklusion.	D.4	362, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708	921, 922
4076	Omfattande infraokklusion.	D.1, D.4, D.5, D.6 Omfattande infraokklusion innebär att ocklusalytan är under ocklusionsplanet med minst en tredjedel av ena eller båda granntändernas kronhöjd. Åtgärd 800–803 är ersättningsberättigande för tand i position 1–7.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480 och a) 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708 eller b) 800, 801, 802, 803	921, 922
4077	Mineraliseringsstörning med defekt av ringa omfattning.	D.4 Behandling är ersättningsberättigande endast för tand i position 3–3.	362, 701, 702, 703, 707, 708	921
4078	Extremt missfärgad tand.	D.1, D.5, D.6 Behandling är ersättningsberättigande endast för en nonvital tand inom tandposition 3–3 i överkäken med missfärgad tandsubstans. Missfärgningen ska – omfatta minst en tredjedel av tandkronans buckalyta, – vara mörkare än mörkaste färg på en Vita-skala (VITA Classical® , Vita Zahnfabrik, H. Rauter GmbH & Co.), samt – avvika jämfört med omgivande tänder.	362, 800, 801, 802, 803	–
4079	Symtomgivande sprickbildning i tand.	D.1, D.2, D.4	301, 302, 303, 304, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 501, 502, 503, 504, 520, 521, 522, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708	921, 922

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
4080	Fraktur eller förlust av tandsubstans.	D.1, D.2, D.4, D.7 Tillståndet omfattar inte abrasion, attrition eller erosion.	301, 302, 303, 304, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 501, 502, 503, 504, 520, 521, 522, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708	921, 922
4081	Omfattande fraktur eller omfattande förlust av tandsubstans.	D.1, D.2, D.3, D.4, D.5, D.6, D.7 Tillståndet omfattar inte abrasion, attrition eller erosion.	301, 302, 303, 304, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 501, 502, 503, 504, 520, 521, 522, 523 och a) 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708 eller b) 800, 801, 802, 803	921, 922
4471	Bristande kontaktpunkt mellan två tänder.	D.1, D.4 Behandling är ersättningsberättigande endast för tand i position 4–8 och under förutsättning att minst en av de approximala tandytorna har en fyllning.	341, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 704, 705, 706, 707, 708	922
4771	Fraktur eller förlust av fyllningsmaterial utan samtidig karies.	D.1, D.4, D.7	301, 302, 303, 304, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708	921, 922
4772	Omfattande fraktur eller omfattande förlust av fyllningsmaterial utan samtidig karies.	D.1, D.2, D.3, D.4, D.5, D.6, D.7	301, 302, 303, 304, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 501, 502, 503, 504, 520, 521, 522, 523 och a) 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708 eller b) 800, 801, 802, 803	921, 922
4881	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2014:6).</i>			
4882	Lossnad, frakurerad eller skadad tandstödd protetisk konstruktion.	D.1, D.2, D.4, D.5, D.6 Behandling är ersättningsberättigande endast för en permanent eller semipermanent protetisk konstruktion. Ny konstruktion är ersättningsberättigande för tand i position 1–7 när reparation eller återcementering inte kan utföras. Förutom dokumentation enligt D.1 ska det beskrivas i patientjournalen varför reparation eller återcementering inte är möjlig.	301, 302, 303, 304, 362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 523 och a) 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708 eller b) 708, 800, 801, 802, 803, 805, 806, 808, 811, 812, 815	921, 922
4883	Tand med omfattande skada för vilken utvärdering av kario-logisk, parodontal, bettfysiologisk eller endodontisk behandling behöver göras före permanent protetisk terapi.	D.1, D.3, D.5, D.6, D.7 Med skada avses kavitet, fraktur, förlust av tandsubstans, förlust av fyllningsmaterial eller tandslitage. Skadan ska vara omfattande i enlighet med regel D.3. Långtidstemporär krona är ersättningsberättigande när utvärdering av behandling av karies, parodontit, käkfunktionsstörning eller rot-behandling behöver göras under minst sex månader på grund av att prognosen är osäker för den permanenta behandlingen.	362, 802, 803, 809	–

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
4884	Tand med omfattande skada för vilken ingen permanent protetisk terapi planeras.	D.1, D.3, D.5, D.6, D.7 Med skada avses kavitet, fraktur, förlust av tandsubstans, förlust av fyllningsmaterial eller tandslitage. Skadan ska vara omfattande i enlighet med regel D.3. Semipermanent eller långtidstemporär krona är ersättningsberättigande när ingen ytterligare protetisk behandling planeras för – patient när hälsotillståndet förhindrar att hela tandvårdsbehovet kan tillgodoses, eller – aktuell tand med tveksam prognos. Förutom dokumentation enligt D.1 ska patientens nedsatta hälsa dokumenteras.	362, 802, 803, 807, 809	–

För reparativ vård gäller, i den mån det anges i villkoren för respektive tillstånd, följande regler för ersättning.

För fastställande av tillstånd se 2 § med tillhörande allmänna råd.

D.1 Dokumentation

Innan behandling påbörjas med åtgärd 800–809 ska aktuellt tillstånd framgå av befintlig aktuell röntgen eller dokumenteras i patientjournalen med foto. Dokumentation får även ske med modell.

Innan behandling påbörjas med åtgärd 401–410 eller 501–504 ska aktuell tand vara dokumenterad med röntgenundersökning. Röntgenundersökningen ska ha bedömts vara berättigad. Om tillståndet inte framgår av befintlig röntgen ska dokumentationen kompletteras med foto, modell eller beskrivning i patientjournalen. Om röntgenundersökningen ej bedömts vara berättigad ska skäl till detta beskrivas i patientjournalen.

För samtliga tänder som tas bort ska tandextraktionen motiveras i patientjournalen.

Om dokumentation enligt första stycket inte är möjlig innan behandling påbörjas ska den ske så snart det är möjligt.

D.2 Undantag rotbehandlingsåtgärder

Rotbehandlingsåtgärder 501–504, 522–523 är inte ersättningsberättigande för tand i position 8.

D.3 Kronregel

Tandstöd krona med eller utan pelare, åtgärd 800–803, är ersättningsberättigande för tand i position 1–7 vid kavitet, fraktur, förlust av tandsubstans, förlust av fyllningsmaterial eller tandslitage, som är omfattande.

Omfattande kavitet, omfattande fraktur, omfattande förlust av tandsubstans eller omfattande förlust av fyllningsmaterial innebär att

- minst fyra av fem ytor på premolar eller molar omfattas,
- minst tre av fyra ytor på framtand eller hörntand omfattas samt inbegriper incisalskåret, eller

- två tredjedelar av tandkronans volym är förlorad.

Vid beräkningen inbegrips även ytor som har ersatts av fyllningsmaterial.

Vid sekundärkaries vid en ersättningsberättigande befintlig krona innebär omfattande kavitet i stället att

- kariesangreppet inte kan åtgärdas utan att kronan avlägsnas, eller
- underliggande tandsubstans försvagats så mycket att kronan inte är långsiktigt hållbar.

Orsaken till varför befintlig krona inte kan behållas ska dokumenteras i patientjournalen.

Vid rotkaries innebär omfattande kavitet i stället att minst tre av fyra rotytor omfattas. I beräkningen inbegrips även rotytor som tidigare har ersatts med fyllningsmaterial.

Omfattande tandslitage innebär vid

- abrasion eller attrition att höjden på tandkronan reducerats med minst en tredjedel på lägsta stället eller att det finns dentinblottor på minst en tredjedel av bukkal- eller lingualytan.
- erosion att det finns dentinblottor på minst en tredjedel av bukkal-, lingual- eller ocklusalytan.

D.4 Utbytesåtgärd krona

Om patienten väljer en behandling i form av en krona (åtgärd 800, 801, 800 eller 801 och 802, eller 800 eller 801 och 803) och regel D.3 inte är tillämplig, används utbytesåtgärd 921 om behandlingen avser en fram- eller hörntand, eller utbytesåtgärd 922 om behandlingen avser en premolar eller en molar.

Tandvårdsersättning beräknas motsvarande åtgärd 703 om behandlingen avser en fram- eller hörntand, eller motsvarande åtgärd 706 om behandlingen avser en molar eller premolar. Tandvårdsersättning beräknas dock på det lägsta av följande belopp

- referenspriset för utförd utbytesåtgärd 921 eller 922, vilket motsvarar referenspriset för den ersättningsberättigande åtgärden (703 för fram- eller hörntand, 706 för molar eller premolar), eller
- vårdgivarens pris för faktiskt utförd utbytesåtgärd 921 eller 922.

D.5 Tandstödd protetik, utförd inom reparativ vård, som görs om

Inom tre år efter slutförande av åtgärd 800 eller 801

- är åtgärd 800, 801, 811 eller 815 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.
- lämnas inte tandvårdsersättning för utbytesåtgärd 921 eller 922 för samma tandposition.
- lämnas inte tandvårdsersättning för utbytesåtgärd 925, 926 eller 940 för bredvidliggande tandposition.
- på båda tänderna som utbytesåtgärder beräknas på enligt regel E.4 lämnas inte tandvårdsersättning för utbytesåtgärd 925, 926, 929, 940 eller 941 för aktuell tandposition.

Inom tre år efter slutförande av åtgärd

- 802 eller 803 är åtgärd 802 eller 803 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.
- 806 är åtgärd 806 eller 811 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.
- 808 är åtgärd 808 eller 811 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.
- 815 är åtgärd 800, 801, 811 eller 815 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.

D.6 Undantag från D.5 efter förhandsprövning

Efter förhandsprövning är åtgärd 800, 801, 802, 803, 806, 808, 811 eller 815 ersättningsberättigande eller lämnas tandvårdsersättning för utbytesåtgärd 925 eller 926 inom tre år från det att åtgärd 800, 801, 802, 803, 806, 808 eller 815 slutförts om

- konstruktionen på ingående tand utsatts för yttre våld, eller
- konstruktionen på ingående tand behöver göras om på grund av ny skada i annan tandposition än vad den ursprungliga konstruktionen avser.

Vad som anges i första stycket ska i motsvarande mån gälla även när en tand som använts för beräkning av ersättning vid utbytesåtgärd behöver behandlas.

D.7 Reparativa åtgärder, krona eller utbytesåtgärder vid karies, fraktur, förlust av tandsubstans, förlust av fyllningsmaterial eller tandslitage

Vid karies, fraktur, förlust av tandsubstans, förlust av fyllningsmaterial eller tandslitage är reparativa åtgärder 701–708 eller tandstödd krona med eller utan pelare åtgärd 800–803 ersättningsberättigande, eller lämnas tandvårdsersättning för utbytesåtgärd 921–922 endast vid

- dentinkariesangrepp som måste åtgärdas, eller
- fraktur, förlust av tandsubstans, förlust av fyllningsmaterial eller tandslitage av sådan omfattning att skadan måste åtgärdas med reparation.

E. Rehabiliterande och habiliterande vård

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
5001	Helt tandlös underkäke.	E.0, E.2, E.7, E.8, E.9 Skriftlig journaldokumentation är tillräcklig för att dokumentera tillståndet när åtgärd 827 eller 829 ska utföras. Se bilaga 3 allmänna råd.	362, 420, 422, 423, 424, 425, 426, 480, 827, 829, 858, 865, 871, 874, 878	–
5002	Helt tandlös överkäke.	E.0, E.2, E.7, E.8, E.9 Skriftlig journaldokumentation är tillräcklig för att dokumentera tillståndet när åtgärd 828 eller 829 ska utföras. Se bilaga 3 allmänna råd.	362, 420, 422, 423, 424, 425, 426, 480, 828, 829, 858, 861, 862, 863, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 878	–
5005	Partiell tandlöshet, oavsett antal tänder, som åtgärdas med avtagbar protes.	E.0, E.5, E.8, E.9, E.11 Urtagskrona, åtgärd 800 eller 801, och i förekommande fall pelare, åtgärd 802 eller 803, är ersättningsberättigande när den behövs för att – delprotesen ska retineras, – stödtanden ska klara belastningen, eller – delprotesen ska få en gynnsam insättnings- och uttagsriktning. Urtagskrona är ersättningsberättigande endast i kombination med avtagbar protes. Förutom dokumentation enligt E.0 ska dokumentation av att behandling med urtagskrona är nödvändig ske med foto, modell eller befintlig aktuell röntgen tillsammans med beskrivning i patientjournalen.	362, 800, 801, 802, 803, 806, 808, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829	–
5006	Lucka inom tandposition 5–5 som beror på att en eller flera tänder saknar krondel.	E.0 Temporär protes är ersättningsberättigande när roten eller rötterna planeras att behållas och luckan tillfälligt åtgärdas med avtagbar protes.	362, 822, 823	–
5010	Enkelsidig frändstandlöshet när samtliga tänder i position 6–8 saknas.	E.0, E.2, E.6, E.9, E.11, E.12 Vid implantatstött protetik är ett implantat i tandposition 6 ersättningsberättigande.	362, 420 (högst en), 421, 422, 423, 424, 425, 426, 480, 850 eller 852 (högst en totalt), 858 (högst en), 859 (högst en)	–
5011	Enkelsidig frändstandlöshet när samtliga tänder i position 5–8 saknas.	E.0, E.2, E.5, E.6, E.9, E.11, E.12, E.13 Vid implantatstött protetik inom tandposition 6–6 är högst två implantat ersättningsberättigande. Hängande led (åtgärd 804) är inte en ersättningsberättigande åtgärd vid enbart implantatstött protetik.	362, 420 (högst två), 421, 422, 423, 424, 425, 426, 480, 801 (högst två), 802 eller 803 (högst två totalt), 804 (högst en), 808 (högst en), 850 eller 852 (högst två totalt), 858 (högst två), 859 (högst en)	–

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
5012	Enkelsidig frändstandlöshet när samtliga tänder i position 4–8 saknas.	E.0, E.2, E.5, E.6, E.9, E.11, E.12, E.13 Vid implantatstött protetik inom tandposition 6–6 är högst två implantat ersättningsberättigande. Se bilaga 3 allmänna råd.	362, 420 (högst två), 421, 422, 423, 424, 425, 426, 480, 801 (högst två), 802 eller 803 (högst två totalt), 804 (högst en), 808 (högst en), 850 eller 852 (högst två totalt), 853 (högst en), 858 (högst två), 859 (högst en)	–
5013	Enkelsidig frändstandlöshet när samtliga tänder i position 3–8 saknas.	E.0, E.2, E.5, E.6, E.9, E.11, E.12, E.13 Vid implantatstött protetik inom tandposition 6–6 är högst tre implantat ersättningsberättigande. Se bilaga 3 allmänna råd.	362, 420 (högst tre), 421, 422, 423, 424, 425, 426, 480, 801 (högst två), 802 eller 803 (högst två totalt), 804 (högst en), 808 (högst en), 850 eller 852 (högst tre totalt), 853 (högst två), 858 (högst tre), 859 (högst en)	–
5014	Enkelsidig frändstandlöshet när samtliga tänder i position 2–8 saknas.	E.0, E.2, E.5, E.6, E.9, E.11, E.12, E.13 Vid implantatstött protetik inom tandposition 6–6 är högst tre implantat ersättningsberättigande. Se bilaga 3 allmänna råd.	362, 420 (högst tre), 421, 422, 423, 424, 425, 426, 480, 801 (högst två), 802 eller 803 (högst två totalt), 804 (högst en), 808 (högst en), 850 eller 852 (högst tre totalt), 853 (högst tre), 858 (högst tre), 859 (högst en)	–
5015	Enkelsidig frändstandlöshet när samtliga tänder i position 1–8 saknas.	E.0, E.2, E.5, E.6, E.9, E.11, E.12, E.13 Implantatstött protetik är ersättningsberättigande för saknade tänder inom tandposition 6–6 enligt följande; – när tre eller färre bredvidliggande tandpositioner åtgärdas är högst två implantat ersättningsberättigande, – när fyra eller fem bredvidliggande tandpositioner åtgärdas är högst tre implantat ersättningsberättigande, – när sex bredvidliggande tandpositioner åtgärdas är högst fyra implantat ersättningsberättigande. Se bilaga 3 allmänna råd.	362, 420 (högst fyra enligt villkor), 421, 422, 423, 424, 425, 426, 480, 801 (högst två), 802 eller 803 (högst två totalt), 804 (högst en), 808 (högst en), 850 eller 852 (högst fyra totalt enligt villkor), 853 (högst tre), 858 (högst fyra), 859 (högst en)	–
5016	Frändstandlöshet när samtliga tänder i position 1 och bakåt saknas samt tandlöshet som går över på motstående sida.	E.0, E.2, E.5, E.6, E.9, E.11, E.12, E.13 Implantatstött protetik är ersättningsberättigande för saknade tänder inom tandposition 6–6 enligt följande; – när tre eller färre bredvidliggande tandpositioner åtgärdas är högst två implantat ersättningsberättigande, – när fyra eller fem bredvidliggande tandpositioner	362, 420 (högst sex enligt villkor), 421, 422, 423, 424, 425, 426, 480, 801 (högst två), 802 eller 803 (högst två totalt), 804 (högst en), 808 (högst en), 850 eller 852 (högst fem totalt enligt villkor), 853 (högst fem), 858 (högst sex),	–

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
		<p>åtgärdas är högst tre implantat ersättningsberättigande,</p> <ul style="list-style-type: none"> – när sex eller sju bredvidliggande tandpositioner åtgärdas är högst fyra implantat ersättningsberättigande, – när åtta eller nio bredvidliggande tandpositioner åtgärdas är högst fem implantat i överkäken eller fyra implantat i underkäken ersättningsberättigande, – när tio, elva eller tolv bredvidliggande tandpositioner åtgärdas är endast åtgärd 861–863 eller 865 för helkäsimplantat ersättningsberättigande. <p>Se bilaga 3 allmänna råd.</p>	859 (högst en), 861, 862, 863, 865	
5020	<p>Tandlöst område inom tandposition 6–6 med</p> <ul style="list-style-type: none"> – otillräcklig benvolym för implantatinstallation, eller – bedefekt som hindrar hygienisk utformning av protetisk konstruktion. 	<p>E.5, E.6, E.7, E.9</p> <p>Dokumentation av det tandlösa området ska ske med foto eller modell om det inte redan framgår av befintlig aktuell röntgen. Dessutom ska skälen för att benuppbyggnad är nödvändig beskrivas i patientjournalen.</p> <p>Åtgärd 427 är ersättningsberättigande endast inför implantatinstallation vid annat tillfälle.</p> <p>Åtgärd 428 och 431 är ersättningsberättigande endast för sinuslyft med buckal entré eller onlayteknik.</p> <p>Åtgärd 430 är ersättningsberättigande endast inför implantatinstallation vid annat tillfälle eller för operation med sinuslyft med buckal entré vid samtidig implantatoperation.</p> <p>Åtgärd 432 är ersättningsberättigande endast vid samtidig implantatoperation, för sinuslyft med buckal entré eller täckning av buckala eller linguala fenestrationer. Förutom dokumentation enligt ovan ska dokumentation av buckala eller linguala fenestrationer ske med foto.</p>	362, 427, 428, 430, 431, 432, 480	–
5031	Entandslucka inom tandposition 6–6.	<p>E.0, E.2, E.3, E.4, E.5, E.6, E.9, E.11, E.14, E.15</p> <p>Vid tandstödd bro är högst ett brostöd på var sida om tandluckan, eller högst två brostöd i följd på ena sidan om tandluckan, ersättningsberättigande.</p> <p>Vid behandling av tandlucka som uppkommer efter rotseparation av molar i tandposition 6 eller 5</p> <ul style="list-style-type: none"> – är åtgärd 801 och 804 inte ersättningsberättigande för samma tandposition, eller – lämnas inte tandvårdsersättning för utbytesåtgärder. <p>Se bilaga 3 allmänna råd.</p>	362, 801 (högst två), 802 eller 803 (högst två totalt), 804 (högst en), 805 (högst två)	925, 926, 928, 929, 940, 941

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
5032	<p>Entandslucka som ska behandlas med implantat inom tandposition</p> <ul style="list-style-type: none"> – 6–6 när ingen av de båda granntänderna på var sida om tandluckan har omfattande skada eller restaurering, eller – 3–3 när ena eller båda granntänderna till tandluckan står i glesställning. 	<p>E.0, E.2, E.6, E.9, E.11</p> <p>Implantatbehandling är ersättningsberättigande när ingen av de båda granntänderna på var sida om tandluckan har</p> <ul style="list-style-type: none"> – omfattande restaurering, kavitet, fraktur eller tandslitage, eller – tandstödd krona. <p>Implantatbehandling är även ersättningsberättigande i entandslucka inom tandposition 3–3 om den förlorade tanden</p> <ul style="list-style-type: none"> – haft ett diastema med mer än 2 mm till ena eller båda granntänderna, eller – stått i generell glesställning med ett platsöverskott om minst 8 mm inom tandposition 3–3. <p>Omfattande restaurering, kavitet eller fraktur innebär att</p> <ul style="list-style-type: none"> – minst fyra av fem ytor på premolar eller molar omfattas, – minst tre av fyra ytor på framtand eller hörmtand omfattas samt inbegriper incisalskåret, eller – två tredjedelar av tandkronans volym är förlorad. <p>Vid beräkningen inbegrips även ytor som har ersatts av restaureringsmaterial. Med restaurering avses fyllning, inlägg, onlay eller fasad.</p> <p>Omfattande tandslitage innebär vid</p> <ul style="list-style-type: none"> – abrasion eller attrition att höjden på tandkronan reducerats med minst en tredjedel på lägsta stället eller att det finns dentinblottor på minst en tredjedel av bukkal- eller lingualytan, – erosion att det finns dentinblottor på minst en tredjedel av bukkal-, lingual- eller ocklusalytan. <p>Vid mätning av bredden på diastema och av generell glesställning används den kontralaterala tandens bredd som mått för den förlorade tanden.</p> <p>Mätning av glesställning sker i tandbågen från distalytans prominens mellan tandposition 3–3. Platsöverskottet utgör skillnaden mellan detta mått och de enskilda tändernas sammanlagda bredd inklusive den förlorade tandens bredd inom tandposition 3–3.</p> <p>Se bilaga 3 allmänna råd.</p>	362, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 850 eller 852 (totalt högst en), 858 eller 859 (totalt högst en)	–

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
5033	Tvåtandslucka.	E.0, E.2, E.3, E.5, E.6, E.9, E.11, E.12, E.13 Vid tandstödd bro är högst ett brostöd på var sida om tandluckan, eller högst två brostöd i följd på ena sidan om tandluckan, ersättningsberättigande. Vid tvåtandslucka i tandposition 6–7 är – tandstödd bro ersättningsberättigande endast med ett brostöd på var sida om tandluckan, eller – ett implantat i tandposition 6 ersättningsberättigande. Åtgärd 853 är ersättningsberättigande endast inom tandposition 2–2. Se bilaga 3 allmänna råd.	362, 420 (högst två), 421, 422, 423, 424, 425, 426, 480, 801 (högst två), 802 eller 803 (högst två totalt), 804 (högst två), 805 (högst två), 808 (högst en), 850 eller 852 (högst två totalt), 853 (högst en), 858 (högst två), 859 (högst två)	–
5034	Tretandslucka.	E.0, E.2, E.3, E.5, E.6, E.9, E.11, E.12, E.13 Vid tandstödd bro är högst två brostöd på var sida om tandluckan ersättningsberättigande. Vid implantatstödd protetik inom tandposition 6–6 är högst två implantat ersättningsberättigande. Se bilaga 3 allmänna råd.	362, 420 (högst två), 421, 422, 423, 424, 425, 426, 480, 801 (högst fyra), 802 eller 803 (högst fyra totalt), 804 (högst tre), 805 (högst fyra), 808 (högst en), 850 eller 852 (högst två totalt), 853 (högst en), 858 (högst två), 859 (högst en)	–
5035	Fyra- eller flertandslucka.	E.0, E.2, E.3, E.5, E.6, E.9, E.11, E.12, E.13 Vid tandstödd bro är högst fyra hängande led och högst två brostöd på var sida om tandluckan ersättningsberättigande. Implantatstödd protetik är ersättningsberättigande för saknade tänder inom tandposition 6–6 enligt följande; – när tre eller färre bredvidliggande tandpositioner åtgärdas är högst två implantat ersättningsberättigande, – när fyra eller fem bredvidliggande tandpositioner åtgärdas är högst tre implantat ersättningsberättigande, – när sex eller sju bredvidliggande tandpositioner åtgärdas är högst fyra implantat ersättningsberättigande, – när åtta eller nio bredvidliggande tandpositioner åtgärdas är högst fem implantat i överkäken eller fyra implantat i underkäken ersättningsberättigande, – när tio, elva eller tolv bredvidliggande tandpositioner åtgärdas är endast åtgärd 861–863 eller 865 för helkäksimplantat ersättningsberättigande. Se bilaga 3 allmänna råd.	362, 420 (högst sex enligt villkor), 421, 422, 423, 424, 425, 426, 480, 801 (högst fyra), 802 eller 803 (högst fyra totalt), 804 (högst fyra), 805 (högst fyra), 808 (högst en), 850 eller 852 (högst fem totalt enligt villkor), 853 (högst fem), 858 (högst sex), 859 (högst en), 861, 862, 863, 865	–

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
5036	Entandslucka inom tandposition 6-6 när ändstödet är bräckligt.	E.0, E.2, E.3, E.4, E.5, E.6, E.9, E.11 Bron kan utsträckas till två stöd på aktuell sida när bröstödet inte bedöms ge tillräckligt god långsiktig prognos för konstruktionen på grund av – rotfylld tand med bräcklig rot, – kort rot, – ogynnsam rotanomi, – parodontal nedbrytning, – ogynnsam påbitning, eller – kort eller bräcklig klinisk krona. Förutom dokumentation enligt E.0 ska de skäl som föreligger för två bröstöd på aktuell sida beskrivas i patientjournalen. Vid behandling av tandlucka som uppkommer efter rotseparation av molar i tandposition 6 eller 5 – är åtgärd 801 och 804 inte ersättningsberättigande för samma tandposition, eller – lämnas inte tandvårdsersättning för utbytesåtgärder. Se bilaga 3 allmänna råd.	362, 801 (högst fyra), 802 eller 803 (högst fyra totalt), 804 (högst en), 805 (högst fyra)	925, 926, 928, 929
5037	Tvåtandslucka när ändstödet är bräckligt.	E.0, E.2, E.3, E.5, E.6, E.9, E.11, E.12, E.13 Bron kan utsträckas till två stöd på aktuell sida när bröstödet inte bedöms ge tillräckligt god långsiktig prognos för konstruktionen på grund av – rotfylld tand med bräcklig rot, – kort rot, – ogynnsam rotanomi, – parodontal nedbrytning, – ogynnsam påbitning, eller – kort eller bräcklig klinisk krona. Förutom dokumentation enligt E.0 ska de skäl som föreligger för två bröstöd på aktuell sida beskrivas i patientjournalen. Vid tvåtandslucka i tandposition 6-7 är – tandstött bro ersättningsberättigande endast med bröstöd på var sida om tandluckan, eller – ett implantat i tandposition 6 ersättningsberättigande. Åtgärd 853 är ersättningsberättigande endast inom tandposition 2-2. Kopplad konstruktion är inte ersättningsberättigande mellan bräckligt ändstöd och implantat. Se bilaga 3 allmänna råd.	362, 420 (högst två), 421, 422, 423, 424, 425, 426, 480, 801 (högst fyra), 802 eller 803 (högst fyra totalt), 804 (högst två), 805 (högst fyra), 850 eller 852 (högst två totalt), 853 (högst en), 858 (högst två), 859 (högst två)	–
5041	Ofullständig rotfyllning.	E.0 Åtgärd för rotbehandling eller apikalkirurgi är ersättningsberättigande endast när tanden ska behandlas med reparations- eller rehabiliteringsåtgärd inom tandvårdsstödet.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 410, 480, 501, 502, 503, 504, 522, 523, 541, 542	–

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
5042	Förändringar i vertikal käkrelation eller omfattande tandslitage av flera tänder när skäl föreligger för att förändra betthöjd eller ocklusionsplan.	E.0 Preprotetisk eller annan förberedande bettanpassning är ersättningsberättigande när det krävs för att skapa förutsättningar för funktionell ocklusion. Skena eller bettspärplåt är ersättningsberättigande vid vertikal utrymmesbrist eller instabil ocklusion. När betthöjdsförändring behöver utföras är betthöjning med fyllnadsmaterial, långtidstemporär krona eller bro ersättningsberättigande för – tänder med omfattande abrasion, attrition eller erosion när kronterapi är ersättningsberättigande enligt tillstånd 4072 eller 4073, eller – tänder eller implantat när tillstånd 5071 eller 5072 föreligger. Förutom dokumentation enligt E.0 ska behovet av att förändra betthöjd eller ocklusionsplan beskrivas i patientjournalen.	362, 809, 846, 847, 848, 856, 857, 858	–
5043	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2010:2).</i>			
5044	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2010:2).</i>			
5045	Partiell tandlöshet inom tandposition 6–6 när utvärdering av kariologisk, endodontisk, bettfysiologisk eller parodontal behandling behöver göras före permanent rehabilitering.	E.0, E.5, E.9 Långtidstemporär bro är ersättningsberättigande vid partiell tandlöshet när utvärdering av behandling av karies, parodontit, käkfunktionsstörning eller rotbehandling behöver göras under minst sex månader på grund av att prognosen är osäker för den permanenta behandlingen. Långtidstemporära kronor och hängande led är ersättningsberättigande endast med samma antal kronor och hängande led som är ersättningsberättigande inom motsvarande tillstånd för tandlöshet.	362, 802, 803, 809	–
5046	Partiell tandlöshet inom tandposition 6–6 för vilken ingen permanent protetisk terapi planeras.	E.0, E.5, E.9 Semipermanent eller långtidstemporär bro är ersättningsberättigande när ingen ytterligare protetisk behandling planeras – för patient när hälsotillståndet dokumenterats i anamnestiska uppgifter och förhindrar utförande av permanent konstruktion, eller – i bett med tveksam prognos.	362, 802, 803, 807, 809	–

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
5051	Avsaknad av retention.	E.0 Ersättningsberättigande om tillståndet kräver behandling inför tandstödd protetik inom tandvårdsstödet. För åtgärd 408 gäller även att åtgärden är ersättningsberättigande endast när minst fem tänder behöver friläggas med lambå och flera av tänderna har omfattande tandslitage eller kronfraktur som innebär att mindre än halva kronhöjden återstår på högsta stället.	362, 407, 408, 480, 501, 502, 503, 504, 522, 523	–
5052	Tand i position 8 nödvändig vid bettrehabilitering.	E.0 Ersättningsberättigande om tand i position 8 behövs för en protetisk konstruktion och kräver rotbehandling – inför rehabilitering inom tandvårdsstödet (åtgärder inom 800-serien), eller – för att en befintlig protetisk konstruktion ska kunna behållas.	362, 501, 502, 503, 504, 522, 523	–
5061	Parodontalt skadat bett med behov av protetisk stabilisering – som inte är parodontalt sanerat, eller – när sjukdomsprogressionen inte har avstannat.	E.0, E.5, E.9 Behandling är ersättningsberättigande förutsatt tandmobilitet av minst grad II samt benförlust på motsvarande minst halva rothöjden på minst 60 procent av antalet tänder i aktuell käke inom tandposition 6–6. Tandmobilitet grad II innebär mobilitet överstigande 1 mm i horisontell riktning mätt vid tandkronan. Benförlusten mäts där den parodontala skadan är mest omfattande vid respektive tand. Antalet tänder som motsvarar 60 procent av tänderna inom tandposition 6–6 i aktuell käke är: – 7 tänder när 11 eller 12 tänder finns, – 6 tänder när 10 tänder finns, – 5 tänder när 8 eller 9 tänder finns, – 4 tänder när 6 eller 7 tänder finns. Endast sammanbunden konstruktion är ersättningsberättigande. Samtliga åtgärder som ingår i den sammanbundna konstruktionen ska rapporteras inom tillstånd 5061.	362, 802, 803, 804, 805, 807, 809	–
5062	Parodontalt skadat bett med behov av protetisk stabilisering – som är parodontalt sanerat, och – sjukdomsprogressionen har avstannat.	E.0, E.5, E.9 Patienten ska ha genomgått utvärderad parodontal sanering och sjukdomsprogressionen bedöms ha avstannat. Behandling är ersättningsberättigande – förutsatt att det efter parodontalbehandlingen föreligger tandmobilitet av minst grad II samt	362 och a) 801 (minst tre), 802, 803, 804 eller b) 804, 805 (minst tre)	–

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
		<p>benförlust på motsvarande minst en tredjedel av rothöjden på minst 50 procent av antalet tänder i aktuell käke inom tandposition 6–6,</p> <ul style="list-style-type: none"> – efter tandregleringsbehandling som utförts på grund av parodontal sjukdom inom tillstånd 5914, eller – för permanent protetisk konstruktion när semipermanent eller långtidstemporär konstruktion utförts inom tillstånd 5061. <p>Tandmobilitet grad II innebär mobilitet överstigande 1 mm i horisontell riktning mätt vid tandkronan.</p> <p>Benförlusten mäts där den parodontala skadan är mest omfattande vid respektive tand.</p> <p>Antalet tänder som motsvarar 50 procent av tänderna inom tandposition 6–6 i aktuell käke är:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 6 tänder när 12 tänder finns, – 5 tänder när 10 eller 11 tänder finns, – 4 tänder när 8 eller 9 tänder finns, – 3 tänder när 6 eller 7 tänder finns. <p>Endast sammanbunden konstruktion är ersättningsberättigande. Samtliga åtgärder som ingår i den sammanbundna konstruktionen ska rapporteras inom tillstånd 5062.</p>		
5071	Dysfunktionell ocklusion i samband med protetisk behandling inom annat ersättningsberättigande tillstånd.	<p>E.5, E.6, E.7, E.8, E.9, E.13</p> <p>Behandling av dysfunktionell ocklusion i motsäende eller aktuell käke i samband med protetisk behandling inom annat tillstånd som ingår i tandvårdsstödet är ersättningsberättigande endast när det krävs för att skapa förutsättningar för funktionell ocklusion eller för att den protetiska behandlingen ska vara möjlig att genomföra. Tillstånd 5071 tillämpas för behandling av tänder, inklusive tänder och implantat med befintlig konstruktion, som inte ryms inom annat ersättningsberättigande tillstånd. Tillstånd 5071 tillämpas inte för behandling av tandlöshet.</p> <p>Ocklusionsavvikelsen ska dokumenteras med foto eller modeller och med beskrivning i patientjournalen av varför behandling måste utföras.</p> <p>Protetisk behandling är ersättningsberättigande för att uppnå</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocklusionskontakter inom tandposition 6–6, – upp till tio ockluderande tandpar inom tandposition 7–7, – upp till tio ockluderande tandpar till tandposition 8 om övriga 	<p>362 och</p> <p>a) 701–708 eller</p> <p>b) 800, 801, 802, 803, 804, 808, 815, 824, 825, 826, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 845, 850, 852, 853, 858, 859 (högst en), 861, 862, 863, 865, 877, 878, 881, 883, 884, 893, 894, 895, 896</p>	–

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
		<p>molarer i samma kvadrant saknas, eller</p> <ul style="list-style-type: none"> – molarstöd mot avtagbar permanent protes i motstående käke. <p>Åtgärd 893, 894, 895 eller 896 är inte ersättningsberättigande när ny implantatkonstruktion utförs.</p> <p>När åtgärd 893, 894, 895 eller 896 ska tillämpas mer än en gång under samma ersättningsperiod ska skäl för ytterligare åtgärd dokumenteras i patientjournalen.</p> <p>Bettslipning vid interfererande kontakter</p> <p>Endast bettslipning är ersättningsberättigande när interferenser medför att kontakt saknas mellan antagoniserande tandpar vid mindre vertikal avvikelse och funktionell ocklusion bedöms kunna nås genom slipning upp till totalt 1 mm på de interfererande kontakterna.</p> <p>Krona är ersättningsberättigande om sådan bettslipning inte är möjlig.</p> <p>Bethöjning</p> <p>När det föreligger utrymmesbrist eller bettavvikelse med risk för vävnadsskada är protetisk behandling för bethöjning ersättningsberättigande vid höjning av bettet med 2 mm eller mer. Bethöjningen ska motsvara en höjning med 2 mm eller mer mätt vid incisivpinnen i en artikulator.</p> <p>Korrektion av ocklusionsplan</p> <p>Vid avvikande ocklusionsplan är behandling ersättningsberättigande för att etablera fungerande artikulation.</p> <p>När tillstånd 5071 föreligger för båda tänderna i ett antagoniserande tandpar</p> <p>Krona är ersättningsberättigande för båda tänderna i ett antagoniserande tandpar</p> <ul style="list-style-type: none"> – om avståndet mellan dem efter möjlig bettslipning är 2 mm eller mer och var och en av tänderna avviker 1 mm eller mer från ocklusionsplanet, – vid avvikelse i transversalled som medför att ocklusionskontakt saknas, eller – om fungerande ocklusion eller artikulation annars inte kan uppnås. 		

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
5072	Dysfunktionell ocklusion som kräver protetisk korrektion på grund av otillräckligt antal ockluderande tandpar, tvångsföring eller vävnadsskada.	<p>E.5, E.6, E.7, E.8, E.9</p> <p>Behandling är ersättningsberättigande när det krävs för att skapa förutsättningar för funktionell ocklusion. Tillstånd 5072 tillämpas för behandling av tänder, inklusive tänder och implantat med befintlig konstruktion. Tillstånd 5072 tillämpas inte för behandling av tandlöshet.</p> <p>Ocklusionsavvikelsen ska dokumenteras med foto eller modeller. Beskrivning av otillräckligt antal ockluderande tandpar, tvångsföring eller vävnadsskada samt varför behandling måste utföras ska dokumenteras i patientjournalen.</p> <p>Vid enbart frontalt öppet bitt är protetisk behandling ersättningsberättigande för att uppnå</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocklusionskontakter bilateralt tandposition 3–6, – upp till tre ockluderande tandpar bilateralt inom tandposition 4–7, eller – upp till tre ockluderande tandpar till tandposition 8 om övriga molarer i samma kvadrant saknas. <p>Vid post normalt bitt som inte är djupt är protetisk behandling ersättningsberättigande för att uppnå</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocklusionskontakter bilateralt inom tandposition 3–6 samt frontal kontakt vid framåtgåning, – upp till tre ockluderande tandpar bilateralt inom tandposition 4–7 samt frontal kontakt vid framåtgåning, eller – upp till tre ockluderande tandpar till tandposition 8 om övriga molarer i samma kvadrant saknas. <p>Vid övriga avvikelser är protetisk behandling ersättningsberättigande för att uppnå</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocklusionskontakter inom tandposition 6–6, – upp till tio ockluderande tandpar inom tandposition 7–7, eller – upp till tio ockluderande tandpar till tandposition 8 om övriga molarer i samma kvadrant saknas. <p>Åtgärd 893, 894, 895 eller 896 är inte ersättningsberättigande när ny implantatkonstruktion utförs.</p> <p>När åtgärd 893, 894, 895 eller 896 ska tillämpas mer än en gång under samma ersättningsperiod ska skäl för ytterligare åtgärd dokumenteras i patientjournalen.</p> <p>Otillräckligt antal ockluderande tandpar</p> <p>Otillräckligt antal ockluderande tandpar föreligger när det för tandposition 4–7 på aktuell sida finns färre än två ockluderande</p>	<p>362 och</p> <p>a) 701–708 eller</p> <p>b) 800, 801, 802, 803, 804, 808, 815, 824, 825, 826, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 845, 850, 852, 853, 858, 859 (högst en), 861, 862, 863, 865, 881, 883, 884, 893, 894, 895, 896</p>	–

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
		<p>tandpar. Till färre än två ockluderande tandpar räknas även när en tand har tuggkontakt mot två tänder i motstående käke.</p> <p>Bettslipning vid interfererande kontakter eller tvångsföring Endast bettslipning är ersättningsberättigande</p> <ul style="list-style-type: none"> – när interferenser medför att kontakt saknas mellan antagande och tandpar vid mindre vertikal avvikelse och funktionell ocklusion bedöms kunna nås genom slipning upp till totalt 1 mm på de interfererande kontakterna, eller – vid tvångsföring när funktionell ocklusion bedöms kunna nås genom slipning. <p>Krona är ersättningsberättigande i ovan angivna fall om bettslipning inte är möjlig.</p> <p>Krona för båda tänderna i ett antagande tandpar Krona är ersättningsberättigande för båda tänderna i ett antagande tandpar</p> <ul style="list-style-type: none"> – om avståndet mellan dem efter möjlig bettslipning är 2 mm eller mer och var och en av tänderna avviker 1 mm eller mer från ocklusionsplanet, – vid avvikelse i transversalled som medför att ocklusionskontakt saknas, eller – om fungerande ocklusion eller artikulation annars inte kan uppnås. 		
5443	Hel protes som är trasig, illpassande eller som ändras till täckprotes.	Med hel protes avses även täckprotes. Skriftlig journaldokumentation är tillräcklig för att dokumentera tillståndet.	301, 302, 303, 362, 826, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 839, 878	–
5444	Delprotes som är trasig, illpassande eller som måste byggas till.	Skriftlig journaldokumentation är tillräcklig för att dokumentera tillståndet.	301, 302, 303, 362, 826, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 878	–
5445	Tandstött brokonstruktion med fraktur, skada eller som lossnat.	E.0 Behandling är ersättningsberättigande endast för en permanent eller semipermanent protetisk konstruktion. Med skada avses även när ett stöd har extraherats under en bro och kronan byggs om till ett hängande led. Ny konstruktion ersätts enligt respektive tillstånd för tandlöshet när reparation eller återcementering inte kan utföras. Förutom dokumentation enligt E.0 ska det beskrivas i patientjournalen varför reparation, återcementering eller nyframställning av del av konstruktionen inte är möjlig.	301, 302, 303, 304, 362, 701, 702, 703, 704, 705, 811, 812, 813, 814, 815	–

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
5446	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2010:2).</i>			
5447	<p>Implantatstödd konstruktion i helt tandlös käke med</p> <ul style="list-style-type: none"> – fraktur, annan skada eller slitage, – skadade komponenter, – bristfällig passform, – implantatförlust när implantatstödd konstruktion ska byggas om, byggas ut eller ändras till täckprotes. <p>Implantatstödd konstruktion i del av helt tandlös käke när</p> <ul style="list-style-type: none"> – konstruktionen ska byggas ut till helkäksimplantat eller ändras till täckprotes, eller – nytt delimplantat placeras bredvid den befintliga implantatstödda konstruktionen. <p>Helt tandlös käke som har implantat installerade men med avsaknad av permanent överkonstruktion.</p>	<p>E.0, E.2, E.6, E.7, E.9</p> <p>Ny konstruktion är ersättningsberättigande vid</p> <ul style="list-style-type: none"> – implantat-, distans- eller tandförlust som innebär att befintlig konstruktion inte kan behållas eller byggas om med ett långsiktigt hållbart resultat, – fraktur i broskelett som inte kan repareras med ett långsiktigt hållbart resultat, – bristfällig passform som medför att konstruktionen inte kan användas, eller – fraktur eller slitage av sådan grad att retention av fasad- eller ocklusalmaterial inte är möjlig. <p>Förutom dokumentation enligt E.0 ska det beskrivas i patientjournalen varför ombyggnad eller reparation inte är möjlig.</p> <p>Vid utbyggnad till helkäksimplantat är upp till två implantat per sida ersättningsberättigande i underkäken och upp till tre implantat per sida ersättningsberättigande i överkäken.</p> <p>Vid ombyggnad till täckprotes är ett implantat per sida som saknar implantat ersättningsberättigande i underkäken och upp till två implantat per sida som saknar implantat ersättningsberättigande i överkäken.</p> <p>När tio, elva eller tolv bredvidliggande tandpositioner åtgärdas är endast åtgärd 861–863 eller 865 för helkäksimplantat ersättningsberättigande.</p> <p>Åtgärd 893, 894, 895 eller 896 är inte ersättningsberättigande när ny implantatkonstruktion utförs.</p> <p>När åtgärd 893, 894, 895 eller 896 ska tillämpas mer än en gång under samma ersättningsperiod ska skäl för ytterligare åtgärd dokumenteras i patientjournalen.</p>	<p>301, 302, 303, 362, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 429, 480, 811, 815, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 850, 852, 853, 858, 859 (högst en), 861, 862, 863, 865, 874, 875, 876, 877, 878, 881, 883, 884, 888, 889, 892, 893, 894, 895, 896</p>	–
5448	<p>Implantatstödd konstruktion i frändstandlöshet eller i två-, tre-, fyra- eller flertandslucka med</p> <ul style="list-style-type: none"> – fraktur, annan skada eller slitage, – skadade komponenter, – bristfällig passform som orsakar periimplantit, – implantatförlust eller tandförlust när befintlig implantatstödd konstruktion ska byggas om eller byggas ut, eller – infraosition 2 mm eller mer i överkäken inom tandposition 3–3. 	<p>E.0, E.2, E.6, E.9, E.13</p> <p>Ny konstruktion är ersättningsberättigande vid</p> <ul style="list-style-type: none"> – implantat-, distans- eller tandförlust som innebär att befintlig konstruktion inte kan behållas eller byggas om med ett långsiktigt hållbart resultat, – fraktur i broskelett som inte kan repareras med ett långsiktigt hållbart resultat, – bristfällig passform som medför att konstruktionen inte kan användas, – fraktur eller slitage av sådan grad att retention av fasad- eller ocklusalmaterial inte är möjlig, eller 	<p>301, 302, 303, 362, 429, 480, 811, 815, 850, 852, 853, 858, 859 (högst en), 861, 862, 863, 865, 881, 883, 884, 888, 889, 892, 893, 894, 895, 896</p>	–

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
	<p>Installerat implantat i frändstandlöshet eller i två-, tre-, fyra- eller flertandslucka med avsaknad av permanent överkonstruktion när</p> <ul style="list-style-type: none"> – implantat inte har installerats under pågående ersättningsperiod, eller – implantat har installerats med utbytesåtgärd. 	<p>– vid infraposition när det inte går att bygga om befintlig konstruktion. Förutom dokumentation enligt E.0 ska det beskrivas i patientjournalen varför ombyggnad eller reparation inte är möjlig.</p> <p>När tio, elva eller tolv bredvidliggande tandpositioner åtgärdas är endast åtgärd 861–863 eller 865 för helkäksimplantat ersättningsberättigande.</p> <p>Åtgärd 893, 894, 895 eller 896 är inte ersättningsberättigande när ny implantatkonstruktion utförs.</p> <p>När åtgärd 893, 894, 895 eller 896 ska tillämpas mer än en gång under samma ersättningsperiod ska skäl för ytterligare åtgärd dokumenteras i patientjournalen.</p>		
5449	<p>Implantatstött krona i entandslucka med</p> <ul style="list-style-type: none"> – fraktur, annan skada eller slitage, – skadade komponenter, – bristfällig passform som orsakar periimplantit, eller – infraposition 2 mm eller mer i överkäken inom tandposition 3–3. <p>Installerat implantat med avsaknad av permanent implantatstött krona i entandslucka enligt villkoren för tillstånd 5032 när</p> <ul style="list-style-type: none"> – implantatet inte har installerats under pågående ersättningsperiod, eller – implantatet har installerats med utbytesåtgärd. 	<p>E.0, E.2, E.6, E.9</p> <p>Ny konstruktion är ersättningsberättigande vid</p> <ul style="list-style-type: none"> – fraktur, skadade komponenter eller slitage av sådan grad att reparation inte är möjlig, – bristfällig passform som medför att konstruktionen inte kan användas, eller – vid infraposition när det inte går att bygga om befintlig konstruktion. <p>Förutom dokumentation enligt E.0 ska det beskrivas i patientjournalen varför ombyggnad eller reparation inte är möjlig.</p> <p>Åtgärd 893, 894, 895 eller 896 är inte ersättningsberättigande när ny implantatkonstruktion utförs.</p> <p>När åtgärd 893, 894, 895 eller 896 ska tillämpas mer än en gång under samma ersättningsperiod ska skäl för ytterligare åtgärd dokumenteras i patientjournalen.</p>	301, 302, 303, 362, 429, 480, 811, 850, 852, 858, 859 (högst en), 881, 883, 888, 889, 892, 893, 894, 895, 896	–
5450	<p>Installerade implantat utan överkonstruktion i helt tandlös käke, frändstandlöshet, två-, tre-, fyra- eller flertandslucka eller entandslucka enligt tillstånd 5032 när utvärdering eller belastning behövs innan permanent implantatstött konstruktion kan utföras.</p>	<p>E.0, E.2</p> <p>Långtidstemporär konstruktion är ersättningsberättigande när utvärdering eller belastning av implantat behövs under minst sex månader på grund av</p> <ul style="list-style-type: none"> – osäker prognos för implantat, – reoperation efter förlust av implantat som ska ingå i planerad konstruktion, – kompletterande operation av implantat som ska ingå i planerad konstruktion, eller – osäker prognos för granntand till den planerade konstruktionen. <p>Förutom dokumentation enligt E.0 ska skälen för utvärdering eller belastning beskrivas i patientjournalen.</p> <p>Se bilaga 3 allmänna råd.</p>	362, 856, 857, 858	–

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
5451	Installerade implantat utan överkonstruktion hos patient när nedsatt hälsa dokumenterats i anamnestiska uppgifter.	E.0, E.2 Semipermanent eller långtidstemporär konstruktion är ersättningsberättigande när ingen ytterligare protetisk behandling planeras på implantaten för patient när hälsotillståndet förhindrar utförande av permanent konstruktion.	362, 854, 855, 856, 857, 858	–
5901	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2010:2).</i>			
5903	Ansikts- eller käkmissbildning.	E.0, E.10, E.16 Behandling vid agenesier är ersättningsberättigande när minst tre agenesier inom tandposition 6–6 med kvarvarande tandluckor samtidigt ska behandlas ortodontiskt.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908	–
5904	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2010:2).</i>			
5905	Sagittal bettavvikelse.	E.0, E.10, E.16 Tandreglering är ersättningsberättigande vid funktionellt eller utseendemässigt störande överbett eller underbett vid – horisontell överbitning minst 6 mm med ofullständig läppslutning, – horisontell överbitning minst 9 mm, eller – negativ horisontell överbitning minst 2 mm. Tandreglering är ersättningsberättigande för behandling i en käke om inte behandling av båda käkarna krävs för att uppnå bettfunktion. Förutom dokumentation enligt E.0 ska skälen för behandling i två käkar beskrivas i patientjournalen.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908	–
5906	Vertikal bettavvikelse, frontalt eller lateralt öppet bett.	E.0, E.10, E.16 Tandreglering är ersättningsberättigande vid – öppet bett som omfattar minst tre tandpar i följd inom tandposition 6–6 och samtidigt är öppet minst 4 mm mellan incisalskären/kusptopparna vid minst ett tandpar, eller – lateralt öppet bett när det för tandposition 4–7 finns färre än två ockluderande tandpar på aktuell sida. Till färre än två ockluderande tandpar räknas även när en tand har tuggkontakt mot två tänder i motstående käke. Tandreglering är ersättningsberättigande för behandling av två käkar.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908	–

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
5907	Funktionell bettavvikelse eller saxbett.	<p>E.0, E.10, E.16</p> <p>Tandreglering är ersättningsberättigande vid</p> <ul style="list-style-type: none"> – anterior eller lateral tvångsföring med glidning minst 2 mm som bedöms inte kunna slipas in, eller – saxbett när det finns färre än två ockluderande tandpar inom tandposition 4–7 på aktuell sida. Till färre än två ockluderande tandpar räknas även när en tand har tuggkontakt mot två tänder i motstående käke. <p>Vid tvångsföring med glidning mindre än 2 mm är endast bettslipning ersättningsberättigande.</p> <p>Tandreglering är ersättningsberättigande för behandling i en käke om inte behandling av båda käkarna krävs för att uppnå bettfunktion.</p> <p>Förutom dokumentation enligt E.0 ska skälen för behandling i två käkar beskrivas i patientjournalen.</p>	362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 845, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908	–
5908	Vävnadsskadande bettavvikelse.	<p>E.0, E.10, E.16</p> <p>Tandreglering är ersättningsberättigande vid bettavvikelse som orsakar tand- eller mjukvävnadsskada vid</p> <ul style="list-style-type: none"> – djupt bett med gingivalt trauma, såvida kontakten mot gingivan inte är ringa och kan slipas bort utan att elongation bedöms ske, eller – tandslitage som innebär att höjden på tandkronan reducerats med minst en tredjedel på lägsta stället eller att det finns dentinblottor på minst en tredjedel av bukkal- eller lingualytan. <p>Förutom dokumentation enligt E.0 ska tand- eller mjukvävnadsskadan dokumenteras med foto eller modell samt beskrivas i patientjournalen. Det ska i patientjournalen även beskrivas varför tandreglering är nödvändig i ena eller båda käkarna.</p>	362, 301, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908	–

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
5909	Tandpositionsavvikelse, trångställning.	<p>E.0, E.10, E.16</p> <p>Tandreglering är ersättningsberättigande vid trångställning i överkäken inom tandposition 3–3 med sammanlagt platsunderskott om minst 6 mm.</p> <p>Tandreglering är även ersättningsberättigande vid trångställning i underkäken inom tandposition 3–3 med sammanlagt platsunderskott om minst 7 mm och det samtidigt i underkäken finns minst ett av följande tre förhållanden:</p> <ul style="list-style-type: none"> – minst en tand som är utblockerad så att dess plats i tandbågen på smalaste stället är mindre än en tredjedel av tandkronans bredaste del mesialt-distalt, – minst två roterade incisiver som var och en är roterade minst 30 grader, eller – minst en gingival retraktion om minst 3 mm från emaljcementgränsen på tand inom position 2–2 som kan härledas till tandpositionsavvikelsen. <p>Mätning av trångställningen sker i tandbågen från distalytans prominens mellan tandposition 3–3. Platsunderskottet utgör skillnaden mellan detta mått och de enskilda tändernas sammanlagda bredd tandposition 3–3.</p> <p>Tandreglering är ersättningsberättigande för behandling i en käke om inte behandling i båda käkar krävs för att uppnå bettfunktion eller för att tandbågen i andra käken inte ska påverkas negativt.</p> <p>Förutom dokumentation enligt E.0 ska skälen för behandling i två käkar beskrivas i patientjournalen.</p>	362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908	–
5910	Tandpositionsavvikelse, glesställning.	<p>E.0, E.10, E.16</p> <p>Tandreglering är ersättningsberättigande vid glesställning i överkäken inom tandposition 3–3 vid</p> <ul style="list-style-type: none"> – lokaliserad glesställning med diastema minst 4 mm i ett approximalrum, – lokaliserad glesställning med diastema i två eller tre approximalrum vardera minst 3 mm, eller – utspridd glesställning med sammanlagt platsöverskott minst 10 mm inom tandposition 3–3 varav minst ett diastema uppgår till minst 3 mm. <p>Mätning av glesställningen sker i tandbågen från distalytans prominens mellan tandposition 3–3. Platsöverskottet utgör skillnaden mellan detta mått och de enskilda</p>	362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908	–

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
		tändernas sammanlagda bredd tandposition 3–3. Tandreglering är ersättningsberättigande för behandling av två käkar i de fall behandlingen av överkäken kräver att behandling måste genomföras i underkäken för att tandförflyttningen i överkäken inte ska hindras. Förutom dokumentation enligt E.0 ska skälen för behandling i två käkar beskrivas i patientjournalen.		
5911	Tandpositionsavvikelse, felställning.	E.0, E.10, E.16 Tandreglering är ersättningsberättigande för tand eller tänder i överkäken inom tandposition 3–3 som är roterade 45 grader eller mer. Tandreglering är ersättningsberättigande för behandling i en käke om inte behandling av båda käkarna krävs för att uppnå bettfunktion och önskad tandförflyttning. Förutom dokumentation enligt E.0 ska skälen för behandling i två käkar beskrivas i patientjournalen.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908	–
5912	Tandpositionsavvikelse, tandretention.	E.0, E.10, E.16 Tandreglering är ersättningsberättigande för retinerad tand inom tandposition 3–3 som är viktig för bettfunktionen. Tandreglering är ersättningsberättigande för behandling i en käke om inte behandling av båda käkarna krävs för att uppnå bettfunktion och önskad tandförflyttning. Förutom dokumentation enligt E.0 ska skälen för behandling i två käkar beskrivas i patientjournalen.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908	–
5913	Tandpositionsavvikelse, tand som eruperat, eller på grund av platsbrist, står i avvikande läge.	E.0, E.10, E.16 Tandreglering är ersättningsberättigande för – hörntand i överkäken som står helt utanför tandbågen, – premolar i överkäken som står helt eller delvis utanför tandbågen i ett prenormalt bett, eller bett med prenormal tendens, där tanden behövs i tandbågen för att inte förvärra bettavvikelsen, eller – premolar i underkäken som står helt eller delvis utanför tandbågen i ett post normalt bett, eller bett med postnormal tendens, där tanden behövs i tandbågen för att inte förvärra bettavvikelsen. Tandreglering är ersättningsberättigande för behandling i en käke om inte behandling av båda käkarna krävs för att uppnå bettfunktion och önskad tand-	362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908	–

Tillståndskod	Tillstånd	Villkor för ersättning (kodförklaring, se nedan)	Koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder (se bilaga 2)	Koder för utbytesåtgärder (se bilaga 2)
		förflyttning. Förutom dokumentation enligt E.0 ska skälen för behandling i två käkar beskrivas i patientjournalen.		
5914	Tandpositionsavvikelse orsakad av parodontal sjukdom. Bettavvikelse eller behov av tandpositionsförändring i kombination med protetiskt rehabiliteringsbehov.	E.0, E.16 Tandreglering är ersättningsberättigande för tänder med bennedbrytning om minst en tredjedel av rothöjden inom tandposition 3-3 som efter utvärderad parodontal behandling har felställning med elongation av tänder, solfjäderformad spridning eller traumatiserande påbitning som inte kan korrigeras med bettslipning. Tandreglering är även ersättningsberättigande när det krävs inför protetik som ersätts inom tandvårdsstödet när <ul style="list-style-type: none"> - utrymmesbrist föreligger, - tand behöver rätas upp för att undvika rotbehandling, - distalisering av tand behövs vid friändstandlöshet, eller - planerad stödtand inte kan skapa tillräcklig retention. I kombination med protetisk rehabilitering vid utrymmesbrist eller vid mindre omfattande upprätning av tänder är endast tandreglering med klammerplåt eller tandreglering upp till sex månader ersättningsberättigande om inte annan tandregleringsbehandling krävs för att uppnå bettfunktion och för att få önskad tandförflyttning. Det ska av dokumentation i patientjournal framgå varför tandreglering är nödvändig samt varför behandling med klammerplåt, tandreglering upp till sex månader eller inslipning inte är möjlig. Tandreglering är ersättningsberättigande för behandling i en käke om inte behandling av båda käkarna krävs för att uppnå bettfunktion och önskad tandförflyttning. Förutom dokumentation enligt E.0 ska skälen för behandling i två käkar beskrivas i patientjournalen.	362, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 480, 845, 847, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908	-

För rehabiliterande och habiliterande vård gäller, i den mån det anges i villkoren för respektive tillstånd, följande regler för ersättning.

Vid fastställande av tillstånd se 2 § med tillhörande allmänna råd.

E.0 Dokumentation

Innan behandling påbörjas ska aktuellt tillstånd framgå av befintlig aktuell röntgen eller dokumenteras i patientjournalen med foto. Dokumentation får även ske med modell.

För tillstånd som uppstått efter tandextraktion som har dokumenterats i patientjournalen, är ingen ytterligare journaldokumentation av tillståndet nödvändig.

I stället för dokumentation enligt första stycket är skriftlig journaldokumentation av tillståndet tillräcklig för åtgärd 301–304, 701–705, 811, 812 eller 881.

E.1 Undantag rotbehandlingsåtgärder har upphävts genom (HSLF-FS 2017:39).

E.2 Begränsning implantatstött protetik

Under en ersättningsperiod ersätts

- i överkäken högst sex implantat (åtgärd 420), sex distanser (åtgärd 858) och sex implantatstödda kronor (åtgärd 850 eller 852),
- i underkäken högst fyra implantat, fyra distanser och fyra implantatstödda kronor.

För tandposition 7 eller 8 i partiellt tandlösa käkar

- är inte åtgärd 420–426 eller 850–859 ersättningsberättigande, eller
- lämnas inte tandvårdsersättning för utbytesåtgärd 925–929.

Operation avseende käkbensförankrat implantat, åtgärd 421–426, är ersättningsberättigande för det antal implantat, åtgärd 420, som är ersättningsberättigande inom aktuellt tillstånd.

Konstruktion bestående av en (1) implantatstött krona (åtgärd 850, 852, 854 eller 856) och ett (1) hängande led (åtgärd 853, 854 eller 856) är endast ersättningsberättigande när hängande ledet finns inom tandposition 2–2.

Vid implantatstött sektionbro med fler än två extensionsled i följd är inte någon del av bron ersättningsberättigande.

E.3 Stöd vid tandstött protetik

Vid extensionbro i tandlucka med brostöd enbart på ena sidan om luckan är endast ett hängande led ersättningsberättigande.

Vid tandlöshet som involverar tandposition 5 och stödtand finns i position 6 men saknas i position 7, kan en tandstött bro utsträckas till tandposition 8. Detta under förutsättning att två stöd distalt om tandposition 5 är ersättningsberättigande inom aktuellt tillstånd. För entandsluckan i tandposition 7 är hängande led inte ersättningsberättigande.

E.4 Utbytesåtgärd implantat

Om patienten vid tillstånd 5031 eller 5036 väljer en behandling i form av ett implantat med implantatstött krona används utbytesåtgärd 925 och 926. Tandvårdsersättning beräknas utifrån ett belopp som motsvarar det lägsta av följande belopp

- referenspriserna för utförda utbytesåtgärder 925 och 926, vilket motsvarar referenspriserna för åtgärd 801 x 2 och 804 x 1, eller
- vårdgivarens pris för de utförda utbytesåtgärderna.

Tandvårdsersättning för utbytesåtgärderna beräknas vid entandslucka för ett stöd på vardera sidan om luckan (bredvidliggande tandposition) och ett hängande led.

Om åtgärd 800 eller 801 slutförts inom tre år på en av stödtänderna som utbytet beräknas på, ska utbytesåtgärd 928 och 929 användas när ett implantat installeras. Om åtgärd 800 eller 801 har slutförts inom tre år på båda stödtänderna som utbytet beräknas på, lämnas tandvårdsersättning endast för utbytesåtgärd 928 när ett implantat installeras.

Om implantat installeras inom utbytesåtgärd 925 eller 928 är åtgärd 800 eller 801 inte ersättningsberättigande inom tre år för en tand på vardera sidan om entandsluckan.

När utbytesåtgärd tillämpas för tandluckor med en tand emellan lämnas tandvårdsersättning motsvarande entandslucka enligt första stycket för den första tandluckan. Tand som använts för beräkning av tandvårdsersättning i en tandlucka, kan inte inom tre år användas för beräkning av tandvårdsersättning i ytterligare tandlucka.

E.5 Tandstöd protetik, utförd inom rehabiliterande vård, som görs om

Inom tre år efter slutförande av åtgärd 800 eller 801

- är åtgärd 800, 801, 804, 811–815, 420–428, 430–432, 850, 852, 853, 858 eller 859 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.

- på en av tänderna som utbytesåtgärd beräknas på enligt regel E.4, lämnas inte tandvårdsersättning för utbytesåtgärd 925, 926 eller 940 för bredvidliggande tandposition.

- på båda tänderna som utbytesåtgärd beräknas på enligt regel E.4, lämnas inte tandvårdsersättning för utbytesåtgärd 925, 926, 929, 940 eller 941 för aktuell tandposition.

Inom tre år efter slutförande av åtgärd

- 802 eller 803 är åtgärd 802 eller 803 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.
- 804 är åtgärd 804, 812–815, 420–428, 430–432, 850, 852, 853, 858 eller 859 inte ersättningsberättigande för samma tandposition. Detta gäller inte om åtgärd 804 har använts tillsammans med åtgärd 805 i samma konstruktion.

- 806 är åtgärd 806 eller 811 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.

- 808 är åtgärd 808 eller 811 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.

- 815 är åtgärd 800, 801, 804, 811–815, 420–428, 430–432, 850, 852, 853, 858 eller 859 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.

- 428 eller 431 är åtgärd 427, 428, 430, 431 eller 432 inte ersättningsberättigande för samma kvadrant.

E.6 Implantat, del av käke, som görs om eller utbytesåtgärd implantat, som görs om

Inom tre år efter slutförande av åtgärd

- 420 är åtgärd 420 eller 892 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.

- 421, 423 eller 425 är åtgärd 421, 423 eller 425 inte ersättningsberättigande för samma tandpositioner.

- 422, 424 eller 426 är åtgärd 422, 424 eller 426 inte ersättningsberättigande för samma tandpositioner.

- 427, 428, 430, 431 eller 432 är åtgärd 427, 428, 430, 431 eller 432 inte ersättningsberättigande för samma kvadrant.

Inom tre år efter slutförande av åtgärd 850, 852 eller 853 är åtgärd

- 804, 815, 850, 852, 853, 881, 883, 884 eller 888 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.

- 801–803 inte ersättningsberättigande för rehabilitering av tandluckan för ett stöd på ena sidan eller båda sidor om entandslucka eller tvåtandslucka, alternativt två stöd på vardera sidan om tvåtandslucka med bräckligt ändstöd.

- 801–803 inte ersättningsberättigande för rehabilitering av tandluckan för ett eller två stöd på ena sidan eller båda sidor om tre- eller flertandslucka.
- 801–803 inte ersättningsberättigande för rehabilitering av friändstandlöshet för två stöd mesialt därom.

Inom tre år efter slutförande av åtgärd

- 853 är åtgärd 420–428 eller 430–432 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.
- 858–859 är åtgärd 858, 859 eller 889 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.
- åtgärd 861–863 eller 865 är åtgärd 850, 852, 853, 861–863, 865, 881, 883, 884 eller 888 inte ersättningsberättigande för samma käke.

Inom tre år efter slutförande av åtgärder för en kopplad konstruktion mellan tand och implantat är en ny konstruktion inte ersättningsberättigande för rehabilitering av samma tandlucka eller samma friändstandlöshet.

Utbytesåtgärd som görs om

Inom tre år efter slutförande av utbytesåtgärd 925 eller 928

- är åtgärd 800 eller 801 inte ersättningsberättigande för ett stöd på vardera sidan vid entandslucka.
- är åtgärd 804 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.
- är åtgärd 420–428 eller 892 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.
- lämnas inte tandvårdsersättning för utbytesåtgärd 925 eller 928 för samma tandposition.

Inom tre år efter slutförande av utbytesåtgärd 926 eller 929

- är åtgärd 815, 850, 852, 853, 858, 881 eller 883 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.
- lämnas inte tandvårdsersättning för utbytesåtgärd 926 eller 929 för samma tandposition.

E.7 Implantat som görs om, hel käke

Inom tre år efter slutförande av åtgärd

- 420 är åtgärd 420 eller 892 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.
- 421, 423 eller 425 är åtgärd 421, 423 eller 425 inte ersättningsberättigande för samma tandpositioner.
- 422, 424 eller 426 är åtgärd 422, 424 eller 426 inte ersättningsberättigande för samma tandpositioner.
- 427, 428, 430, 431 eller 432 är åtgärd 427, 428, 430, 431 eller 432 inte ersättningsberättigande för samma kvadrant.

Inom tre år efter slutförande av åtgärd

- 858 är åtgärd 858 eller 889 inte ersättningsberättigande för samma tandposition.
- 861–863 eller 865 är åtgärd 815, 850, 852, 853, 861–863, 865, 871–878, 881, 883, 884 eller 888 inte ersättningsberättigande för samma käke.
- 874–876 är åtgärd 874–876 inte ersättningsberättigande för samma käke.

Inom ett år efter slutförande av åtgärd 871–873, eller 877 är åtgärd 832–837, 839, 850, 852, 853, 858, 861–863, 865, 871–873 eller 877 inte ersättningsberättigande för samma käke.

E.8 Avtagbar protetik som görs om

Inom ett år efter slutförande av åtgärd

- 824–825 är åtgärd 824–825 eller åtgärd 832–837 inte ersättningsberättigande för samma käke.

– 827–828 är åtgärd 827–828 eller åtgärd 832–837 inte ersättningsberättigande för samma käke.

Undantag gäller när tänder i protesområdet extraherats inom ett år innan åtgärd 824–825 eller 827–828 slutförts. I dessa fall är åtgärd 833 ersättningsberättigande en gång inom ett år efter att åtgärd 824–825 eller 827–828 slutförts.

E.9 Undantag från E.5–E.8 och E.15 efter förhandsprövning

Efter förhandsprövning är åtgärd 420–428, 430–432, 800–804, 808, 811–815, 850, 852, 853, 858, 859, 861–863, 865, 874–876, 881, 883–889 eller 892 ersättningsberättigande eller lämnas tandvårdsersättning för utbytesåtgärd 925, 926, 928 eller 929 inom tre år från det att åtgärd 420–428, 430–432, 800–804, 808, 815, 850, 852, 853, 858, 859, 861–863, 865, 874–876 eller utbytesåtgärd 925, 926, 928, 929, 940 eller 941 slutförts om

- konstruktionen på ingående tand eller implantat utsatts för yttre våld, eller
- konstruktionen på ingående tand eller implantat behöver göras om på grund av ny skada i annan tandposition än vad den ursprungliga konstruktionen avser.

Vad som anges i första stycket ska i motsvarande mån gälla även när en tand som använts för beräkning av ersättning av utbytesåtgärd behöver behandlas.

Om den behandling som ska göras om har utförts inom reparativ vård (tillstånd inom 4000-serien) ska regel D.6 tillämpas.

I fall när utbytesåtgärd 925 eller 928 slutförts men implantatet inte kan användas är åtgärd 801 och 804 ersättningsberättigande efter förhandsprövning.

Avtagbar protes

Efter förhandsprövning är åtgärd 824, 825, 827, 828, 832–837 eller 871–873 ersättningsberättigande inom ett år från det att åtgärd 824, 825, 827, 828 eller 871–873 slutförts om

- protesen skadats eller förlorats och detta har ett samband med sjukdom hos patienten,
- protesen, tand eller implantat som protesen stödjer på, utsatts för yttre våld, eller
- protesen behöver åtgärdas på grund av ny skada i annan tandposition än vad den ursprungliga protesen avser.

Efter förhandsprövning är åtgärd 832–837 ersättningsberättigande för en äldre protes i samma käke inom ett år från det att åtgärd 824, 825, 827 eller 828 slutförts, om patienten inte klarar anpassning till den nya protesen.

E.10 Tandreglering

För att tandreglering ska vara ersättningsberättigande ska avvikelserna vara funktionellt eller utseendemässigt tydligt störande och av en omfattning som minst svarar mot följande behandlingsbehov: utseendemässigt eller funktionellt störande anomalier, omfattande agenesier, djupbett med gingival trauma, öppna bett eller saxbett med otillräcklig ocklusion, tvångsförande korsbett, saxbett eller inverteringar, uttalade frontala trång- eller glesställningar, postnormala bett med stor horisontell överbitning, prenatala bett med eller utan tvångsföring, retinerade incisiver eller hörntänder, tand i avvikande läge som är viktigt för eller stör bettfunktionen, eller estetiskt eller funktionellt störande rotationer.

E.11 Befintligt implantat

Vid fastställande av tillstånd 5005, 5010–5016, 5031–5037 ska redan befintligt implantat eller befintlig implantatstödd krona bredvid saknad tand likställas med tandlöshet. För de tillstånd där E.11 gäller är högst samma antal åtgärd 850 och 852 som 420 ersättningsberättigande under samma ersättningsperiod.

E.12 Befintligt hängande led

Vid fastställande av tillstånd 5010–5016, 5033–5035 eller 5037 ska befintligt hängande led, bredvid saknad tand eller bredvid implantat där regel E.11 är tillämplig, likställas med tandlöshet.

E.13 Kopplad konstruktion mellan tand och implantat

Kopplade konstruktioner mellan tand och implantat är ersättningsberättigande inom tandposition 6–6.

För att en kopplad konstruktion mellan tand och implantat ska vara ersättningsberättigande inom aktuellt tillstånd, ska konstruktionen vid

- frändstandlöshet innehålla färre implantat än vad som maximalt är ersättningsberättigande samt inbegripa minst ett hängande led inom tandposition 5–5,
- tandlucka innehålla färre implantat än vad som maximalt är ersättningsberättigande samt inbegripa minst ett hängande led mellan tand och implantat på ena sidan eller båda sidor i tandluckan.

Hängande led i tandposition 6 är inte ersättningsberättigande.

E.14 Utbytesåtgärd ortodonti

Om patienten vid tillstånd 5031 väljer en behandling i form av ortodontisk slutning av tandluckan lämnas tandvårdsersättning för utbytesåtgärd 940. Tandvårdsersättning beräknas utifrån ett belopp som motsvarar det lägsta av följande belopp

- referenspriset för utförd utbytesåtgärd 940, vilket motsvarar referenspriserna för åtgärd 801 x 2 och 804 x 1, eller
- vårdgivarens pris för utförd utbytesåtgärd.

Tandvårdsersättning för utbytesåtgärderna beräknas vid entandslucka för ett stöd på vardera sidan om luckan (bredvidliggande tandposition) och ett hängande led.

Om åtgärd 800 eller 801 slutförts inom tre år på en av stödtänderna som utbytet beräknas på, lämnas tandvårdsersättning för utbytesåtgärd 941 vid entandslucka. Om åtgärd 800 eller 801 har slutförts inom tre år på båda stödtänderna som utbytet beräknas på, lämnas ingen tandvårdsersättning.

När utbytesåtgärd tillämpas för tandluckor med en tand emellan lämnas tandvårdsersättning motsvarande entandslucka enligt första stycket för den första tandluckan. Tand som använts för beräkning av tandvårdsersättning i en tandlucka, kan inte inom tre år användas för beräkning av tandvårdsersättning i ytterligare tandlucka.

E.15 Utbytesåtgärd ortodonti, som görs om

Inom tre år efter slutförande av utbytesåtgärd 940 eller 941

- är åtgärd 800 eller 801 inte ersättningsberättigande för granntanden på vardera sidan av den ursprungliga entandsluckan.

- är åtgärd 804 inte ersättningsberättigande för samma entandslucka.
- lämnas inte tandvårdsersättning för utbytesåtgärd 925, 926, 928, 929, 940 eller 941 för samma entandslucka.

E.16 Tandborttagning inom tillstånd 5903–5914

Inom tillstånd 5903–5914 är åtgärd 401–405, 409 eller 410 för tandborttagning ersättningsberättigande endast som ett led i ortodontisk behandling. För tillstånd 5909, 5912, eller 5913 kan i förekommande fall tandborttagning vara den enda ortodontiska behandlingen.

Remiss

Ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder med referenspriser angivna i kronor

För de ersättningsberättigande tandvårdsåtgärderna används följande serier:

- 100 Undersökning, riskbedömning och hälsofrämjande åtgärder
- 200 Sjukdomsförebyggande åtgärder
- 300 Sjukdomsbehandlande åtgärder
- 400 Kirurgiska åtgärder
- 500 Rotbehandlingsåtgärder
- 600 Bettfysiologiska åtgärder
- 700 Reparativa åtgärder
- 800 Protetiska åtgärder
- 900 Tandreglering och utbytesåtgärder

100 Undersökning, riskbedömning och hälsofrämjande åtgärder

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
<p>Undersökningsåtgärder, riskbedömning och hälsofrämjande åtgärder I undersökningsåtgärderna 101–114 ingår upptagande av anamnes- och statusuppgifter som är nödvändiga för undersökning och diagnostik inklusive information till patienten avseende dessa.</p> <ul style="list-style-type: none"> I förekommande fall ingår <ul style="list-style-type: none"> – behandlingsplanering, – foton för diagnostik, för behandlingsplanering och för dokumentation, – provtagning, receptförskrivning och remisshantering inklusive dokumentation, – undersökningsprotokoll, skriftlig prisuppgift eller skriftlig behandlingsplan enligt 10, 12 §§ förordningen (2008:193) om statligt tandvårdsstöd. 			
101	<p>Basundersökning, utförd av tandläkare Åtgärden tillämpas för undersökning och diagnostik av tand- och munhälsa med återkoppling till patienten samt i förekommande fall mindre förebyggande behandling.</p> <p>I åtgärden ingår</p> <ul style="list-style-type: none"> – kärtdiagnostik och diagnostik av gingivit och parodontit genom förenklad parodontal undersökning, bedömning av munslemhinna, käkfunktion och befintliga protetiska konstruktioner samt identifiering av andra faktorer som visar på ett behov av en kompletterande undersökning eller utredning, – berättigad intraoral röntgenundersökning för diagnostik inklusive analys med nödvändigt antal bitewingbilder. Om inga eller färre än fyra bitewingbilder tas, ingår vid behov upp till totalt fyra intraorala röntgenbilder, – riskbedömning, – hälsoinformation, inklusive rekommendationer om egenvård, – förebyggande åtgärder upp till fem minuter i form av enklare munhygieninstruktion, borttagande av ringa mängd tandsten eller fluor-behandling av enstaka tänder. <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 111, 112, 201, 206, 312 eller ytterligare 101 under samma dag vid samma mottagning. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 115 eller 116 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande högst två gånger per ersättningsperiod och behandlare.</p>	885	885
102	<p><i>Har upphävts genom (TLVFS 2014:6).</i></p>		

¹⁹ Bilagans senaste lydelse HSLF-FS 2020:28.

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
103	<p>Kompletterande eller akut undersökning, utförd av tandläkare Åtgärden tillämpas som en diagnostikåtgärd för ett besök vid mindre omfattande undersökning</p> <ul style="list-style-type: none"> – av munhälsorelaterad sjukdom eller problem, – inför bettrehabilitering, eller – av behandlingsresultat. <p>Åtgärden tillämpas som en enskild åtgärd eller som en kompletterande åtgärd till 101, 111 eller 112. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 107, 108, 115, 116 eller 206 under samma dag med samma behandlare.</p>	385	490
104	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2012:2).</i>		
105	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2014:6).</i>		
106	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2012:2).</i>		
107	<p>Omfattande undersökning, utförd av tandläkare Åtgärden tillämpas som en diagnostikåtgärd vid omfattande undersökning</p> <ul style="list-style-type: none"> – av munhälsorelaterad sjukdom eller problem, – inför bettrehabilitering, eller – av behandlingsresultat. <p>Åtgärden tillämpas som en enskild åtgärd eller som en kompletterande åtgärd till 101, 111 eller 112. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 103, 108, 115, 116, 206 eller ytterligare 107 under samma dag med samma behandlare. Se bilaga 3 allmänna råd.</p>	1 090	1 645
108	<p>Utredning inklusive undersökning, utförd av tandläkare Åtgärden tillämpas när omfattande undersökning och utredning om sammantaget 60 minuter eller mer krävs inför bettrehabilitering eller av munhälsorelaterade sjukdomar eller problem.</p> <p>Åtgärden tillämpas som en enskild åtgärd eller som en kompletterande åtgärd till 101, 111 eller 112. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 103, 107, 115, 116 eller 206 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per ersättningsperiod och behandlare.</p>	1 775	2 630
111	<p>Basundersökning, utförd av tandhygienist Åtgärden tillämpas för undersökning och diagnostik av tand- och munhälsa med återkoppling till patienten samt i förekommande fall mindre förebyggande behandling.</p> <p>I åtgärden ingår</p> <ul style="list-style-type: none"> – kariesdiagnostik och diagnostik av gingivit och parodontit genom förenklad parodontal undersökning, – identifiering av andra faktorer som visar på ett behov av kompletterande undersökning eller utredning samt information till patienten avseende dessa, – riskbedömning, – hälsoinformation inklusive rekommendationer om egenvård, – berättigad intraoral röntgenundersökning för diagnostik inklusive analys med nödvändigt antal bitewingbilder. Om inga eller färre än fyra bitewingbilder tas, ingår vid behov upp till totalt fyra intraorala röntgenbilder, – förebyggande åtgärder upp till fem minuter i form av enklare munhygieninstruktion, borttagande av ringa mängd tandsten eller fluorbehandling av enstaka tänder. <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 101, 112, 113, 114, 201, 206, 312 eller ytterligare 111 under samma dag vid samma mottagning. Åtgärd 111–112 är ersättningsberättigande totalt högst två gånger per ersättningsperiod och behandlare.</p>	675	–

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
112	<p>Basundersökning med fullständig parodontal undersökning, utförd av tandhygienist</p> <p>Åtgärden tillämpas för undersökning och diagnostik av tand- och munhälsa med återkoppling till patienten samt i förekommande fall mindre förebyggande behandling.</p> <p>I åtgärden ingår</p> <ul style="list-style-type: none"> – kariesdiagnostik och diagnostik av gingivit och parodontit genom fullständig parodontal undersökning, – identifiering av andra faktorer som visar på ett behov av kompletterande undersökning eller utredning samt information till patienten avseende dessa, – riskbedömning, – hälsoinformation inklusive rekommendationer om egenvård, – berättigad intraoral röntgenundersökning för diagnostik inklusive analys med nödvändigt antal bitewingbilder. Om inga eller färre än fyra bitewingbilder tas, ingår vid behov upp till totalt fyra intraorala röntgenbilder, – förebyggande åtgärder upp till tio minuter i form av enklare munhygieninstruktion, borttagande av ringa mängd tandsten eller fluorbehandling av enstaka tänder. <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 101, 111, 113, 114, 201, 206, 312 eller ytterligare 112 under samma dag vid samma mottagning.</p> <p>Åtgärd 111–112 är ersättningsberättigande totalt högst två gånger per ersättningsperiod och behandlare.</p>	875	–
113	<p>Akut eller annan undersökning, utförd av tandhygienist</p> <p>Åtgärden tillämpas som en diagnostikåtgärd vid</p> <ul style="list-style-type: none"> – undersökning av akuta tillstånd, eller – annan undersökning än åtgärd 111, 112 eller 114. <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 111, 112 eller 114 under samma dag vid samma mottagning.</p> <p>Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare.</p>	285	–
114	<p>Fullständig parodontal undersökning eller fördjupad kariesutredning, utförd av tandhygienist</p> <p>Åtgärden tillämpas som en diagnostikåtgärd vid fullständig parodontal undersökning.</p> <p>Åtgärden är även ersättningsberättigande för fördjupad kariesutredning.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 111, 112 eller 113 under samma dag vid samma mottagning.</p> <p>Åtgärden är ersättningsberättigande högst åtta gånger per ersättningsperiod och behandlare.</p> <p>Se bilaga 3 allmänna råd.</p>	535	–
<p>Konsultationsåtgärder för tandläkare med bevis om specialistkompetens</p> <p>I åtgärd 115–116 ingår bedömning eller behandlingsplanering inklusive svar utifrån en remitterad frågeställning med bifogade underlag såsom anamnesuppgifter, statusuppgifter, röntgenbilder, foton eller modeller.</p>			
115	<p>Konsultation specialisttandvård</p> <p>Åtgärden är endast ersättningsberättigande för en patient som remitterats för konsultation till en tandläkare med bevis om specialistkompetens.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 101, 103, 107, 108, 116, 121–134 eller ytterligare 115 under samma dag med samma behandlare.</p>	–	965
116	<p>Konsultation specialisttandvård, omfattande</p> <p>Åtgärden är endast ersättningsberättigande för en patient som remitterats för omfattande konsultation, när minst 60 minuter krävs, till en tandläkare med bevis om specialistkompetens.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 101, 103, 107, 108, 115, 121–134 eller ytterligare 116 under samma dag med samma behandlare.</p>	–	1 875
<p>Åtgärder för berättigad röntgenundersökning</p> <p>I åtgärd 121–128 ingår exponering, framtagning, analys, lagring av bilder samt skriftlig dokumentation. I referenspris för specialisttandvård ingår även upptagande av anamnes och remissvar.</p>			

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
121	Röntgenundersökning, en bild, eller flera bilder av en tandposition Åtgärden tillämpas för diagnostik av – en tandposition med en eller flera intraorala bilder, eller – flera tandpositioner med en intraoral bild. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 123, 126, 127 eller 128 under samma dag vid samma mottagning. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 115, 116 eller ytterligare 121 under samma dag med samma behandlare.	60	100
122	<i>Har upphävts genom (HSLF-FS 2018:23).</i>		
123	Röntgenundersökning, helstatus Åtgärden tillämpas för diagnostik med nödvändigt antal intraorala bilder som täcker samtliga tänders apikala och marginala förhållanden samt käkbenet i tandlösa områden. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 121, 124, 127 eller 128 under samma dag vid samma mottagning. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 126 under samma ersättningsperiod vid samma mottagning. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 115 eller 116 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per ersättningsperiod och mottagning.	835	1 280
124	Panoramaröntgenundersökning Åtgärden tillämpas för diagnostik med hel eller avbländad standardpanorama. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 123, 126 eller ytterligare 124 under samma dag vid samma mottagning. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 115 eller 116 under samma dag med samma behandlare.	540	865
125	Röntgenundersökning, extraoral Åtgärden tillämpas för diagnostik med en eller flera extraorala bilder. Åtgärden tillämpas inte för standardpanorama. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 115 eller 116 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och mottagning. Se bilaga 3 allmänna råd.	530	1 000
126	Röntgenundersökning, omfattande Åtgärden tillämpas för diagnostik med intraoral helstatus och panoramaröntgen exponerade samma dag och vid samma mottagning. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 121, 124, 127 eller 128 under samma dag vid samma mottagning. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 123 under samma ersättningsperiod vid samma mottagning. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 115 eller 116 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per ersättningsperiod och mottagning.	1 020	1 695
127	Röntgenundersökning, delstatus Åtgärden tillämpas för diagnostik av flera tandpositioner med två till sex intraorala bilder. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 121, 123, 126, 128 eller ytterligare 127 under samma dag vid samma mottagning. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 115 eller 116 under samma dag med samma behandlare.	200	350
128	Röntgenundersökning, större delstatus Åtgärden tillämpas för diagnostik av flera tandpositioner med sju eller fler intraorala bilder, men som inte täcker samtliga tänders apikala och marginala förhållanden samt käkbenet i tandlösa områden. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 121, 123, 126, 127 eller ytterligare 128 under samma dag vid samma mottagning. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 115 eller 116 under samma dag med samma behandlare.	345	525

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
Åtgärder för berättigad tomografiundersökning I åtgärd 131–134 ingår exponering, rekonstruktioner och reformateringar, eventuell framkallning, analys, lagring av bilder samt skriftlig dokumentation. I referenspris för specialisttandvård ingår även upptagande av anamnes och remissvar.			
131	Tomografiundersökning, en kvadrant eller tandposition 3–3 Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 132, 133, 134 eller ytterligare 131 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 115 eller 116 under samma dag med samma behandlare.	1 020	1 290
132	Tomografiundersökning, två kvadranter eller sinus Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 131, 133, 134 eller ytterligare 132 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 115 eller 116 under samma dag med samma behandlare.	1 310	1 745
133	Tomografiundersökning, tre kvadranter eller käkleder Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 131, 132, 134 eller ytterligare 133 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 115 eller 116 under samma dag med samma behandlare.	1 605	2 380
134	Tomografiundersökning, fyra kvadranter Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 131, 132, 133 eller ytterligare 134 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 115 eller 116 under samma dag med samma behandlare.	1 900	2 805
Övriga åtgärder vid undersökning och diagnostik I åtgärd 141–164 ingår alla material och moment vid behandling samt tandtekniskt arbete oavsett framställningsmetod inklusive all materialkostnad.			
141	Analoga studiemodeller för behandlingsplanering Åtgärden tillämpas för studiemodeller i gips av båda käkarna och index. Åtgärden är endast ersättningsberättigande när studiemodeller behövs för behandlingsplanering. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande högst två gånger per ersättningsperiod och behandlare.	605	605
142	Digitala studiemodeller för behandlingsplanering Åtgärden tillämpas för digital avtryckstagning av båda käkarna och index. Åtgärden är endast ersättningsberättigande när studiemodeller behövs för behandlingsplanering. I åtgärden ingår även nödvändigt antal fysiska modeller. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande högst två gånger per ersättningsperiod och behandlare.		
161	Salivsekretionsmätning I åtgärden ingår – information om provtagningen, – insamlade av saliv, – mätning av sekretionsvärden, – dokumentation, – eventuellt remissvar. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare.	640	640
162	Laboratoriekostnader vid mikrobiologisk undersökning I åtgärden ingår endast laboratoriekostnaden. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare.	400	400

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
163	<p>Biopsi Åtgärden tillämpas för biopsitagning. I åtgärden ingår i förekommande fall sutur samt skriftligt svar. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 407, 408, 421, 423, 425, 427, 428, 429, 451, 452, 453, 454, 541 eller ytterligare 163 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402, 403, 406, 410, 435 eller 436 för samma tandposition under samma dag.</p>	1080	1 320
164	<p>Laboratoriekostnader vid patologanatomisk diagnostik (PAD) I åtgärden ingår endast laboratoriekostnaden. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare.</p>	610	610
191	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2012:2).</i>		

Remiss

200 Sjukdomsförebyggande åtgärder

I åtgärderna ingår alla material och moment vid behandling samt tandtekniskt arbete oavsett framställningsmetod inklusive all materialkostnad.

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
201	<p>Information eller instruktion vid risk för munhälsorelaterade sjukdomar eller problem Åtgärden tillämpas för</p> <ul style="list-style-type: none"> – utförlig information till patienten om orsakssamband i syfte att förebygga karies, parodontit, periimplantit, tandslitage eller käkfunktionsstörning, eller – utförlig instruktion gällande egenvård. <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 101, 111 eller 112 under samma dag vid samma mottagning. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 311, 312, 313, 314, 321, 341, 342, 343 eller ytterligare 201 under samma dag med samma behandlare.</p>	440	440
202	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2012:2).</i>		
203	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2012:2).</i>		
204	<p>Profylaxskena, per skena I åtgärden ingår avtryckstagning samt framställning, utprovning och utlämning av skena. Åtgärden är ersättningsberättigande två gånger per dag och behandlare.</p>	830	830
205	<p>Fluorbehandling, kortare behandlingstid I åtgärden ingår i förekommande fall professionell tandrengöring. Åtgärden omfattar cirka 10 minuter behandlingstid. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 207, 208, 209, 341, 342 eller 343 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 206, 321 eller ytterligare 205 under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande högst sex gånger per ersättningsperiod.</p>	180	180
206	<p>Fluorbehandling I åtgärden ingår i förekommande fall professionell tandrengöring. Åtgärden omfattar cirka 20 minuter behandlingstid. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 101, 111 eller 112 under samma dag vid samma mottagning. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 103, 107, 108, 207, 208, 209, 341, 342 eller 343 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 205, 321 eller ytterligare 206 under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande högst sex gånger per ersättningsperiod.</p>	360	360
207	<p>Mekaniskt avlägsnande av supragingival tandsten Åtgärden tillämpas för depuration/mechaniskt avlägsnande av supragingival tandsten på tänder eller implantat. I åtgärden ingår i förekommande fall polering eller behandling med fluor efter avlägsnande av tandsten. Åtgärden omfattar upp till 15 minuter behandlingstid. Vid samtidig basundersökning omfattar åtgärden upp till 15 minuter behandlingstid utöver den tid som ingår i åtgärd 101, 111 eller 112. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 205, 206, 208, 209, 341, 342, 343 eller ytterligare 207 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande högst tre gånger per ersättningsperiod.</p>	285	285

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
208	<p>Mekaniskt avlägsnande av supragingival tandsten, omfattande Åtgärden tillämpas för depuration/mechaniskt avlägsnande av supragingival tandsten på tänder eller implantat. I åtgärden ingår i förekommande fall polering eller behandling med fluor efter avlägsnande av tandsten. Åtgärden omfattar mer än 15 minuter behandlingstid. Vid samtidig basundersökning omfattar åtgärden mer än 15 minuter behandlingstid över den tid som ingår i åtgärd 101, 111 eller 112. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 205, 206, 207, 209, 341, 342, 343 eller ytterligare 208 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande högst tre gånger per ersättningsperiod.</p>	545	545
209	<p>Mekaniskt avlägsnande av supragingival tandsten, särskilt tidskrävande Åtgärden tillämpas för depuration/mechaniskt avlägsnande av supragingival tandsten på tänder eller implantat om minst 40 minuter. I åtgärden ingår i förekommande fall polering eller behandling med fluor efter avlägsnande av tandsten. Åtgärden är ersättningsberättigande som enskild åtgärd eller tillsammans med åtgärd 113, 201, 311, 312 eller 362 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med annan åtgärd än 113, 201, 311, 312 eller 362 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande högst tre gånger per ersättningsperiod.</p>	840	840

300 Sjukdomsbehandlande åtgärder

I åtgärderna ingår alla material och moment vid behandling samt tandtekniskt arbete oavsett framställningsmetod inklusive all materialkostnad.

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
301	<p>Sjukdoms- eller smärtbehandling, mindre omfattande</p> <p>Åtgärden tillämpas för mindre omfattande sjukdoms- eller smärtbehandling, främst i form av</p> <ul style="list-style-type: none"> - enkel temporär fyllning, - spolning vid perikoronit eller abscess, - behandling av känsliga tandhalsar, - nervblockad vid orofaciala smärttillstånd (inkluderar inte anestesi vid odontologiska ingrepp), - intramuskulär injektion, - slipning av enstaka tand/tänder, - justering vid dekubitus annat än protesskavsår, - mindre korrigerande av äldre laboratorieframställd hård bettskena. <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande för behandling när specifik åtgärd för denna finns inom aktuellt tillstånd.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 302, 303, 304 eller ytterligare 301 under samma dag med samma behandlare.</p>	420	530
302	<p>Sjukdoms- eller smärtbehandling</p> <p>Åtgärden tillämpas för sjukdoms- eller smärtbehandling, främst i form av</p> <ul style="list-style-type: none"> - en långtidstemporär fyllning, - incision, spolning och tamponad vid abscess inklusive bedövning, - en temporär krona, - behandling av postoperativa besvär (med villkoret att primäringreppet är utfört på annan mottagning), - behandling vid dry socket, - överkappning eller pulpotomi vid tandfraktur inklusive temporär fyllning, - bonding av extraherad tand till granntand, - avlägsnande av vävnadsskadande extensionsled inklusive puts, - avlägsnande av broled inför operation inklusive puts, - akupunktur, - annan behandling av tillstånd i käkled eller käkmuskler. <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande för behandling när specifik åtgärd för denna finns inom aktuellt tillstånd.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 301, 303, 304 eller ytterligare 302 under samma dag med samma behandlare.</p>	785	1005
303	<p>Sjukdoms- eller smärtbehandling, omfattande</p> <p>Åtgärden tillämpas för mer omfattande sjukdoms- eller smärtbehandling, främst i form av</p> <ul style="list-style-type: none"> - två långtidstemporära fyllningar, - två temporära kronor, - temporär mjukbasning av protes, - behandling av omfattande postoperativ blödning (med villkoret att primäringreppet är utfört på annan mottagning), - splinting vid parodontit när mobila tänder bondas till varandra. <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande för behandling när specifik åtgärd för denna finns inom aktuellt tillstånd.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 301, 302, 304 eller ytterligare 303 under samma dag med samma behandlare.</p>	1 160	1 490
304	<p>Sjukdoms- eller smärtbehandling, särskilt tidskrävande</p> <p>Åtgärden är endast ersättningsberättigande för</p> <ul style="list-style-type: none"> - tre eller fler långtidstemporära fyllningar, - tre eller fler temporära kronor, - ombyggnad av laboratorieframställd hård bettskena för annan funktion, med tandteknisk insats, eller - tidskrävande behandling vid trauma. <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 301, 302, 303 eller ytterligare 304 under samma dag med samma behandlare.</p> <p>Se bilaga 3 allmänna råd.</p>	1 735	2 225

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
311	<p>Information eller instruktion vid munhälsorelaterade sjukdomar eller problem Åtgärden tillämpas för – utförlig information om orsakssamband vid munhälsorelaterade sjukdomar eller problem, eller – utförlig instruktion gällande egenvård. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 201, 312, 313, 314 eller ytterligare 311 under samma dag med samma behandlare.</p>	440	440
312	<p>Uppföljande information eller instruktion vid munhälsorelaterade sjukdomar eller problem Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 101, 111 eller 112 under samma dag vid samma mottagning. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 201, 311, 313, 314 eller ytterligare 312 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande högst sex gånger per ersättningsperiod.</p>	175	175
313	<p>Beteendemedicinsk behandling, 60 minuter eller mer Åtgärden tillämpas för kvalificerad beteendepåverkan vid munhälsorelaterade sjukdomar och ska innehålla en individanpassad behandlingsplan för teoribaserad beteendepåverkan. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 201, 311, 312 eller 314 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per ersättningsperiod och behandlare.</p>	1 100	2 265
314	<p>Beteendemedicinsk behandling Åtgärden tillämpas för kvalificerad beteendepåverkan vid munhälsorelaterade sjukdomar och ska innehålla en individanpassad behandlingsplan för teoribaserad beteendepåverkan. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 201, 311, 312 eller 313 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag.</p>	505	1 045
321	<p>Icke-operativ behandling av kariessjukdom Åtgärden tillämpas för intensiv fluorbehandling, antimikrobiell behandling eller fördjupad kostrådgivning baserad på en kostanamnes. I åtgärden ingår i förekommande fall professionell tandrengöring. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 201 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 205, 206 eller ytterligare 321 under samma dag.</p>	440	440
322	<p>Stegvis exkavering Åtgärden tillämpas för exkavering med en efterföljande exspektansperiod innan permanent terapi kan utföras. I åtgärden ingår långtidstemporär fyllning och vid behov kontrollröntgen. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 301, 302, 303, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 800 eller 801 för samma tandnummer under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per tandnummer och ersättningsperiod.</p>	1 155	1 155
341	<p>Behandling av parodontal sjukdom eller periimplantit, mindre omfattande Åtgärden tillämpas för mindre omfattande depuration/mechanisk infektionsbehandling vid gingivala eller parodontala problem eller vid implantat. I åtgärden ingår i förekommande fall även polering eller behandling med fluor efter depuration. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 201, 205, 206, 207, 208, 209, 342, 343 eller ytterligare 341 under samma dag med samma behandlare.</p>	545	745

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
342	<p>Behandling av parodontal sjukdom eller periimplantit, omfattande</p> <p>Åtgärden tillämpas för omfattande behandling av periimplantit vid flera implantat eller depuration/mekanisk infektionsbehandling vid parodontala problem, när det finns ett flertal fördjupade tandköttsfickor eller furkationsinvolveringar.</p> <p>I åtgärden ingår i förekommande fall även polering eller behandling med fluor efter depuration.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 201, 205, 206, 207, 208, 209, 341, 343 eller ytterligare 342 under samma dag med samma behandlare.</p>	1 055	1 910
343	<p>Behandling av parodontal sjukdom eller periimplantit, särskilt tidskrävande</p> <p>Åtgärden tillämpas för mycket omfattande behandling av periimplantit eller depuration/mekanisk infektionsbehandling vid omfattande parodontala problem, som kräver särskilt tidskrävande behandling om 90 minuter eller mer i total tidsåtgång samma dag.</p> <p>I åtgärden ingår i förekommande fall även polering eller behandling med fluor efter depuration.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 201, 205, 206, 207, 208, 209, 341, 342 eller ytterligare 343 under samma dag med samma behandlare.</p> <p>Åtgärden är ersättningsberättigande högst fyra gånger under en ersättningsperiod.</p>	1 595	4 230
362	<p>Lustgassedering, per gång</p> <p>I åtgärden ingår information om lustgassedering, introduktion med syrgas, lustgasupptrappning, lustgasavtrappning, syrgasavtrappning samt kort övervakning efter slutförd sedering.</p>	850	850

400 Kirurgiska åtgärder

I åtgärderna ingår alla material och moment vid behandling såsom operationsuppdukning, blodstillning, suturering och postoperativ information. Tandtekniskt arbete oavsett framställningsmetod ingår inklusive all materialkostnad.

I åtgärderna ingår även kontroll och efterbehandling inklusive suturtagning, behandling av efterbesvär inklusive dry socket upp till 14 dagar efter behandlingstillfället, samt vid behov kontrollröntgen.

I åtgärd 404, 405, 408, 409, 427, 428, 430, 431, 432, 451, 452, 453 och 454 ingår tandborttagning i samma kvadrant.

I åtgärd 429, 453 och 454 ingår borttagning av implantat i samma kvadrant.

I åtgärderna för lambåoperation ingår biopsi.

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris	Referenspris
		fr o m 2021-01-15	specialist-tandvård fr o m 2021-01-15
Tanduttagning och dentoalveolär kirurgi			
401	Tanduttagning, en tand Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 402, 404, 405, 406, 408, 409, 421, 423, 425, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 451, 452, 453, 454, 541 eller ytterligare 401 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163 för samma tandposition under samma dag.	1 055	1 360
402	Tanduttagning, när separation eller friläggning krävs, en tand Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 404, 405, 406, 408, 409, 421, 423, 425, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 451, 452, 453, 454, 541 eller ytterligare 402 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163 för samma tandposition under samma dag.	1 570	2 005
403	Tanduttagning, enkel Åtgärden tillämpas för tanduttagning av en tand som är enkel att extrahera vid parodontal försvagning eller rotrest utan benstöd. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 408, 409, 427, 428, 430, 431, 432, 452 eller 454 i samma kvadrant eller med åtgärd 451 eller 453 i samma operationsområde (kvadrant eller tandposition 3–3) under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163 för samma tandposition under samma dag.	190	245
404	Kirurgiskt avlägsnande av en eller flera tänder eller annan vävnad i samma kvadrant Åtgärden är ersättningsberättigande endast för lambåoperation. Åtgärden är inte ersättningsberättigande för apikalkirurgisk behandling. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 403, 410, 427, 428, 429, 430, 431 eller 432 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 405, 407, 408, 451, 452, 453, 454 eller 541 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 420–426, 542 eller med utbytesåtgärd 925 eller 928 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare.	3 220	4 040

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
405	<p>Omfattande dentoalveolär kirurgi Åtgärden är ersättningsberättigande endast för lambåoperation. Åtgärden tillämpas för</p> <ul style="list-style-type: none"> – kirurgiskt avlägsnande av en eller flera tänder vid komplicerade förhållanden, – kirurgiskt avlägsnande av tänder i flera kvadranter, – avlägsnande av annan vävnad vid komplicerade förhållanden, – slutning av oroantral kommunikation vid extraktions- eller operationskomplikation, eller – komplicerad kirurgisk friläggning av tand, med anbringande av ortodontiskt förankringselement. <p>Med komplicerade förhållanden avses i direkt anslutning till mandibularkanal, mycket komplicerad rotanatomi, distoangulärt tippade tänder, inskränkt gapförmåga, horisontellt liggande tänder eller extremt högt liggande tänder i överkäken.</p> <p>I åtgärden ingår sedering med perorala läkemedel. Åtgärden är inte ersättningsberättigande för apikalkirurgisk behandling. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 403, 410, 427, 428, 429, 430, 431 eller 432 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 404, 407, 408, 451, 452, 453, 454 eller 541 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 420–426, 542 eller med utbytesåtgärd 925 eller 928 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare.</p>	4 300	5 390
406	<p>Tanduttagning, övertalig tand Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402, 404, 405, 408, 409, 421, 423, 425, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 451, 452, 453, 454, 541 eller ytterligare 406 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163 för samma tandposition under samma dag.</p>	1 055	1 360
407	<p>Övrig kirurgi eller plastik Åtgärden tillämpas för</p> <ul style="list-style-type: none"> – korregerande mjukvävnadskirurgi, – avlägsnande av mjukvävnadsförändring, – benplastik som kräver lambå, – frenulumplastik, – preprotetisk friläggning med lambå, – separation och extraktion av del av molar inklusive tillputsning av kvarvarande rot, eller – övrig kirurgi som kräver lambå och inte inryms i annan ersättningsberättigande åtgärd för kirurgi. <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 420–426, 542 eller med utbytesåtgärd 925 eller 928 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 427, 428, 429, 430, 431 eller 432 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 404, 405, 408, 451, 452, 453, 454, 541 eller ytterligare 407 under samma dag.</p>	2 125	2 615
408	<p>Preprotetisk friläggning med lambå, omfattande Åtgärden tillämpas för preprotetisk friläggning med lambå vid fem eller fler tänder som ska behandlas med tandstödd protetik inom tandvårdsstödet och där mindre än halva kronhöjden återstår för flera av tänderna. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 404, 405, 407, 451, 452, 453, 454 eller ytterligare 408 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 403 eller 410 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per käke och ersättningsperiod.</p>	4 295	5 440

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
409	<p>Kirurgiskt avlägsnande av tand i annan kvadrant i samband med parodontalkirurgiska åtgärder, tilläggsåtgärd Åtgärden är endast ersättningsberättigande för lambåoperation i en eller flera kvadranter när kirurgisk behandling av parodontit eller periimplantit utförs i annan kvadrant vid samma operationstillfälle. Åtgärden tillämpas för – kirurgiskt avlägsnande av en eller flera tänder, eller – separation och kirurgiskt avlägsnande av rot på en eller flera molarer inklusive tillputsning av kvarvarande rot. Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med åtgärd 452 eller 454 i annan kvadrant eller med åtgärd 451 eller 453 i annat operationsområde (kvadrant eller tandposition 3–3) under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 403, 410, 435, 436 eller ytterligare 409 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 420 i samma tandposition under samma dag.</p>	1 575	2 010
410	<p>Tanduttagning, ytterligare när flera tanduttagningar utförs under samma dag eller i samband med lambåoperation, tilläggsåtgärd Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med - åtgärd 401, 402, 403, 406, 421, 423, 425, 429 eller 541 under samma dag med samma behandlare, - åtgärd 404, 405, 408, 409, 427, 428, 430, 431, 432, 452, eller 454 i annan kvadrant under samma dag, eller - åtgärd 451 eller 453 i annat operationsområde (kvadrant eller tandposition 3–3) under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 408, 409, 427, 428, 430, 431, 432, 452 eller 454 i samma kvadrant eller med 451 eller 453 i samma operationsområde (kvadrant eller tandposition 3–3) under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163 för samma tandposition under samma dag.</p>		
Implantatkirurgiska åtgärder			
420	<p>Implantat, per styck, tilläggsåtgärd I åtgärden ingår implantat, täckskruv och läkdistan. Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med åtgärd 421, 423 eller 425 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 431 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 407, 409, 429 eller 892 i samma tandposition under samma dag.</p>	2 900	2 900
421	<p>Operation avseende käkbensförankrade implantat, ett implantat Åtgärden tillämpas för operation, inklusive för- och efterbehandling. I förekommande fall ingår sedering med perorala läkemedel och preparation av implantatsäte med osteotom. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 407, 422, 424 eller 426 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 423, 425, 427, 428 eller ytterligare 421 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 429 eller 431 i samma kvadrant under samma dag.</p>	3 240	4 010
422	<p>Kirurgisk friläggning av ett implantat vid tvåstegsteknik Åtgärden tillämpas för friläggning med samtidig insättning av en distanskomponent. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 407, 421, 423 eller 425 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 424, 426 eller ytterligare 422 under samma dag.</p>	1 555	1 880

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
423	<p>Operation avseende käkbensförankrade implantat, två eller tre implantat Åtgärden tillämpas för operation inklusive för- och efterbehandling. I förekommande fall ingår sederig med perorala läkemedel och preparation av implantatsäte med osteotom. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 407, 422, 424 eller 426 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 421, 425, 427, 428 eller ytterligare 423 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 429 eller 431 i samma kvadrant under samma dag.</p>	4 720	5 850
424	<p>Kirurgisk friläggning av två eller tre implantat vid tvåstegsteknik Åtgärden tillämpas för friläggning med samtidig insättning av två eller tre distanskomponenter. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 407, 421, 423 eller 425 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 422, 426 eller ytterligare 424 under samma dag.</p>	1 745	2 125
425	<p>Operation avseende käkbensförankrade implantat, fyra eller fler implantat Åtgärden tillämpas för operation, inklusive för- och efterbehandling. I förekommande fall ingår sederig med perorala läkemedel och preparation av implantatsäte med osteotom. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 407, 422, 424 eller 426 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 421, 423, 427 eller 428 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 429 eller 431 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande upp till två gånger per dag när fyra eller fler implantat installeras per käke.</p>	6 525	7 895
426	<p>Kirurgisk friläggning av fyra eller fler implantat vid tvåstegsteknik Åtgärden tillämpas för friläggning med samtidig insättning av fyra eller fler distanskomponenter. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 407, 421, 423 eller 425 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 422 eller 424 under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande upp till två gånger per dag när fyra eller fler implantat friläggs per käke.</p>	2 330	2 875
427	<p>Benaugmentation med egen vävnad i en kvadrant Åtgärden är endast ersättningsberättigande för lambåoperation för uppbyggnad av otillräcklig benvolym med kroppsegen vävnad inför implantatinstallation vid annat tillfälle i en eller flera tandpositioner i en kvadrant. I förekommande fall ingår operation vid tagställe och sederig med perorala läkemedel. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 421, 423, 425, 428, 432 eller ytterligare 427 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 403, 404, 405, 407, 410, 429, 430 eller 431 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med utbytesåtgärd 925 eller 928 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är endast ersättningsberättigande för tandläkare med bevis om specialistkompetens i käkkirurgi eller parodontologi samt för tandläkare under specialistutbildning när behandlingen sker vid utbildningsklinik inom käkkirurgi eller parodontologi.</p>	4 105	5 095

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
428	<p>Benaugmentation med benersättningsmaterial i en kvadrant Åtgärden tillämpas för lambåoperation för uppbyggnad av otillräcklig benvolym eller bendefekt med benersättningsmaterial i en eller flera tandpositioner i en kvadrant. Åtgärden är endast ersättningsberättigande för sinuslyft med buckal entré eller onlayteknik.</p> <p>I åtgärden ingår rekonstruktiva material och i förekommande fall sedering med perorala läkemedel.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 421, 423, 425, 427, 432 eller ytterligare 428 under samma dag.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 403, 404, 405, 407, 410, 429, 430 eller 431 i samma kvadrant under samma dag.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med utbytesåtgärd 925 eller 928 för samma tandposition under samma dag.</p> <p>Åtgärden är endast ersättningsberättigande för tandläkare med bevis om specialistkompetens i käkkirurgi eller parodontologi samt för tandläkare under specialistutbildning när behandlingen sker vid utbildningsklinik inom käkkirurgi eller parodontologi.</p>	4 960	5 840
429	<p>Kirurgiskt avlägsnande av implantat Åtgärden är endast ersättningsberättigande för lambåoperation för avlägsnande av ett eller flera implantat.</p> <p>I åtgärden ingår i förekommande fall sedering med perorala läkemedel.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 451, 452, 453, 454 eller ytterligare 429 under samma dag.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 407, 421, 423, 425, 427, 428, 430, 431, 432, 435 eller 436 i samma kvadrant under samma dag.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 420 för samma tandposition under samma dag.</p> <p>Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per tandposition och ersättningsperiod.</p>	4 050	5 030
430	<p>Benaugmentation med egen vävnad i en kvadrant i samband med benaugmentation i annan kvadrant eller implantatoperation i samma kvadrant, per kvadrant, tilläggsåtgärd Åtgärden är endast ersättningsberättigande för lambåoperation för uppbyggnad av otillräcklig benvolym med kroppsegen vävnad i en eller flera tandpositioner i en kvadrant</p> <ul style="list-style-type: none"> – inför implantatinstallation vid annat tillfälle, eller – för sinuslyft med buckal entré vid samtidig implantatoperation för att skapa utrymme för implantatinstallation. <p>I åtgärden ingår i förekommande fall operation vid tagställe.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande för preparation av implantatsäte med osteotom/osteotomteknik.</p> <p>Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med</p> <ul style="list-style-type: none"> – åtgärd 421, 423, 425, 427 eller 428 i annan kvadrant under samma dag, inför implantatinstallation vid annat tillfälle, eller – åtgärd 420, 421, 423 eller 425 i samma kvadrant under samma dag, för sinuslyft med buckal entré vid samtidig implantatoperation. <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 403, 404, 405, 407, 410, 427, 428, 429, 431, 432 eller ytterligare 430 i samma kvadrant under samma dag.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med utbytesåtgärd 925 eller 928 för samma tandposition under samma dag.</p>	1 560	2 000

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
431	<p>Benaugmentation med benersättningsmaterial i samband med benaugmentation eller implantatoperation i annan kvadrant, per kvadrant, tilläggsåtgärd</p> <p>Åtgärden tillämpas för lambåoperation för uppbyggnad av otillräcklig benvolym eller bendefekt med benersättningsmaterial i en eller flera tandpositioner i en kvadrant. Åtgärden är endast ersättningsberättigande för sinuslyft med buckal entré eller onlayteknik.</p> <p>I åtgärden ingår rekonstruktiva material.</p> <p>Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med åtgärd 421, 423, 425, 427 eller 428 i annan kvadrant under samma dag.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 403, 404, 405, 407, 410, 420, 421, 423, 425, 427, 428, 429, 430, 432 eller ytterligare 431 i samma kvadrant under samma dag.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med utbytesåtgärd 925 eller 928 för samma tandposition under samma dag.</p> <p>Åtgärden är endast ersättningsberättigande för tandläkare med bevis om specialistkompetens i käkkirurgi eller parodontologi samt för tandläkare under specialistutbildning när behandlingen sker vid utbildningsklinik inom käkkirurgi eller parodontologi.</p>	2 610	3 045
432	<p>Benaugmentation med benersättningsmaterial i samband med implantatinstallation, per kvadrant, tilläggsåtgärd</p> <p>Åtgärden tillämpas för lambåoperation för uppbyggnad av otillräcklig benvolym med benersättningsmaterial vid samtidig implantatoperation med implantatinstallation i en eller flera tandpositioner i en kvadrant. Åtgärden är endast ersättningsberättigande för</p> <ul style="list-style-type: none"> - sinuslyft med buckal entré, eller - täckning av buckala eller linguala fenestrationer. <p>I åtgärden ingår rekonstruktiva material.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande för preparation av implantatsäte med osteotom/osteotomteknik.</p> <p>Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med åtgärd 420, 421, 423 eller 425 i samma kvadrant under samma dag.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 427 eller 428 under samma dag.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 403, 404, 405, 407, 410, 429, 430, 431 eller ytterligare 432 i samma kvadrant under samma dag.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med utbytesåtgärd 925 eller 928 för samma tandposition under samma dag.</p> <p>Dokumentation av buckala eller linguala fenestrationer ska ske med foto.</p>	1 945	2 270
435	<p>Avlägsnande av ett implantat</p> <p>Åtgärden tillämpas för avlägsnande av ett implantat utan lambåoperation.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 429, 452 eller 454 i samma kvadrant under samma dag.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 451 eller 453 i samma operationsområde (kvadrant eller tandposition 3–3) under samma dag.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163 för samma tandposition under samma dag.</p> <p>Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per tandposition och ersättningsperiod.</p>	1 055	1 360

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
436	<p>Avlägsnande av ett implantat, enkel Åtgärden tillämpas för avlägsnande av ett implantat utan lambåoperation inom samma område för lokalanestesi som annan behandling vid samma behandlingstillfälle. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 429, 452 eller 454 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 451 eller 453 i samma operationsområde (kvadrant eller tandposition 3–3) under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per tandposition och ersättningsperiod.</p>	190	245
Parodontalkirurgiska åtgärder			
441	<i>Har upphävts genom (HSLF-FS 2019:9).</i>		
442	<i>Har upphävts genom (HSLF-FS 2019:9).</i>		
443	<i>Har upphävts genom (HSLF-FS 2019:9).</i>		
444	<i>Har upphävts genom (HSLF-FS 2019:9).</i>		
445	<i>Har upphävts genom (HSLF-FS 2019:9).</i>		
446	<p>Rekonstruktiv behandling med membran (GTR) eller emaljmatrixprotein, tilläggsåtgärd Åtgärden tillämpas som en tilläggsåtgärd vid – lambåoperation av tand med djup bendefekt eller furkationsinvolvering, eller – behandling med emaljmatrixprotein vid lokal mjukvävnadsretraktion vid tand. I åtgärden ingår rekonstruktiva material. Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med åtgärd 451 eller 452 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 447, 448 eller ytterligare 446 under samma dag. Åtgärden är endast ersättningsberättigande för tandläkare med bevis om specialistkompetens i parodontologi samt för tandläkare under specialistutbildning när behandlingen sker vid utbildningsklinik inom parodontologi.</p>	1 870	2 030
447	<p>Rekonstruktiv behandling med benersättningsmaterial, tilläggsåtgärd Åtgärden tillämpas som en tilläggsåtgärd vid lambåoperation av tand med djup bendefekt. I åtgärden ingår rekonstruktiva material. Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med åtgärd 451 eller 452 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 446, 448 eller ytterligare 447 under samma dag. Åtgärden är endast ersättningsberättigande för tandläkare med bevis om specialistkompetens i parodontologi samt för tandläkare under specialistutbildning när behandlingen sker vid utbildningsklinik inom parodontologi.</p>	1 260	1 370
448	<p>Fritt bindvävstransplantat vid lambåoperation, tilläggsåtgärd Åtgärden tillämpas som en tilläggsåtgärd vid lambåoperation vid lokal mjukvävnadsretraktion vid tand. Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med åtgärd 451 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 446, 447 eller ytterligare 448 under samma dag. Åtgärden är endast ersättningsberättigande för tandläkare med bevis om specialistkompetens i parodontologi eller käkkirurgi samt för tandläkare under specialistutbildning när behandlingen sker vid utbildningsklinik inom parodontologi eller käkkirurgi.</p>	770	990

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
451	<p>Parodontalkirurgi i en kvadrant eller inom tandposition 3–3 Åtgärden tillämpas för lambåoperation i en kvadrant eller inom tandposition 3–3 i samma käke vid en till fyra tänder med parodontit. Åtgärden tillämpas även för parodontal mjukvävnadskirurgi med lambå vid en eller flera tänder i en eller flera kvadranter. I åtgärden ingår mekanisk infektionsbehandling. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 403, 409, 410, 435 eller 436 i samma operationsområde (kvadrant eller tandposition 3–3) under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 404, 405, 407, 408, 429, 452, 453, 454 eller ytterligare 451 under samma dag.</p>	3 355	4 460
452	<p>Parodontalkirurgi i flera kvadranter eller omfattande parodontalkirurgi i en kvadrant eller inom tandposition 3–3 Åtgärden tillämpas för lambåoperation – i flera kvadranter vid tänder med parodontit, eller – i en kvadrant eller inom tandposition 3–3 i samma käke vid fem eller fler tänder med parodontit. I åtgärden ingår mekanisk infektionsbehandling. Åtgärden är inte ersättningsberättigande för lambåoperation i flera kvadranter som enbart omfattar fyra eller färre tänder med parodontit inom tandposition 3–3 i samma käke. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 403, 409, 410, 435 eller 436 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 404, 405, 407, 408, 429, 451, 453, 454 eller ytterligare 452 under samma dag.</p>	4 635	6 120
453	<p>Kirurgisk behandling av periimplantit och i förekommande fall tänder med parodontit i en kvadrant eller inom tandposition 3–3 Åtgärden tillämpas för lambåoperation i en kvadrant eller inom tandposition 3–3 i samma käke vid – ett till tre implantat med periimplantit, eller – ett till två implantat med periimplantit och en eller flera tänder med parodontit. I åtgärden ingår mekanisk infektionsbehandling. I åtgärden ingår inte av- och återmontering av implantatstött krona eller bro. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 403, 409, 410, 435 eller 436 i samma operationsområde (kvadrant eller tandposition 3–3) under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 404, 405, 407, 408, 429, 451, 452, 454 eller ytterligare 453 under samma dag.</p>	3 530	4 690
454	<p>Kirurgisk behandling av periimplantit och i förekommande fall tänder med parodontit i flera kvadranter eller omfattande kirurgisk behandling i en kvadrant eller inom tandposition 3–3 Åtgärden tillämpas för lambåoperation – i flera kvadranter vid implantat med periimplantit, – i flera kvadranter vid implantat med periimplantit och vid tänder med parodontit i en eller flera kvadranter, – vid implantat med periimplantit i en kvadrant och vid tänder med parodontit i en eller flera andra kvadranter, – vid implantat med periimplantit och vid tänder med parodontit i en kvadrant samt vid tänder med parodontit i en eller flera andra kvadranter. Åtgärden tillämpas även för lambåoperation i en kvadrant eller inom tandposition 3–3 i samma käke vid – tre eller fler implantat med periimplantit och vid en eller flera tänder med parodontit, eller – fyra eller fler implantat med periimplantit. I åtgärden ingår mekanisk infektionsbehandling.</p>	4 635	6 120

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
	<p>I åtgärden ingår inte av- och återmontering av implantatstödd krona eller bro.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande för lambåoperation inom tandposition 3–3 i samma käke som enbart omfattar</p> <ul style="list-style-type: none"> – upp till tre implantat med periimplantit, eller – ett till två implantat med periimplantit och tänder med parodontit. <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 403, 409, 410, 435 eller 436 i samma kvadrant under samma dag.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 404, 405, 407, 408, 429, 451, 452, 453 eller ytterligare 454 under samma dag.</p>		
Övriga åtgärder			
480	<p>Sjukvårdskontakt för att säkerställa koagulation, tilläggsåtgärd</p> <p>Åtgärden är endast ersättningsberättigande när fastställande av aktuellt koagulationsvärde eller annan sjukvårdskontakt krävs för att säkerställa koagulation före tanduttagning eller annat invasivt ingrepp. Kontakten med sjukvården ska vara dokumenterad i patientjournalen.</p> <p>I åtgärden ingår även blödningskontroll efter ingreppet.</p> <p>Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med åtgärd 163, 341–343, åtgärder i 400-serien eller åtgärd 541 under samma dag.</p> <p>Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag.</p>	335	335
491	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2012:2).</i>		
492	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2012:2).</i>		

500 Rotbehandlingsåtgärder

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
Rotbehandling			
I åtgärd 501–523 ingår alla material och moment vid behandling såsom kofferdamläggning inklusive nödvändig friläggning (undantaget friläggning med lambå) eller uppbyggnad med fyllningsmaterial, vid behov röntgen, bakterieprov, upprepade rensningar och kontroller, fram till färdig rotfyllning och förslutning av tanden med temporär fyllning. I åtgärden ingår även besök för kontroll samt behandling vid efterbesvär, undantaget kirurgisk behandling.			
501	Rensning och rotfyllning, en rotkanal Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 502, 503, 504, 520 eller ytterligare 501 för samma tandnummer under samma ersättningsperiod med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 521 för samma tandnummer under samma dag med samma behandlare.	3 505	4 310
502	Rensning och rotfyllning, två rotkanaler Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 501, 503, 504, 520 eller ytterligare 502 för samma tandnummer under samma ersättningsperiod med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 521 för samma tandnummer under samma dag med samma behandlare.	4 225	5 215
503	Rensning och rotfyllning, tre rotkanaler Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 501, 502, 504, 520 eller ytterligare 503 för samma tandnummer under samma ersättningsperiod med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 521 för samma tandnummer under samma dag med samma behandlare.	5 300	6 565
504	Rensning och rotfyllning, fyra eller fler rotkanaler Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 501, 502, 503, 520 eller ytterligare 504 för samma tandnummer under samma ersättningsperiod med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 521 för samma tandnummer under samma dag med samma behandlare.	5 780	7 150
520	Akut endodontisk behandling, annan behandlare Åtgärden är endast ersättningsberättigande för akut endodontisk behandling av tand i position 1–8 hos annan behandlare än den som ska utföra rotbehandlingen. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 501, 502, 503, 504 eller ytterligare 520 för samma tandnummer under samma ersättningsperiod med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 521 för samma tandnummer under samma dag med samma behandlare.	935	1 175
521	Akut trepanation och kavumexstirpation Åtgärden är endast ersättningsberättigande för akut endodontisk behandling av tand i position 1–8, med trepanation och kavumexstirpation, utan att tanden rensas vid samma besök. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 501, 502, 503, 504, 520 eller 522 för samma tandnummer under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per tandnummer, ersättningsperiod och behandlare.	825	1 045
522	Komplicerad kanallokalisering Åtgärden är endast ersättningsberättigande för fastställande av rensdjup vid – lokalisering av trång oblitererad eller kraftigt krökt kanal, eller – kanallokalisering genom laboratoriefremställd krona. Vidgning av rotkanal ingår inte i åtgärden. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 521 för samma tandnummer under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per tandnummer, ersättningsperiod och behandlare.	830	1 045

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
523	Stiftborttagning Åtgärden tillämpas för avlägsnande av stift i rotkanal före rotfyllningsåtgärd eller vid ny stiftförankring vid protetik. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per tandposition och ersättningsperiod.	1 210	1 535
Apikalkirurgisk behandling I åtgärd 541 och 542 ingår alla material och moment vid behandling såsom operationsuppdukning, blodstillning, suturering, postoperativ information samt vid behov kontrollröntgen. I åtgärderna ingår även kontroll och efterbehandling inklusive suturtagning och behandling av efterbesvär upp till 14 dagar efter behandlingstillfället.			
541	Apikalkirurgisk behandling I åtgärden ingår operation samt retrograd fyllning. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 404, 405 eller 407 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 542 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare.	3 775	4 755
542	Apikalkirurgisk behandling, ytterligare tand vid samma operationstillfälle, tilläggsåtgärd I åtgärden ingår operation samt retrograd fyllning. Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med åtgärd 404, 405, 407 eller 541 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande för samma tandposition som åtgärd 404, 405, 407 eller 541 under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per tandposition och dag.	1 065	1 335
591	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2012:2).</i>		

600 Bettfysiologiska åtgärder

I åtgärderna ingår alla material och moment vid behandling samt tandtekniskt arbete oavsett framställningsmetod inklusive all materialkostnad.

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
601	Bettskena i hård akrylat i överkäken, utförd på bettfysiologisk indikation, per skena Åtgärden tillämpas för laboratoriefremställd bettskena (stabiliseringsskena, Shoreskena, molarstödsskena, Hawleyplåt/Dessnerplåt). I åtgärden ingår avtryck, anpassning och inslipning samt uppföljning av skenans funktion upp till tre månader efter utlämnandet. Åtgärden är ersättningsberättigande högst två gånger per ersättningsperiod.	3 615	4 925
602	Bettskena i hård akrylat i underkäken, utförd på bettfysiologisk indikation, per skena Åtgärden tillämpas för laboratoriefremställd bettskena (stabiliseringsskena, molarstödsskena). I åtgärden ingår avtryck, anpassning och inslipning samt uppföljning av skenans funktion upp till tre månader efter utlämnandet. Åtgärden är ersättningsberättigande högst två gånger per ersättningsperiod.	3 615	4 925
603	Reponeringsskena, per skena Åtgärden är endast ersättningsberättigande för laboratoriefremställd reponeringsskena i överkäke. I åtgärden ingår avtryck, anpassning och inslipning samt uppföljning av skenans funktion upp till sex månader efter utlämnandet. Åtgärden är endast ersättningsberättigande för tandläkare med bevis om specialistkompetens i bettfysiologi samt för tandläkare under specialistutbildning när behandlingen sker vid utbildningsklinik inom bettfysiologi. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per ersättningsperiod.	5 750	6 890
604	Mjukplastskena, laboratoriefremställd, utförd på bettfysiologisk indikation, per skena I åtgärden ingår avtryck, anpassning och inslipning samt uppföljning av skenans funktion upp till tre månader efter utlämnandet. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande högst två gånger per ersättningsperiod.	2 170	2 605
605	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2014:6).</i>		
606	Motorisk aktivering Åtgärden tillämpas för individuell instruktion och information till rörelseträning, koordinationsträning, hållningsträning, biofeedback eller töjning. Åtgärden tillämpas även för reponering. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande högst sex gånger per ersättningsperiod.	535	655
607	Bettslipning för ocklusal stabilisering Åtgärden tillämpas för slipning av tänder eller protetiska konstruktioner för att skapa stabilitet mellan över- och underkäke. I åtgärden ingår puts, polering, fluorbehandling och uppföljning samt i förekommande fall modeller för provslipning. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande högst tre gånger per ersättningsperiod.	770	990
691	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2012:2).</i>		

700 Reparativa åtgärder

I åtgärderna ingår alla material och moment vid behandling såsom exkavering oavsett metod, nödvändig friläggning (undantaget friläggning med lambå), torrläggning, putsning och polering, ocklusionsanpassning samt vid behov kontrollröntgen.

Endast fyllningar utförda med fyllningsmaterial avsedda för permanent bruk är ersättningsberättigande. Till fyllningsmaterial avsedda för permanent bruk räknas även inlägg eller fasader inklusive dess cementering.

I åtgärderna ingår även återbesök för kontroll och justering.

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
701	Fyllning av en yta på framtand eller hörntand Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 322, 702, 703, 707, ytterligare 701 eller med utbytesåtgärd 921 för samma tandnummer under samma dag med samma behandlare.	625	625
702	Fyllning av två ytor på framtand eller hörntand Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 322, 701, 703, 707, ytterligare 702 eller med utbytesåtgärd 921 för samma tandnummer under samma dag med samma behandlare.	990	990
703	Fyllning av tre eller fler ytor på framtand eller hörntand Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 322, 701, 702, 707, ytterligare 703 eller med utbytesåtgärd 921 för samma tandnummer under samma dag med samma behandlare.	1 215	1 215
704	Fyllning av en yta på molar eller premolar Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 322, 705, 706, 707, ytterligare 704 eller med utbytesåtgärd 922 för samma tandnummer under samma dag med samma behandlare.	800	800
705	Fyllning av två ytor på molar eller premolar Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 322, 704, 706, 707, ytterligare 705 eller med utbytesåtgärd 922 för samma tandnummer under samma dag med samma behandlare.	1 175	1 175
706	Fyllning av tre eller fler ytor på molar eller premolar Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 322, 704, 705, 707, ytterligare 706 eller med utbytesåtgärd 922 för samma tandnummer under samma dag med samma behandlare.	1 565	1 565
707	Krona i plastiskt material, klinikframställd Åtgärden tillämpas för uppbyggnad av krona i plastiskt material på tand, där samtliga väggar eller ytor på molar, premolar, hörntand eller framtand är skadade. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 322, 701, 702, 703, 704, 705, 706, ytterligare 707 eller med utbytesåtgärd 921 eller 922 för samma tandnummer under samma dag med samma behandlare.	1 780	1 780
708	Stiftförankring i rotkanal vid fyllningsterapi, tilläggsåtgärd Åtgärden tillämpas för cementerat stift för fyllning i rotfylld kanal. Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med åtgärd 707 eller 811 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per tandposition, dag och behandlare.	565	565

800 Protetiska åtgärder

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
<p>Tandstödd protetik I åtgärd 800–809 ingår alla material och moment vid behandling såsom nödvändig friläggning (undantaget friläggning med lambå), exkavering och preprotetiska fyllningar, preprotetisk bettslipning, provisorium, cementering oavsett cementeringsmetod, ocklusionsanpassning, en hygieninstruktion vid den nya konstruktionen samt vid behov kontrollröntgen. Tandtekniskt arbete oavsett framställningsmetod ingår inklusive all materialkostnad. I åtgärdena ingår även kontroll och justering upp till tre månader efter slutförande av åtgärden.</p>			
800	<p>Permanent tandstödd krona, en per käke Åtgärden är endast ersättningsberättigande för krona eller onlay som är laboratoriefremställd eller framställd med CAD/CAM-teknik. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 801, 804, 850, 852, 853 eller med utbytesåtgärd 926 eller 929 i samma käke under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per käke, dag och behandlare. Se bilaga 3 allmänna råd.</p>	5 910	7 025
801	<p>Permanent tandstödd krona, flera i samma käke Åtgärden tillämpas när flera kronor eller brostöd utförs i samma käke vid samma tillfälle. Åtgärden tillämpas även för konstruktion bestående av en krona och hängande led. Åtgärden är endast ersättningsberättigande för kronor eller onlay som är laboratoriefremställda eller framställda med CAD/CAM-teknik. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 800 eller 850 i samma käke under samma dag. Se bilaga 3 allmänna råd.</p>	4 590	5 465
802	<p>Laboratoriefremställd pelare med intraradikulärt stift Åtgärden tillämpas för alla typer av gjutna pelare, med eller utan kappa samt i en eller flera rotkanaler.</p>	3 240	3 895
803	<p>Klinikframställd pelare med intraradikulärt stift Åtgärden tillämpas för klinikframställd pelare med cementerat stift i rotfylld kanal.</p>	1 555	1 935
804	<p>Hängande led vid tandstödd protetik, per led Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 800 eller 850 i samma käke under samma dag.</p>	2 250	2 470
805	<p>Emaljretinerad konstruktion, laboratoriefremställd, per stöd</p>	1 925	2 250
806	<p>Radikulärförankring vid avtagbar protes Åtgärden tillämpas för pelare och rothätta med förankringselement.</p>	3 515	4 170
807	<p>Semipermanent krona eller hängande led, per led Åtgärden är endast ersättningsberättigande för konstruktion med gjuten, fräst eller med 3D-teknik framställd inre del av metall.</p>	2 515	2 895
808	<p>Innerkrona för teleskop- eller konuskonstruktion Åtgärden tillämpas även för annan innerkrona som behövs vid en ersättningsberättigad konstruktion till exempel vid koppling med implantat.</p>	3 450	4 100
809	<p>Långtidstemporär laboratoriefremställd krona eller hängande led, per led Åtgärden är endast ersättningsberättigande för en konstruktion som har en beräknad livslängd om minst sex månader.</p>	1 075	1 235

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
<p>Reparation av tandstödd protetik I åtgärd 811–815 ingår alla material och moment vid behandling såsom nödvändig friläggning (undantaget friläggning med lambå), exkavering och preprotetiska fyllningar, preprotetisk bettslipning, provisorium, cementering oavsett cementeringsmetod, ocklusionsanpassning, en hygieninstruktion vid den nya konstruktionen samt vid behov kontrollröntgen. Tandtekniskt arbete oavsett framställningsmetod ingår inklusive all materialkostnad. I åtgärderna ingår även kontroll och eventuell justering upp till tre månader efter slutförande av åtgärden.</p>			
811	Cementering av lossnad tandstödd eller implantatstödd protetisk konstruktion, per stöd Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per tandposition, dag och behandlare.	595	760
812	Reparation av krona eller bro, utan tandteknisk insats Åtgärden tillämpas för reparation utan tandteknisk insats vid – broreparation, – uppbyggnad av hängande led när tandrot avlägsnats från krona i bro, eller – intraradikulär stiftförankring och kompositfyllning vid trepanationshål genom krona. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare.	1 520	1 955
813	Broreparation med tandteknisk insats Åtgärden tillämpas för broreparation med tandteknisk insats – när ny brodel kopplas till befintlig bro, eller – vid brokoppling mellan två befintliga brodelar. I åtgärden ingår reparation, avtryck, teknikerframställning av brokopplingsdelar och cementering. I åtgärden ingår i förekommande fall provisorier. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per brokonstruktion, dag och behandlare.	4 620	5 710
814	Broreparation med tandteknisk insats, omfattande Åtgärden tillämpas för broreparation med omfattande tandteknisk insats när befintlig bro avlägsnas och nytt akryl- eller porslinsarbete behöver utföras efter reparation. I åtgärden ingår återcementering samt i förekommande fall provisorier. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per brokonstruktion, dag och behandlare.	7 980	9 725
815	Sadelkrona Åtgärden tillämpas vid reparation med sadelkrona, på krona eller hängande led, i befintlig bro.	5 330	6 310
<p>Avtagbar protetik I åtgärd 822–829 ingår alla material och moment vid behandling såsom retentionsanalys, reparation av okklusala stöd eller förmingsplan, ocklusionsanpassning samt en hygieninstruktion vid den nya konstruktionen. Tandtekniskt arbete oavsett framställningsmetod ingår inklusive all materialkostnad om inte annat anges i åtgärdstexten. I åtgärderna ingår även kontroll och justering upp till tre månader efter slutförandet av åtgärden om inget annat anges i åtgärdstexten. Justering ingår dock inte om tandborttagning i protesområdet skett inom ett år innan protesen slutförts.</p>			
821	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2012:2).</i>		
822	Partiell protes, utan metallskelett eller för temporärt bruk, en till tre tänder I åtgärden ingår i förekommande fall bockade klamrar samt kontroll och justering upp till en månad efter slutförande av åtgärden. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per käke och dag.	3 755	4 410
823	Partiell protes, utan metallskelett eller för temporärt bruk, fyra eller fler tänder I åtgärden ingår i förekommande fall bockade klamrar samt kontroll och justering upp till en månad efter slutförande av åtgärden. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per käke och dag.	5 285	6 155
824	Partiell protes med metallskelett, klammerförankrad Åtgärden tillämpas för partiell protes med gjutet eller med 3D-teknik framställt metallskelett. I åtgärden ingår klamrar i draget material (klasp och lod i ädelmetall).	11 200	12 725

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
825	Komplicerad partiell protes med metallskelett som förankras med stöd av urtagskrona, innerkrona eller attachments Åtgärden tillämpas för partiell protes med gjutet eller med 3D-teknik framställt metallskelett. I åtgärden ingår klamrar i draget material (klasp och lod i ädelmetall). I åtgärden ingår inte attachments.	12 675	15 235
826	Attachments, per styck	100	100
827	Hel underkäksprotes Åtgärden tillämpas för hel underkäksprotes, dentalt stödd täckprotes eller myodynamisk protes.	9 510	11 825
828	Hel överkäksprotes Åtgärden tillämpas för hel överkäksprotes, eller dentalt stödd täckprotes.	9 510	11 825
829	Immediatprotes, hel käke Åtgärden tillämpas för hel protes eller täckprotes som utförs immediat. I åtgärden ingår inte justering. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per käke och dag.	7 120	8 315
Reparation av avtagbar protetik I åtgärd 831–839 ingår alla material och moment vid behandling samt tandtekniskt arbete oavsett framställningsmetod inklusive all materialkostnad om inte annat anges i åtgärdstexten. I åtgärd 832–839 ingår även kontroll och justering upp till tre månader efter slutförandet av åtgärden.			
831	Justering av avtagbar protes Åtgärden tillämpas för justering av – partiell protes utan metallskelett som är äldre än en månad – partiell protes med metallskelett som är äldre än tre månader, eller – hel underkäks- eller överkäksprotes som är äldre än tre månader. Åtgärden tillämpas även för justering av – immediatprotes, hel käke, eller – protes där tandborttagning skett i protesområdet inom ett år innan protesen slutförts. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 832, 833, 834, 835, 836, 837, 839 eller ytterligare 831 för samma käke under samma dag vid samma mottagning.	385	495
832	Lagning av protes eller tillsättning av protestand Åtgärden tillämpas för lagning av protes utan avtryck. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 831, 833, 834, 835, 836, 837, 839 eller ytterligare 832 för samma käke under samma dag vid samma mottagning.	1 285	1 505
833	Rebasering av protes Åtgärden tillämpas för permanent rebasering. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 831, 832, 834, 835, 839 eller ytterligare 833 för samma käke under samma dag vid samma mottagning.	2 625	3 115
834	Lagning av protes där avtryck krävs Åtgärden tillämpas för lagning där avtryck krävs. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 831, 832, 833, 835, 836, 837, 839 eller ytterligare 834 för samma käke under samma dag vid samma mottagning.	2 000	2 325
835	Rebasering och lagning av protes Åtgärden tillämpas för permanent rebasering och samtidig lagning av protes där avtryck krävs. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 831, 832, 833, 834, 836, 837, 839 eller ytterligare 835 för samma käke under samma dag vid samma mottagning.	3 115	3 655

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
836	Komplicerad lagning av protes Åtgärden tillämpas för komplicerad lagning där svetsning av nya stöd eller fästen behövs eller vid utbyte av ett flertal proteständer inklusive eventuell provning. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 831, 832, 834, 835, 837, 839 eller ytterligare 836 för samma käke under samma dag vid samma mottagning.	3 900	4 445
837	Komplicerad lagning av protes där uppvxning och gjutning av ny del utförs vilken svetsas till befintlig protes Åtgärden tillämpas för komplicerad lagning där uppvxning och gjutning av ny del utförs vilken svetsas till befintlig protes. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 831, 832, 834, 835, 836, 839 eller ytterligare 837 för samma käke under samma dag vid samma mottagning.	6 735	7 710
838	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2012:2).</i>		
839	Inmontering av förankringsselement Åtgärden tillämpas för rebasering av täckprotes med samtidig inmontering av förankringsselement. I åtgärden ingår inte förankringsselement. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837 eller ytterligare 839 för samma käke under samma dag vid samma mottagning.	3 065	3 605
Övriga åtgärder vid bettrehabilitering, behandling av käkfunktionsstörning eller av bettavvikelse I åtgärd 845–848 ingår alla material och moment vid behandling samt tandtekniskt arbete oavsett framställningsmetod inklusive all materialkostnad.			
845	Ocklusionskorrigerande bettslipning Åtgärden tillämpas för slipning av flera tänder eller protetiska konstruktioner för att utjämna ocklusal interferenser eller anpassa ocklusionsplanet. I åtgärden ingår puts, polering, fluorbehandling och uppföljning samt i förekommande fall modeller för provslipning. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per ersättningsperiod och behandlare.	1 990	2 425
846	Skena, hel eller cementerad i sektioner, för vertikal platsberedning eller bettstabilisering Åtgärden tillämpas för laboratorieframställd skena, hel eller i sektioner. I åtgärden ingår avtryck, anpassning och inslipning samt uppföljning av dess funktion och effekt upp till sex månader efter utlämnandet. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per käke, ersättningsperiod och behandlare.	4 540	5 300
847	Klammerplåt Åtgärden tillämpas för bettspärplåt eller bettkorrigeringsplåt. I åtgärden ingår avtryck, anpassning, kontroller och justering samt uppföljning av funktion och effekt upp till sex månader efter utlämnandet. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908 eller med utbytesåtgärd 940 eller 941 under samma ersättningsperiod. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per ersättningsperiod och behandlare.	4 065	4 825
848	Bethöjning eller uppbyggnad för ocklusal stabilisering med fyllningsmaterial, per tandposition Åtgärden tillämpas för uppbyggnad med komposit- eller glasjonomer-material inklusive inslipning och puts. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per tandposition, ersättningsperiod och mottagning.	565	730

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
Implantatprotetiska åtgärder			
I åtgärd 850–865 ingår alla material om inte annat anges i åtgärdstexten, alla moment vid behandling såsom provisorium på implantatet, förslutning, cementering, ocklusionsanpassning, en hygieninstruktion vid den nya konstruktionen samt vid behov kontrollröntgen. Tandtekniskt arbete oavsett framställningsmetod ingår inklusive all materialkostnad om inte annat anges i åtgärdstexten. I åtgärderna ingår även kontroll och justering upp till tre månader efter slutförande av åtgärden.			
850	Implantatstödd krona, en per käke Åtgärden tillämpas för en separat implantatstödd krona. Åtgärden får kombineras med åtgärd för industriellt framställd eller fräst – distans som skruvas fast separat, eller – integrerad distans/kopplingskomponent som cementeras i den implantatstödda kronan. I åtgärden ingår fästskruv samt i förekommande fall protetisk cylinder och annan distans- eller kopplingskomponent än enligt andra stycket. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 800, 801, 804, 852, 853 eller med utbytesåtgärd 926 eller 929 i samma käke under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per käke, dag och behandlare.	8 310	9 630
851	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2010:2).</i>		
852	Implantatstödd krona, flera i samma käke Åtgärden tillämpas när flera implantatstödda kronor, eller implantatstödd krona och hängande led, utförs i samma käke vid samma tillfälle. Vid implantatstödd krona i brokonstruktion får åtgärden kombineras med åtgärd för industriellt framställd eller fräst distans som skruvas fast separat. Vid separat implantatstödd krona får åtgärden kombineras med åtgärd för – industriellt framställd eller fräst distans som skruvas fast separat, eller – industriellt framställd eller fräst integrerad distans/kopplingskomponent som cementeras i den implantatstödda kronan. I åtgärden ingår fästskruv samt i förekommande fall protetisk cylinder och annan distans- eller kopplingskomponent än enligt andra och tredje stycket. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 800 eller 850 i samma käke under samma dag.	6 445	7 435
853	Hängande led vid implantatstödd bro Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 800 eller 850 i samma käke under samma dag.	2 250	2 470
854	Semipermanent implantatstödd krona eller hängande led, per led Åtgärden tillämpas för konstruktion med metallskelett. I åtgärden ingår inte fästskruv/broskruv eller cylinder.	2 195	2 525
855	Fästskruv/broskruv och cylinder vid semipermanent implantatstödd krona, per implantat	550	550
856	Långtidstemporär laborierframställd implantatstödd krona eller hängande led, per led Åtgärden är ersättningsberättigande endast för en konstruktion som har en beräknad livslängd om minst sex månader. I åtgärden ingår inte fästskruv/broskruv, cylinder eller temporär distans.	1 565	1 780
857	Fästskruv/broskruv och cylinder vid långtidstemporär laborierframställd implantatstödd krona, per implantat	495	495
858	Distans inklusive distansskruv, per styck Åtgärden tillämpas för alla typer av permanent distans som skruvas fast separat och som är industriellt framställd eller fräst. I åtgärden ingår läkhätta. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 871–873 för samma käke under samma ersättningsperiod.	1 295	1 295

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
859	<p>Integrerad distans/kopplingskomponent vid separat implantatstödd krona, per styck, tilläggsåtgärd</p> <p>Åtgärden är ersättningsberättigande endast för en permanent integrerad distans/kopplingskomponent som är industriellt framställd eller fräst och som cementeras i en separat implantatstödd krona utanför munnen. I åtgärden ingår cementering samt höglanspolering av cementskarven.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande när den implantatstödda kronan ingår i en brokonstruktion.</p> <p>Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med åtgärd 850 eller 852 för samma tandposition under samma dag.</p>	1 105	1 105
861	<p>Implantatstödd bro i överkäke på fyra implantat</p> <p>Åtgärden tillämpas för helkäksimplantat med fräst, gjutet eller med 3D-teknik framställt broskelett.</p> <p>Åtgärden får kombineras med åtgärd för industriellt framställd eller fräst distans som skruvas fast separat.</p> <p>I åtgärden ingår broskruv samt i förekommande fall protetisk cylinder och annan distans- eller kopplingskomponent än industriellt framställd eller fräst distans som skruvas fast separat.</p>	32 535	35 820
862	<p>Implantatstödd bro i överkäke på fem implantat</p> <p>Åtgärden tillämpas för helkäksimplantat med fräst, gjutet eller med 3D-teknik framställt broskelett.</p> <p>Åtgärden får kombineras med åtgärd för industriellt framställd eller fräst distans som skruvas fast separat.</p> <p>I åtgärden ingår broskruv samt i förekommande fall protetisk cylinder och annan distans- eller kopplingskomponent än industriellt framställd eller fräst distans som skruvas fast separat.</p>	34 545	37 830
863	<p>Implantatstödd bro i överkäke på sex eller fler implantat</p> <p>Åtgärden tillämpas för helkäksimplantat med fräst, gjutet eller med 3D-teknik framställt broskelett.</p> <p>Åtgärden får kombineras med åtgärd för industriellt framställd eller fräst distans som skruvas fast separat.</p> <p>I åtgärden ingår broskruv samt i förekommande fall protetisk cylinder och annan distans- eller kopplingskomponent än industriellt framställd eller fräst distans som skruvas fast separat.</p>	36 095	39 380
864	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2014:6).</i>		
865	<p>Implantatstödd bro i underkäke på fyra eller fler implantat</p> <p>Åtgärden tillämpas för helkäksimplantat med fräst, gjutet eller med 3D-teknik framställt broskelett.</p> <p>Åtgärden får kombineras med åtgärd för industriellt framställd eller fräst distans som skruvas fast separat.</p> <p>I åtgärden ingår broskruv samt i förekommande fall protetisk cylinder och annan distans- eller kopplingskomponent än industriellt framställd eller fräst distans som skruvas fast separat.</p>	31 470	34 425
867	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2014:6).</i>		
<p>Täckprotes på implantat</p> <p>I åtgärd 871–878 ingår alla material om inte annat anges i åtgärdstexten, alla moment vid behandling såsom preprotetisk bettslipning, förslutning, ocklusionsanpassning, en hygieninstruktion vid den nya konstruktionen samt vid behov kontrollröntgen. Tandtekniskt arbete oavsett framställningsmetod ingår inklusive all materialkostnad om inte annat anges i åtgärdstexten.</p> <p>I åtgärderna ingår även kontroll och justering upp till tre månader efter slutförande av åtgärden.</p>			
871	<p>Implantatstödd täckprotes i överkäke på två implantat, eller implantatstödd täckprotes i underkäke på implantat oavsett antal implantat</p> <p>Åtgärden tillämpas för täckprotes på implantat i helt tandlös käke.</p> <p>I åtgärden ingår förankringselement och distans oavsett typ.</p>	17 805	20 145
872	<p>Implantatstödd täckprotes i överkäke på tre implantat</p> <p>Åtgärden tillämpas för täckprotes på implantat i helt tandlös käke.</p> <p>I åtgärden ingår förankringselement och distans oavsett typ.</p>	20 070	22 410

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
873	Implantatstött täckprotes i överkäke på fyra implantat eller fler Åtgärden tillämpas för täckprotes på implantat i helt tandlös käke. I åtgärden ingår förankringselement och distans oavsett typ.	22 680	25 025
874	Tillägg för alveolarbar på två implantat I åtgärden ingår fästskruv och knäppe eller annat förankringselement oavsett material.	4 495	4 820
875	Tillägg för alveolarbar på tre implantat I åtgärden ingår fästskruv och knäppe eller annat förankringselement oavsett material.	5 295	5 625
876	Tillägg för alveolarbar på fyra implantat I åtgärden ingår fästskruv och knäppe eller annat förankringselement oavsett material.	7 055	7 385
877	Implantatstött täckprotes, exklusive distanser och förankringselement I åtgärden ingår endast den avtagbara täckprotesen.	14 750	17 090
878	Förankringselement täckprotes, per styck Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 871, 872 eller 873 för samma käke under samma dag vid samma mottagning.	290	290
Reparation av implantatstött protetik I åtgärd 880–884 ingår alla material om inte annat anges i åtgärdstexten, alla moment vid behandling såsom provisorium på implantatet, förslutning, cementering, ocklusionsanpassning, en hygieninstruktion vid den nya konstruktionen samt vid behov kontrollröntgen. Tandtekniskt arbete oavsett framställningsmetod ingår inklusive all materialkostnad om inte annat anges i åtgärdstexten. I åtgärderna ingår även kontroll och eventuell justering upp till tre månader efter slutförande av åtgärden.			
880	<i>Har upphävts genom (HSLF-FS 2020:28).</i>		
881	Reparation av fast implantatstött konstruktion, mindre omfattande Åtgärden tillämpas för reparation utan tandteknisk insats. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per käke, dag och behandlare.	1 140	1 465
882	<i>Har upphävts genom (HSLF-FS 2020:28).</i>		
883	Reparation/ombyggnad av fast implantatstött konstruktion med tandteknisk insats Åtgärden tillämpas för reparation eller ombyggnad inklusive provning i förekommande fall. Med fast implantatstött konstruktion avses bro, barkonstruktion eller singelkrona på implantat. Åtgärden är ersättningsberättigande för – utbyte av en eller flera proteständer eller delar av basmaterialet, – svetsning eller lödning av nytt hängande led inklusive nytt porslin på upp till tre befintliga led, – reparation av porslinsfraktur eller nytt porslin på upp till fyra befintliga led, eller – annan reparation/ombyggnad av fast implantatstött konstruktion som kräver tandteknisk insats. I åtgärden ingår inte av- och återmontering, hängande led, distansskruv eller fästskruv/broskruv. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per käke och dag. Se bilaga 3 allmänna råd.	3 075	3 350

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
884	<p>Reparation/ombyggnad av implantatstödd bro där omfattande tandteknisk insats krävs Åtgärden tillämpas för reparation eller ombyggnad inklusive provning i förekommande fall. Åtgärden är ersättningsberättigande för</p> <ul style="list-style-type: none"> – utbyte av samtliga proteständer på implantatstödd bro, – förstärkning av implantatstödd bro med utförande av metallbacking, lasersvetsning eller lödning samt i förekommande fall nytt basmaterial, – svetsning eller lödning av ny brodel med minst en ny implantatstödd krona inklusive nytt porslin på befintliga led, – reparation av porslinsfraktur eller nytt porslin på mer än fyra befintliga led, eller – ombyggnad eller reparation av implantatstödd bro som inkluderar nytt porslin på mer än tre befintliga led. <p>I åtgärden ingår inte av- och återmontering, implantatstödd krona, hängande led i ny brodel, distansskruv eller fästskruv/broskruv. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per käke och dag.</p>	7 535	8 245
885	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2010:2).</i>		
886	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2014:6).</i>		
887	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2010:2).</i>		
888	<p>Fästskruv/broskruv, per styck Åtgärden är ersättningsberättigande endast i samband med reparation. Åtgärden tillämpas för fästskruv/broskruv för att skruva fast en protetisk konstruktion på implantat- eller distansnivå. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 850 eller 852 för samma tandposition eller med åtgärd 861–863, 865 eller 874–876 för samma käke under samma ersättningsperiod med samma behandlare.</p>	185	185
889	<p>Distansskruv, per styck Åtgärden är ersättningsberättigande endast i samband med reparation. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 858 för samma tandposition under samma dag.</p>	380	380
890	<i>Har upphävts genom (HSLF-FS 2016:49).</i>		
891	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2012:2).</i>		
892	<p>Läkdistan, per styck Åtgärden är ersättningsberättigande endast i samband med avlägsnande av befintlig konstruktion som inte kan återmonteras. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 420 för samma tandposition under samma dag.</p>	340	340
893	<p>Avmontering av implantatstödda konstruktioner på sammanlagt ett till tre implantat Åtgärden tillämpas för avmontering av implantatstödda konstruktioner. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång för aktuell skada eller aktuell behandling vid en eller flera konstruktioner stödda på sammanlagt ett till tre implantat även om behandlingen innefattar flera besök. Åtgärden är inte ersättningsberättigande när ny konstruktion utförs. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 895 eller ytterligare 893 under samma dag.</p>	1 100	1 430
894	<p>Återmontering av implantatstödda konstruktioner på sammanlagt ett till tre implantat Åtgärden tillämpas för återmontering av implantatstödda konstruktioner. I åtgärden ingår byte av frakturerad fästskruv/broskruv eller distansskruv. I åtgärden ingår inte fästskruv/broskruv eller distansskruv. I åtgärden ingår förslutning och efterkontroll. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång för aktuell skada eller aktuell behandling vid en eller flera konstruktioner stödda på sammanlagt ett till tre implantat även om behandlingen innefattar flera besök. Åtgärden är inte ersättningsberättigande när ny konstruktion utförs. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 896 eller ytterligare 894 under samma dag.</p>	1 155	1 480

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
895	<p>Avmontering av implantatstödda konstruktioner på sammanlagt fyra eller fler implantat Åtgärden tillämpas för avmontering av implantatstödda konstruktioner. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång för aktuell skada eller aktuell behandling vid en eller flera konstruktioner stödda på sammanlagt fyra till sju implantat även om behandlingen innefattar flera besök. Åtgärden är ersättningsberättigande högst två gånger för aktuell skada eller aktuell behandling vid en eller flera konstruktioner stödda på sammanlagt åtta implantat eller fler även om behandlingen innefattar flera besök. Åtgärden är inte ersättningsberättigande när ny konstruktion utförs. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 893 under samma dag.</p>	1 455	1 890
896	<p>Återmontering av implantatstödda konstruktioner på sammanlagt fyra eller fler implantat Åtgärden tillämpas för återmontering av implantatstödda konstruktioner. I åtgärden ingår byte av frakturerad fästskruv/broskruv eller distansskruv. I åtgärden ingår inte fästskruv/broskruv eller distansskruv. I åtgärden ingår förslutning och efterkontroll. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång för aktuell skada eller aktuell behandling vid en eller flera konstruktioner stödda på sammanlagt fyra till sju implantat även om behandlingen innefattar flera besök. Åtgärden är ersättningsberättigande högst två gånger för aktuell skada eller aktuell behandling vid en eller flera konstruktioner stödda på sammanlagt åtta implantat eller fler även om behandlingen innefattar flera besök. Åtgärden är inte ersättningsberättigande när ny konstruktion utförs. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 894 under samma dag.</p>	1 565	2 000

900 Tandreglering och utbytesåtgärder

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
<p>Tandreglering I åtgärd 900–908 ingår alla material och moment vid fullständig ortodontisk behandling såsom fotodokumentation, kefalometrisk mätning och analys, en hygieninstruktion vid utlämnande av apparaturen samt retentionsapparatur (fast eller avtagbar). Tandtekniskt arbete oavsett framställningsmetod ingår inklusive all materialkostnad. I åtgärderna ingår även besök för kontroll av retentionsapparatur upp till ett år efter avslutad aktiv behandling.</p>			
900	<p>Tandreglering, aktiv behandling högst 6 månader Åtgärden tillämpas vid aktiv behandlingstid i högst 6 månader i ena eller båda käkar. Åtgärden är inte ersättningsberättigande för ortodontisk behandling enbart med klammerplåt. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 847, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, ytterligare 900, eller med utbytesåtgärd 940 eller 941 under samma ersättningsperiod.</p>	9 250	11 785
901	<p>Tandreglering, en käke, aktiv behandling 6 månader till 1 år Åtgärden tillämpas vid aktiv behandlingstid 6 månader–1 år för – tandreglering i en käke, eller – tandreglering i en käke och samtidig ortodontisk slutning av entandslucka i samma käke. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 847, 900, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, ytterligare 901, eller med utbytesåtgärd 940 eller 941 under samma ersättningsperiod.</p>	13 880	17 695
902	<p>Tandreglering, en käke, aktiv behandling 1 år till 1,5 år Åtgärden tillämpas vid aktiv behandlingstid 1–1,5 år för – tandreglering i en käke, eller – tandreglering i en käke och samtidig ortodontisk slutning av entandslucka i samma käke. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 847, 900, 901, 903, 904, 905, 906, 907, 908, ytterligare 902, eller med utbytesåtgärd 940 eller 941 under samma ersättningsperiod.</p>	17 270	22 165
903	<p>Tandreglering, en käke, aktiv behandling 1,5 år till 2 år Åtgärden tillämpas vid aktiv behandlingstid 1,5–2 år för – tandreglering i en käke, eller – tandreglering i en käke och samtidig ortodontisk slutning av entandslucka i samma käke. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 847, 900, 901, 902, 904, 905, 906, 907, 908, ytterligare 903, eller med utbytesåtgärd 940 eller 941 under samma ersättningsperiod.</p>	20 345	26 220
904	<p>Tandreglering, en käke, aktiv behandling mer än 2 år Åtgärden tillämpas vid aktiv behandlingstid mer än 2 år för – tandreglering i en käke, eller – tandreglering i en käke och samtidig ortodontisk slutning av entandslucka i samma käke. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 847, 900, 901, 902, 903, 905, 906, 907, 908, ytterligare 904, eller med utbytesåtgärd 940 eller 941 under samma ersättningsperiod.</p>	25 205	32 630
905	<p>Tandreglering, båda käkar, aktiv behandling 6 månader till 1 år Åtgärden tillämpas vid aktiv behandlingstid 6 månader–1 år för – tandreglering i båda käkar, – tandreglering i en käke och samtidig ortodontisk slutning av entandslucka i andra käken, eller – tandreglering i båda käkar och samtidig ortodontisk slutning av entandslucka. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 847, 900, 901, 902, 903, 904, 906, 907, 908, ytterligare 905, eller med utbytesåtgärd 940 eller 941 under samma ersättningsperiod.</p>	19 580	24 685

Åtgärds-kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
906	<p>Tandreglering, båda käkar, aktiv behandling 1 år till 1,5 år Åtgärden tillämpas vid aktiv behandlingstid 1–1,5 år för</p> <ul style="list-style-type: none"> – tandreglering i båda käkar, – tandreglering i en käke och samtidig ortodontisk slutning av entandslucka i andra käken, eller – tandreglering i båda käkar och samtidig ortodontisk slutning av entandslucka. <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 847, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 907, 908, ytterligare 906, eller med utbytesåtgärd 940 eller 941 under samma ersättningsperiod.</p>	22 965	29 150
907	<p>Tandreglering, båda käkar, aktiv behandling 1,5 år till 2 år Åtgärden tillämpas vid aktiv behandlingstid 1,5–2 år för</p> <ul style="list-style-type: none"> – tandreglering i båda käkar, – tandreglering i en käke och samtidig ortodontisk slutning av entandslucka i andra käken, eller – tandreglering i båda käkar och samtidig ortodontisk slutning av entandslucka. <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 847, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 908, ytterligare 907, eller med utbytesåtgärd 940 eller 941 under samma ersättningsperiod.</p>	26 350	33 620
908	<p>Tandreglering, båda käkar, aktiv behandling mer än 2 år Åtgärden tillämpas vid aktiv behandlingstid mer än 2 år för</p> <ul style="list-style-type: none"> – tandreglering i båda käkar, – tandreglering i en käke och samtidig ortodontisk slutning av entandslucka i andra käken, eller – tandreglering i båda käkar och samtidig ortodontisk slutning av entandslucka. <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 847, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, ytterligare 908, eller med utbytesåtgärd 940 eller 941 under samma ersättningsperiod.</p>	31 730	40 700

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
<p>Utbytesåtgärd krona I utbytesåtgärderna för krona ingår alla material och moment vid behandling såsom nödvändig friläggning (undantaget friläggning med lambå), exkavering och preprotetiska fyllningar, preprotetisk bettslipning, provisorium, cementering oavsett cementeringsmetod, ocklusionsanpassning, en hygieninstruktion vid den nya konstruktionen samt vid behov kontrollröntgen. Tandtekniskt arbete oavsett framställningsmetod ingår inklusive all materialkostnad. I åtgärderna ingår även kontroll och justering upp till tre månader efter slutförande av åtgärden.</p>			
921	<p>Utbytesåtgärd. Krona i stället för ersättningsberättigande fyllning, fram- eller hörntand Utbyte sker mot åtgärd 703. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 701, 702, 703, 707 eller 708 för samma tandnummer under samma dag med samma behandlare.</p>	1 215	1 215
922	<p>Utbytesåtgärd. Krona i stället för ersättningsberättigande fyllning, molar eller premolar Utbyte sker mot åtgärd 706. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 704, 705, 706, 707 eller 708 för samma tandnummer under samma dag med samma behandlare.</p>	1 565	1 565
<p>Utbytesåtgärder implantat i entandslucka Utbytesåtgärderna för behandling med implantat är uppdelade i en kirurgisk och en protetisk åtgärd vilka avslutas var för sig. I åtgärderna ingår alla material och moment vid behandling såsom provisorium på implantat, ocklusionsanpassning, en hygieninstruktion vid den nya konstruktionen samt vid behov kontrollröntgen. Tandtekniskt arbete oavsett framställningsmetod ingår inklusive all materialkostnad. I åtgärderna ingår även efterkontroller och justering upp till tre månader efter slutförande av åtgärden.</p>			
925	<p>Utbytesåtgärd. Implantatbehandling i entandslucka i stället för ersättningsberättigande tandstödd bro, kirurgisk del/implantat-operation Utbyte sker mot åtgärd 801. Åtgärden tillämpas för operation av ett käkbensförankrat implantat. I åtgärden ingår operation inklusive för- och efterbehandling, eventuell kirurgisk friläggning och distansanslutning och sedering med perorala läkemedel. I åtgärden ingår även implantat inklusive täckskruv och eventuell läkdistan. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 404, 405, 407, 427, 428, 430, 431 eller 432 för samma tandposition under samma dag.</p>	4 590	5 465
926	<p>Utbytesåtgärd. Implantatbehandling i entandslucka i stället för ersättningsberättigande tandstödd bro, protetisk del/implantatstödd krona Utbyte sker mot åtgärd 801 och åtgärd 804. Åtgärden tillämpas för implantatstödd krona inklusive distans eller annan kopplingsdel mot implantatet. I åtgärden ingår förslutning eller cementering samt eventuell protetisk cylinder och fästskruv. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 800 eller 850 i samma käke under samma dag.</p>	6 840	7 935
927	<i>Har upphävts genom (TLVFS 2014:6).</i>		
928	<p>Utbytesåtgärd. Implantatbehandling i entandslucka i stället för ersättningsberättigande tandstödd bro när åtgärd 800 eller 801 har utförts inom tre år på en eller båda stödtänderna som utbytet beräknas på, kirurgisk del/implantatoperation Utbyte sker mot åtgärd 804. Åtgärden tillämpas för operation av ett käkbensförankrat implantat. I åtgärden ingår operation inklusive för- och efterbehandling, eventuell kirurgisk friläggning och distansanslutning och sedering med perorala läkemedel. I åtgärden ingår även implantat inklusive täckskruv och eventuell läkdistan. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 404, 405, 407, 427, 428, 430, 431 eller 432 för samma tandposition under samma dag.</p>	2 250	2 470

Åtgärds- kod	Åtgärd	Referenspris fr o m 2021-01-15	Referenspris specialist- tandvård fr o m 2021-01-15
929	<p>Utbytesåtgärd. Implantatbehandling i entandslucka i stället för ersättningsberättigande tandstödd bro när åtgärd 800 eller 801 har utförts inom tre år på en av stödtänderna som utbytet beräknas på, protetisk del/ implantatstödd krona Utbyte sker mot åtgärd 801. Åtgärden tillämpas för implantatstödd krona inklusive distans eller annan kopplingsdel mot implantatet. I åtgärden ingår förslutning eller cementering samt eventuell protetisk cylinder och fästskruv. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 800 eller 850 i samma käke under samma dag.</p>	4 590	5 465
930	Har upphävts genom (TLVFS 2014:6).		
931	Har upphävts genom (TLVFS 2014:6).		
932	Har upphävts genom (TLVFS 2014:6).		
933	Har upphävts genom (TLVFS 2014:6).		
934	Har upphävts genom (TLVFS 2014:6).		
<p>Utbytesåtgärd ortodontisk slutning av entandslucka I utbytesåtgärden för ortodontisk slutning av entandslucka ingår alla material och moment vid fullständig ortodontisk behandling såsom fotodokumentation, kefalometrisk mätning och analys, retentionsapparat (fast eller avtagbar), en hygieninstruktion vid utlämnande av apparaturen samt besök för kontroll av retentionsapparat upp till ett år efter avslutad aktiv behandling. Om ytterligare tandlucka skapas i terapeutiskt syfte för att kunna genomföra behandlingen ingår slutning av den terapeutiskt skapade luckan i behandlingen av den ursprungliga tandluckan. I åtgärden ingår även tandtekniskt arbete oavsett framställningsmetod inklusive all materialkostnad.</p>			
940	<p>Utbytesåtgärd. Ortodontisk slutning av entandslucka i stället för ersättningsberättigande tandstödd bro Utbyte sker mot två åtgärd 801 och en åtgärd 804. Åtgärden tillämpas för ortodontisk behandling för att sluta luckan. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 847, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907 eller 908 under samma ersättningsperiod. Tandvårdsersättning lämnas för totalt högst två utbytesåtgärd 940/941 under samma ersättningsperiod.</p>	11 430	13 400
941	<p>Utbytesåtgärd. Ortodontisk slutning av entandslucka i stället för ersättningsberättigande tandstödd bro när åtgärd 800 eller 801 har utförts inom tre år på en av stödtänderna som utbytet beräknas på Utbyte sker mot åtgärd 801 och åtgärd 804. Åtgärden tillämpas för ortodontisk behandling för att sluta luckan. Åtgärden kan inte kombineras med åtgärd 847, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907 eller 908 under samma ersättningsperiod. Tandvårdsersättning lämnas för totalt högst två utbytesåtgärd 940/941 under samma ersättningsperiod.</p>	6 840	7 935
943	Har upphävts genom (TLVFS 2014:6).		
944	Har upphävts genom (TLVFS 2014:6).		
990	Har upphävts genom (TLVFS 2010:2).		

Allmänna råd till Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter om statligt tandvårdsstöd

Tillstånd

Dessa allmänna råd har genom (TLVFS 2014:6) ersatts av allmänna råd i anslutning till 2 §.

Allmänna råd om överextenderade kronor/broar som ger vävnadsskada, tillstånd 3043 och 3046

Parodontal sjukdom eller annan vävnadsskada bör i första hand behandlas med åtgärder inom 300- och 400-serien. I vissa fall när en överextenderad krona orsakar parodontit eller annan vävnadsskada kan överskott behöva slipas bort eller kronan eller bron behöva avlägsnas som en del i infektionsbehandlingen för att behandlingen ska lyckas. När det är nödvändigt bör en ny konstruktion vara ersättningsberättigande om behandling av tandlösheten omfattas av tandvårdsstödet eller tandpositionen inryms inom regel D.3. Dokumentation av att behandlingen är nödvändig kan ske med foto eller befintlig aktuell röntgen tillsammans med beskrivning i patientjournalen.

Allmänna råd om tänder kvar under behandling för att retinera provisorisk ersättning, tillstånd 5001, 5002, 5012–5016, 5034 och 5035

Vid uppräknade tillstånd för tandlöshet kan tänder som ska tas bort behöva behållas en tid under en behandling. Det kan till exempel behövas för att kunna retinera en temporär bro eller protes under behandlingstiden. Det innebär att det vid tidpunkter under en behandling finns fler tänder kvar än vad tillståndet anger. Beskrivning i patientjournal med motivering för varför tänder med extraktionsdiagnos behålls fram till färdig konstruktion bör finnas. Rapportering av åtgärder sker inom det tillstånd som den slutliga konstruktionen ska utföras.

Exempel: Tillstånd 5016 Friändstandlöshet vänster överkäke som går över till 13. En behandling med delimplantat 12–25 planeras. Tänderna 21 och 24 behålls under läknings- och behandlingstiden för att kunna retinera en temporär protes. Åtgärd för operation av implantat och åtgärd för implantat rapporteras inom tillstånd 5016. Tänderna 21 och 24 extraheras i samband med distansanslutning/definitivavtryck.

Allmänna råd om emaljretinerad konstruktion som provisorisk ersättning, tillstånd 5031, 5032, 5033, 5036 och 5037

Vid en- eller tvåtandslucka kan en emaljretinerad bro behöva användas som temporär lösning under läkningstid. I de fall det i den dokumenterade behandlingsplanen framgår att konstruktionen är avsedd som temporär terapi bör såväl den emaljretinerade bron som den slutliga terapin vara ersättningsberättigande.

---

²⁰ Bilagans senaste lydelse HSLF-FS 2020:28.

Allmänna råd om entandslucka vid separation av molar i tandposition 6 eller 5, tillstånd 5031 och 5036

Tillstånd 5031 eller 5036 kan även avse en tandlucka som uppkommer efter separation av den mesiala eller distala roten av en molar i tandposition 6 eller i position 5 om första molaren bytt tandposition.

Allmänna råd om bräckligt ändstöd, tillstånd 5036 och 5037

Rotfylld tand med bräcklig rot kan till exempel vara vid

- rot med stift vars dimension överstiger omgivande dentinväggars sammanlagda tjocklek eller har en ogynnsam riktning som avviker från rotkanalen, eller
- rot vars övre begränsning ligger nära benkanten.

Ogynnsam rotanatomi kan till exempel vara vid

- tunn, gracil rot, eller
- konisk rot.

Kort rot bör anses föreligga när längden är mindre än två tredjedelar av normal rotlängd.

Parodontal nedbrytning som medför bräckligt ändstöd kan till exempel vara

- när benstödet är mindre än hälften av ursprungligt benstöd,
- vid vertikal benficka, eller
- vid ogynnsam/ökad mobilitet.

Ogynnsam påbitning kan föreligga

- vid ogynnsamma bettförhållanden som till exempel djupbett, korsbett, saxbett eller inverteringar, eller
- ogynnsamma belastningsförhållanden till exempel när få tänder ockluderar eller vid uttalad bruxism.

Kort/bräcklig klinisk krona kan till exempel vara vid

- låg dentinpelare, eller
- dentinpelare med fyllningar vilka utgör mer än hälften av volymen.

Bräckligt ändstöd kan även anses föreligga när flera av ovanstående förhållanden finns samtidigt även om inte vart och ett av dem skulle medföra att ändstödet är bräckligt.

Allmänna råd om utvärdering eller belastning av implantat innan permanent konstruktion kan utföras, tillstånd 5450

Utvärdering av implantat innan permanent konstruktion utförs kan vara nödvändig vid osäker prognos för enskilda implantat. Belastning av installerade implantat innan permanent konstruktion utförs kan vara nödvändig under

- läkningstid vid reoperation eller kompletterande operation, eller
- exspektansperiod när osäker prognos föreligger för granntand till den planerade implantatkonstruktionen.

Osäker prognos för implantat kan vara vid

- benaugmentation, eller
- marginal benförlust vid implantatet under inläkning.

Reoperation efter implantatförlust kan vara när nytt implantat måste installeras i stället för förlorat implantat och övriga installerade implantat måste belastas under läkningstiden.

Kompletterande operation kan vara

- när granntand bredvid den planerade konstruktionen har förlorats efter implantatinstallation, eller
- vid andra tillfällen när fler implantat behövs för att konstruktion ska kunna utföras.

Osäker prognos för granntand till den planerade konstruktionen kan vara när trauma eller annan skada på granntand konstaterats efter implantatinstallation.

Allmänna råd om omfattande undersökning, åtgärd 107

En omfattande undersökning kan exempelvis vara en

- fullständig parodontal undersökning med fickstatus samt behandlingsplanering för patient med generell parodontal sjukdom,
- undersökning och bedömning inför bettrehabilitering av tänder, bettförhållanden, käkben, slemhinnor och bettanalys samt behandlingsförslag,
- undersökning av smärtproblematik som kräver flera olika diagnostiska metoder där smärtan inte tydligt kan härledas till tänder,
- undersökning inför käkkirurgiskt ingrepp när bedömning krävs av anatomiska förhållanden, benmängd eller benkvalitet samt medicinska förhållanden,
- undersökning av bettförhållanden samt behandlingsförslag inför ortodontisk behandling,
- diagnostik efter smärtbehandling eller behandling av parodontal sjukdom där undersökningen har motsvarande omfattning som i ovan nämnda strecksatser, eller
- undersökning av akuta problem där orsaken kan vara multifaktoriell, svårdiagnosticerad eller kräver mer omfattande planering av behandlingen.

Allmänna råd om fullständig parodontal undersökning eller fördjupad kariesutredning, utförd av tandhygienist, åtgärd 114

En fullständig parodontal undersökning kan exempelvis vara en

- kompletterande parodontal undersökning med fullständigt parodontalt status efter undersökning hos tandläkare eller basundersökning åtgärd 111, hos tandhygienist,
- utvärdering av behandlingsresultat med förnyat fullständigt parodontalt status tidigast tre månader efter avslutad parodontal behandling.

Åtgärden kan även användas som en enskild undersökning med fullständigt parodontalt status inför parodontal behandling eller vid misstanke om parodontal sjukdom.

En fördjupad kariesutredning kan exempelvis vara

- att genomföra och utvärdera en kostanamnes,
- att använda och gå igenom ett datorbaserat riskbedömningssystem (t.ex. Cariogram),
- en utvärdering av behandlingsresultat efter intensiv kariesprofylax hos patienter med hög kariesrisk eller hög kariesaktivitet.

Allmänna råd om extraoral röntgenundersökning, åtgärd 125

Extraoral röntgenundersökning kan till exempel vara

- profilröntgen,
- frontalröntgen,
- käkledsundersökning med panoramaröntgenapparat,
- snedlateral,
- tomografiundersökning med panoramaröntgenapparat.

Allmänna råd om tidskrävande behandling vid trauma, åtgärd 304

Tidskrävande behandling vid trauma kan till exempel vara

- överkappning eller pulpotomi på två tänder eller fler,
- reponering av exartikulerad eller luxerad tand/tänder inklusive splinting,
- reparation av befintlig brokonstruktion för att användas som temporär ersättning.

Allmänna råd om permanent tandstödd krona, åtgärd 800 och 801

Med onlay bör avses en laboratorie- eller CAD/CAM-framställd kronersättning för en tand där samtliga kuspar eller samtliga kuspar utom en är skurna.

Allmänna råd om implantatstödd bro, underkäke, åtgärd 865

Där prognosen bedöms vara god kan i speciella fall en bro på tre implantat vara ersättningsberättigande. Faktorer som kan påverka är implantatplacering, käkens storlek, krafter i bettet och benkvalitet.

Allmänna råd om reparation/ombyggnad av fast implantatstödd konstruktion med tandteknisk insats, åtgärd 883

Annan reparation/ombyggnad av fast implantatstödd konstruktion med tandteknisk insats kan till exempel vara reparation av en implantatstödd bro utan nytt porslin eller av en barkonstruktion för en täckprotes.

Allmänna råd om annan kopplingskomponent, åtgärd 850, 852, 861–863 och 865

Dessa allmänna råd har upphört att gälla genom (HSLF-FS 2018:23).

Slutförd åtgärd

Dessa allmänna råd har genom (TLVFS 2009:6) ersatts av allmänna råd i anslutning till 4 §.

Diagnos/tillstånd 4882, 5036, 5037, 5445

Dessa allmänna råd har upphört att gälla genom (TLVFS 2010:2).

Diagnos/tillstånd 4882, 5445, 5446

Dessa allmänna råd har upphört att gälla genom (TLVFS 2010:2).

Diagnos/tillstånd 5005

Dessa allmänna råd har upphört att gälla genom (TLVFS 2010:2).

Diagnos/tillstånd 5071

Dessa allmänna råd har upphört att gälla genom (TLVFS 2012:2).

Diagnos/tillstånd 5071 och 5072

Dessa allmänna råd har upphört att gälla genom (TLVFS 2010:2).

Diagnos/tillstånd 5072

Dessa allmänna råd har upphört att gälla genom (TLVFS 2012:2).

Diagnos/tillstånd 5445

Dessa allmänna råd har upphört att gälla genom (TLVFS 2010:2).

Diagnos/tillstånd 5446

Dessa allmänna råd har upphört att gälla genom (TLVFS 2010:2).

Diagnos/tillstånd 5446 och regel E.11 Ombyggnad/tillbyggnad av befintlig implantatkonstruktion vid ny tand- eller implantatförlust

Dessa allmänna råd har upphört att gälla genom (TLVFS 2010:2).

Regel E.4, E.5, E.6 och E.9

Dessa allmänna råd har upphört att gälla genom (TLVFS 2010:2).

Åtgärd 101–105

Dessa allmänna råd har upphört att gälla genom (TLVFS 2010:2).

Kompletteringsåtgärd, specialist, 491, 492, 591, 691, 891

Dessa allmänna råd har upphört att gälla genom (TLVFS 2012:2).

Remiss

Remiss

Remiss

Beställningsadress:
Norstedts Juridik, 106 47 Stockholm
Telefon: 08-598 191 90
e-post: kundservice@nj.se
www.nj.se/offentligapublikationer

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket,
Telefon: 08-568 420 50
www.tlv.se/tlv/regelverk/foreskrifter/
Tryck: Exakta Print AB

Konsekvensutredning - förslag till föreskrifter (HSLF-FS 2021:XX) om ändring i Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2008:1) om statligt tandvårdsstöd

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	4
1.1 Syfte med ändringarna	4
1.2 Genomförande	5
2. REDOVISNING AV KONSEKVENSER ENLIGT FÖRORDNINGEN (2007:1244) OM KONSEKVENsutredning vid regelgivning	5
2.1 Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå.....	6
2.1.1 Ändringar i tillstånd	6
2.1.2 Ändringar i åtgärder	7
2.1.3 Ändringar i allmänna råd	7
2.1.4 Ändringar i regler.....	8
2.1.5 Språkliga ändringar	8
2.2 Alternativa lösningar samt effekten om ingen reglering görs	9
2.3 Berörda aktörer	10
2.4 Bemyndigande	10
2.5 Kostnadmässiga och andra konsekvenser av ändringarna	11
2.5.1 Kostnadmässiga konsekvenser för tandvårdsstödet	11
2.5.2 Konsekvenser för företagen	12

2.5.3 Konsekvenser för Försäkringskassan	12
2.5.4 Konsekvenser för datajournalleverantörer	13
2.5.5 Konsekvenser för patienten	13
2.5.6 Miljömässiga konsekvenser	14
2.6 Regleringens överensstämmelse med EU-rätten	14
2.7 Ikraftträdande, informationsinsatser och övergångsbestämmelser	15
2.8 Information om berörda företag	15
2.9 Företagens administrativa kostnader	15
2.9.1 Initiala administrativa kostnader	16
2.9.2 Tidsåtgång medför besparing av administrativa kostnader på sikt	16
2.10 Andra kostnader som den nya regleringen medför för företagen	16
2.11 Påverkan på konkurrensförhållandena	17
2.12 Särskild hänsyn till små företag	17

Sammanfattning

De ändringar som behandlas i denna konsekvensutredning avser Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets (TLV) föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2008:1) om statligt tandvårdsstöd. Här följer en kort sammanfattning av de viktigaste ändringarna.

Förslag till ändringarna i föreskrifterna kan delas in i fem områden:

- ändringar i tillstånd
- ändringar i åtgärder
- ändringar i allmänna råd
- ändringar i regler
- språkliga ändringar

De planerade ändringarna i föreskrifterna avser mindre justeringar i tillstånd. I en åtgärd har lite mer omfattande ändringar gjorts och två nya åtgärder föreslås införas. Ändringarna i regler som bland annat innefattar två nya dokumentationsregler är relativt omfattande. Mindre språkliga ändringar föreslås vilka syftar till att göra regelverket tydligare och mer konsekvent.

Tiden från det att de beslutade föreskrifterna meddelas till dess de träder i kraft uppgår till mer än sex månader. De föreslagna ändringarna till föreskrifterna för 2022 bedöms inte föranleda några övergångsbestämmelser.

För en utförligare beskrivning av ändringarna och vilka konsekvenser de medför hänvisas till *Författningsändringar med beskrivning av konsekvenser för respektive förslag*. Där redovisas motiv och konsekvenser för var och en av ändringarna i TLV:s föreskrifter om statligt tandvårdsstöd.

Beslut om föreslagna ändringar är planerat till den 27 maj 2021. Författningen planeras vara tryckt och utlagd på TLV:s webbplats i mitten av juni 2021. Datum för ikraftträdande är den 15 januari 2022. Detta datum gäller för såväl ändringar i regelverket som referenspriser.

Kontaktpersoner

Vid frågor om

Odontologi	Achilleas Kitsoulis	achilleas.kitsoulis@tlv.se
Odontologi	Johan Asplund	johan.asplund@tlv.se
Odontologi	Peter Karlsson	peter.karlsson@tlv.se
Juridik	Catherine Bäckvall	catherine.backvall@tlv.se
Ekonomi	Anneli Lindström	anneli.lindstrom@tlv.se

1. Inledning

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) ansvarar för regelverket kring det statliga tandvårdsstödet. Regelverket ska följa de av Socialstyrelsen framtagna nationella riktlinjerna för vuxentandvård. I de fall nationella riktlinjer inte finns ska den ersättningsberättigande vården bygga på beprövad erfarenhet. Regelverket ska även följa den utveckling som sker inom tandvården vad avser metoder och materialval. Vidare ska den vård som ersättning ska utgå för vara den mest kostnadseffektiva, om flera alternativ finns. Myndigheten ser fortlöpande över befintliga föreskrifter och får synpunkter och förslag bland annat från tandvården och Försäkringskassan på förbättringar och behov av förtydliganden.

Från och med den 1 juli 2015 är TLV en av sju myndigheter inom området hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel och folkhälsa som ger ut författningar i en gemensam författningssamling. Denna författningssamling benämns *Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.* vilket förkortas HSLF-FS. Socialstyrelsen är utgivare. Det är TLV som ansvarar för regelverkets innehåll och ändringar. Författningen finns i elektronisk form på TLV:s webbplats och den kan beställas i tryckt format via länk till Norstedts förlag.

Denna konsekvensutredning avser ändringar i Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets (TLV) föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2008:1) om statligt tandvårdsstöd.

I inledningskapitlet redogörs för syftet med ändringarna och hur arbetet har fortskridit. Nästa avsnitt besvarar frågorna i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. I *Författningsändringar med beskrivning av konsekvenser för respektive förslag* presenteras varje ändringsförslag mer ingående med en särskild konsekvensutredning för varje ändring.

1.1 Syfte med ändringarna

Det huvudsakliga syftet med ändringarna i TLV:s föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2008:1) om statligt tandvårdsstöd är att göra regelverket ändamålsenligt, mer tydligt och enhetligt och därmed enklare att tillämpa.

Det är få av de föreslagna ändringarna som innebär ändrad tillämpning av regelverket i den kliniska vardagen för behandlarna. Däremot syftar de till att göra regelverket mer tydligt och enhetligt och därmed enklare att förstå och tillämpa för de aktörer som berörs av regleringen. Berörda parter är vårdgivare, behandlare, patienter, Försäkringskassan och andra myndigheter, företag, m.m. Utifrån patientens perspektiv syftar ändringarna till att ge fler personer tandvård som bidrar till att åtgärda smärta eller sjukdomar, ge förmåga att äta, tugga eller tala utan större hinder och åstadkomma ett utseendemässigt godtagbart resultat. De nya tydligare

reglerna kommer att stärka patientens ställning i tandvården. Införandet av de nya åtgärderna kommer att ge patienten bättre förståelse kring tillämpningen av vissa åtgärds-koder samt ersättningsberättigande alternativ för digitaliserad tandvård.

1.2 Genomförande

Förslagen som nu remitteras har diskuterats vid fyra samråd under hösten 2020 och vintern 2021 med Försäkringskassan och avstämning har skett med Socialstyrelsen och Läkemedelsverket.

TLV har dessutom informerat företrädare för tandvården om förslagen och bett om synpunkter under februari 2021 för att ytterligare finjustera ändringsförslagen och för att säkerställa att regelverket kan tillämpas på ett ändamålsenligt sätt. Förslagen har även diskuterats i TLV:s nämnd för statligt tandvårdsstöd.

TLV önskar att samverkan med tandvården fortsätter att utvecklas så att konkreta synpunkter på myndighetens arbete med regelverket om tandvårdsstöd kan bidra till ett förbättrat slutresultat. TLV välkomnar därför synpunkter på det remitterade förslaget.

Av 21 § författningssamlingsförordningen (1976:725) framgår att en författning bör tryckas om när den på grund av ändringar blir svåröverskådlig. Ändringstryck bedöms göra den praktiska tillämpningen komplicerad, eftersom föreskrifternas bilaga 1 och 2 bygger på sifferserier i tillstånd- och åtgärdsförteckning. Dessutom omräknas samtliga referenspriser årligen. TLV väljer därför att göra ett omtryck av Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2008:1) om statligt tandvårdsstöd och inte ett ändringstryck, som bara redovisar de delar där ändringar sker. Detta för att förenkla tillämpningen av föreskrifterna för behandlare och Försäkringskassans handläggare som använder regelverket som ett stöd i det dagliga arbetet.

Beslut om de föreslagna ändringarna är planerat till den 25 maj 2021. Författningen planeras vara tryckt och publicerad på TLV:s webbplats i andra halvan av juni 2021. Datum för ikraftträdande är den 15 januari 2022. Detta datum gäller för såväl ändringar i regelverket som referenspriser.

2. Redovisning av konsekvenser enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning

Innan en myndighet beslutar om föreskrifter eller allmänna råd ska de kostnadsmässiga och andra konsekvenser som följer med regleringen utredas. Innehållet i konsekvensutredningen framgår av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

2.1 Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Filen *HSFL-FS 2021_X Remiss* är ett utkast till hur den omtryckta versionen av föreskrifterna planeras att se ut. Kantmarkeringar i dokumentet indikerar alla ändringar.

För att se respektive ändringsförslag i författningen mer i detalj hänvisas till *Författningsändringar med beskrivning av konsekvenser för respektive förslag*. Dokumentet innehåller en konsekvensutredning för varje enskilt ändringsförslag med en förklaring till vad anledningen till ändringen är och vad TLV vill uppnå med förslaget samt vad konsekvenserna kan bli ur olika aspekter.

Redogörelsen för konsekvenserna av de förslagna ändringarna är indelad i fem områden:

- ändringar i tillstånd
- ändringar i åtgärder
- ändringar i allmänna råd
- ändringar i regler
- språkliga ändringar

2.1.1 Ändringar i tillstånd

Förslagen innebär i korthet följande:

- I tillstånd 1001 *Basundersökning*, 1301 *Behov av mindre omfattande undersökning* och 1302 *Behov av omfattande undersökning eller utredning* har villkoren för ersättning kompletterats med en ny regel A.1.
- I vissa sjukdoms- och smärttillstånd har en ny dokumentationsregel C.o lagts till.
- I tillstånd 5042 *Förändringar i vertikal käkrelation eller omfattande tandslitage...* justeras texten för att förtydliga att betthöjning med fyllningsmaterial också är ersättningsberättigande.
- För tillstånd 5062 *Parodontalt skadat bett med behov av protetisk stabilisering...* har det förtydligats att endast sammanbundna konstruktioner är ersättningsberättigande, genom att specificera minst antal åtgärd 801 eller 805 som kan rapporteras inom tillståndet.

2.1.2 Ändringar i åtgärder

TLV föreslår ändringar inom åtgärder som syftar till att förtydliga åtgärdstexterna, påbörja anpassning av regelverket till den ökade digitalisering inom tandvården och förenkla tillämpningen av vissa åtgärder. För år 2022 föreslås därmed en ny åtgärd för digitala studiemodeller och en ny tilläggsåtgärd för tandextraktioner i samband med kirurgiska ingrepp eller ytterligare tandextraktion. Den ändringen medför ett antal följdändringar i andra åtgärder.

Förslagen till ändringar innebär i korthet följande:

- Texten och rubriken för åtgärd 114 *Kompletterande parodontal undersökning eller kariesutredning, utförd av tandhygienist* ändras och tillämpningsområde för åtgärden förtydligas genom ett nytt allmänt råd.
- Texten och rubriken för tilläggsåtgärd 480 *Kontroll av koagulation, tilläggsåtgärd* justeras för att förtydliga när åtgärden är ersättningsberättigande.
- En ny tilläggsåtgärd 410 *Tanduttagning, ytterligare när fler tanduttagningar utförs under samma dag eller i samband med lambåoperation, tilläggsåtgärd* införs. Åtgärden syftar till att säkerställa att den ersättning som lämnas för tandborttagningar, i samband med lambåoperationer eller ytterligare tandborttagningar, är korrekt. Ändringen stärker även patientens ställning i tandvården, genom att förtydliga regelverket för behandlingar som innefattar flera åtgärder av samma sort vid samma tillfälle.
- En ny åtgärd för studiemodeller framställda genom digital avtryckstagnung införs. Åtgärd 142 *Digitala studiemodeller för behandlingsplanering* är ett första steg i anpassning av föreskrifterna till den digitaliseringen som sker i tandvården.
- Åtgärd 888 *Fästskruv/broskruv, per styck* förtydligas genom en ändring i den befintliga restriktionen. Det medför att restriktionen endast gäller den behandlare som rapporterat åtgärden, under samma ersättningsperiod.

2.1.3 Ändringar i allmänna råd

Ett nytt allmänt råd har införts för att förtydliga tillämpningen av åtgärd 114 *Kompletterande parodontal undersökning eller kariesutredning, utförd av tandhygienist*.

2.1.4 Ändringar i regler

TLV föreslår justeringar i vissa regler för att förtydliga regelverket och säkerställa patientsäkerheten genom ökade dokumentationskrav för vissa behandlingar. Det har därutöver funnits tolkningsproblematik kring vissa regler vilket har lett till oklarhet för vårdgivare om hur regelverket ska tillämpas och även oenighet inom Försäkringskassans kontrollverksamhet. Det bör inte förekomma utrymme för olika tolkningar av reglerna i föreskrifterna och därför föreslås ändringar som innebär följande:

- En ny regel A.1 *Dokumentation* tillförs tillstånd för *Undersökningar och utredningar*. Regeln ställer krav på dokumentation av undersökningsfynd, planerad behandling och information till patienten samt dokumentation av skäl till undersökning och röntgenbildstagnung.
- En ny regel C.o *Dokumentation* införs med syfte att säkerställa att statlig ersättning lämnas för de behandlingar inom kirurgi och endodonti som följer vetenskap och beprövad erfarenhet.
- Regeln D.1 *Dokumentation* kompletteras med nytt krav på dokumentation vid kirurgi och endodonti.
- Regeln E.o *Dokumentation* omformuleras och kompletteras med förtydligande kring dess tillämpning.

2.1.5 Språkliga ändringar

En relativt omfattande språklig översyn av föreskrifterna gjordes i samband med tidigare års ändringar i regelverket. Några mindre justeringar föreslås dock även till kommande år.

Förslagen innebär i korthet följande:

- Föreskrifternas 2 § omformuleras för att på bättre sätt beskriva hur regelverket är uppbyggt och bör tillämpas.
- Rubriken för åtgärd 404 *Kirurgiskt avlägsnande av en eller flera tänder i samma kvadrant och/eller annan vävnad* ändras och skrivningen *och/eller* tas bort för att följa språkrådets riktlinjer om myndigheternas språkregler. Ändringen innebär också att åtgärden mer korrekt kan programmeras i Försäkringskassans IT system.
- Mindre ändring i texten för åtgärd 128 och 304 samt rubriken för åtgärd 703 och 706 för att göra föreskrifterna enhetliga kring användning av orden *fler* och *flera*.

2.2 Alternativa lösningar samt effekten om ingen reglering görs

Tandvård är under kontinuerlig utveckling. Det är därför av vikt att detaljerna inom tandvårdsstödet ses över så att åtgärder inom stödet inte exkluderar nya tillförlitliga tekniker eller metoder. Samtidigt ska ersättning endast lämnas för tandvård som är utförd enligt vetenskap och beprövad erfarenhet.

Regelverket för det statliga tandvårdsstödet beslutades av riksdag och regering och infördes vid halvårsskiftet 2008. TLV har i uppgift att utveckla och förbättra tandvårdsstödet utifrån de intentioner som regeringen och riksdagen har beskrivit i bland annat prop. 2007/08:49 om statligt tandvårdsstöd. TLV bedömer att förslagen som nu presenteras är i linje med dessa intentioner.

En del av de föreslagna ändringarna har initierats utifrån de synpunkter avseende reglernas nuvarande lydelse som TLV har fått från bl.a. behandlare, vårdgivare och Försäkringskassan. Varje förslag till ändring som utretts har jämförts mot alternativet att låta regelverket förbli oförändrat. Det är endast de förslag till ändringar som myndigheten bedömt vara mer ändamålsenliga än bestämmelserna i dagens föreskrifter som gått vidare till remittering. TLV:s bedömning är att förslagen i denna remiss bör genomföras för att

- TLV ska uppfylla ställda krav på myndigheten om att bedöma vilka behandlingar som ska ersättas och under vilka förutsättningar det ska ske,
- vårdgivare inte ska riskera att förlora tandvårdsersättning för en behandling vid en efterhandskontroll på grund av att vårdgivaren inte förstått regelverket,
- underlätta för Försäkringskassan att tillämpa regelverket vid efterhandskontroller och omprövningar.

TLV kan för närvarande inte se någon alternativ lösning till de föreslagna ändringarna.

2.3 Berörda aktörer

Alla vårdgivare inom tandvården, såväl offentliga (21 regioner och ca 900 mottagningar) som privata (ca 2 000 vårdgivare och 3 500 mottagningar), bedöms i någon mån bli berörda av de föreslagna förändringarna.

Tabellen nedan omfattar kliniskt verksamma behandlare.

Regi	Allmäntandläkare	Specialisttandläkare	Tandhygienist
Offentlig regi	4 344	690	2 515
Privat regi	3 868	243	1 900
Totalt	8 212	933	4 415

Hälso- och sjukvårdspersonal, 2018, Socialstyrelsens statistikdatabas.

Eftersom föreskrifterna reglerar villkoren för vilken tandvård som omfattas av det statliga högkostnadsskyddet berörs även patienter. De remitterade förslagen till ändringar kan beröra relativt många patienter, även om ändringarna i regelverket som sådana är av mindre omfattning. Mer än 4 miljoner patienter behandlas inom det statliga tandvårdsstödet varje år.

Dessutom berörs Försäkringskassan som är den myndighet som administrerar IT-systemet, beslutar och betalar ut tandvårdsersättning samt utför efterhandskontroller och omprövningar.

2.4 Bemyndigande

Enligt 2, 5 och 22 §§ förordningen (2008:193) om statligt tandvårdsstöd har TLV ansvar för att besluta om utformningen av det statliga tandvårdsstödet.

Myndighetens bemyndigande innefattar att meddela föreskrifter om vilka tandvårdsåtgärder som är ersättningsberättigande vid olika tillstånd och under vilka förutsättningar ersättning kan lämnas för åtgärderna (villkorade regler). TLV:s bemyndigande syftar bland annat till att ge myndigheten förutsättningar att föreskriva så att villkoren för att ta del av det statliga tandvårdsstödet överensstämmer med vad som framgår av förarbetena till lagen om statligt tandvårdsstöd (2008:145) (prop 2007/08:49 s 58 ff), att ersättning enbart ska lämnas för åtgärder som har utförts i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. För att detta syfte ska uppnås bedöms det i vissa fall vara nödvändigt att föreskriva om vissa krav på dokumentation i patientjournal, för att en behandling ska vara ersättningsberättigande. Syftet med TLV:s bemyndigande att föreskriva om förutsättningarna för statligt tandvårdsstöd skiljer sig därför från syftet med det bemyndigande Socialstyrelsen har att föreskriva om bland annat innehåll i och

utformning av journalhandlingar, vilket i stället ska främja en hög patientsäkerhet inom hälso- och sjukvården och tandvården.

TLV har även möjlighet att besluta om när förhandsprövning kan ske i andra fall än de som framgår av överordnad lagstiftning.

Bemyndigandena innebär vidare att TLV får föreskriva om

- vilket belopp som patientens sammanlagda tandvårdskostnader under en ersättningsperiod ska överstiga för att tandvårdsersättning ska kunna lämnas,
- med vilken andel av kostnaderna överstigande det nämnda beloppet som tandvårdsersättning ska lämnas (högkostnadsskyddets procentsatser och gränser) samt
- referenspriser för de ersättningsberättigande tandvårdsåtgärderna.

De föreslagna ändringarna är inom det givna bemyndigandet.

2.5 Kostnadsmässiga och andra konsekvenser av ändringarna

Enligt 6 § 5 p. förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska förvaltningsmyndigheter under regeringen, innan beslut om föreskrifter fattas, utreda föreskrifternas kostnadsmässiga och andra konsekvenser.

Konsekvenser per föreslagen ändring finns angivna i *Författningsändringar med beskrivning av konsekvenser för respektive förslag*.

De föreslagna ändringarna bedöms inte generellt påverka handels- och investeringsflöden, innovation och forskning, internationella relationer eller makroekonomisk miljö.

2.5.1 Kostnadsmässiga konsekvenser för tandvårdsstödet

TLV bedömer att de föreslagna ändringarna innebär en viss minskning av statens kostnader inom högkostnadsskyddet. Den ändring som medför minskade kostnader är införandet av den nya tilläggsåtgärden för tandextraktioner. Åtgärden innebär att kostnaderna för samtliga tandextraktioner som utförs samtidigt med andra extraktioner eller kirurgiska ingrepp kommer att minska. Övriga förslag till ändringar bedöms inte ge någon ekonomisk påverkan på kostnaderna för högkostnadsskyddet. Majoriteten av ändringarna är förtydliganden och justeringar som syftar till att göra regelverket mer konsekvent och enklare att tillämpa.

2.5.2 Konsekvenser för företagen

För behandlare och företag innebär förslagen bland annat att

- tydligare villkor och enklare rapportering gör att behandlare blir mer säkra på att de tillämpar regelverket på rätt sätt. Det innebär mindre risk för ekonomisk förlust till följd av eventuellt återkrav från Försäkringskassan vid felaktig tillämpning av regelverket.
- det blir enklare att förklara för patienter vilken ersättning som lämnas vid samtidigt borttagning av flera tänder eller vid tandborttagning i samband med annan kirurgisk behandling.
- tydliga och korrekta regler gör att behandlaren enklare kan hålla sig inom ramen för vetenskap och beprövad erfarenhet vid behandlingar som är omfattande och irreversibla.

De föreslagna ändringarna görs främst för att förbättra och förenkla tillämpning av regelverket inom tandvårdsstödet.

Flertalet av de ändringar som föreslås har sin grund i synpunkter och frågor från behandlare och företag avseende regelverket och dess innehåll. Det är TLV:s ambition att flera av föreslagna ändringar ska underlätta för behandlarna när det gäller såväl terapiplanering som att upplysa patienter om behandlingar och ersättningsregler. Konsekvenser för behandlare och företag av de föreslagna ändringarna redovisas även i *Författningsändringar med beskrivning av konsekvenser för respektive förslag*.

2.5.3 Konsekvenser för Försäkringskassan

Flera av de föreslagna ändringarna medför omprogrammering i Försäkringskassans IT-system och vissa förslag medför redigering av rubriktexter för tillstånd och åtgärder. Däremot förenklas tillämpningen av föreskrifterna exempelvis vid information till tandvården och vid efterhandskontroller.

Tandvårdsstödet konstruktion är sådan att TLV föreskriver om vilken tandvård som ska vara ersättningsberättigande och under vilka förutsättningar. Försäkringskassan är den myndighet som ska administrera tandvårdsstödet genom exempelvis utbetalning av tandvårdsersättning, kundsupport och efterhandskontroller. Av denna anledning är det viktigt att myndigheterna samråder kring förslagen. Försäkringskassan och TLV har sedan oktober 2020 vid ett flertal samrådsmöten diskuterat de ändringsförslag som TLV tagit fram.

Varje år påverkar ändringar i föreskrifterna i olika grad omfattningen av Försäkringskassans arbete. Det kan vara frågan om utbildningsinsatser, bemanning och programmering av IT-system. TLV arbetar fortlöpande med att förenkla

regelverket, vilket bedöms leda till att flertalet föreslagna ändringar på sikt förenklar hanteringen av såväl utbetalning, information, kontrollarbete och programmering.

Förslagens eventuella påverkan stäms av vid samråden. Det finns därmed möjlighet att utesluta sådana förslag som går utöver tillgängliga resurser hos Försäkringskassan. Det är TLV:s bedömning att den totala påverkan av dessa remitterade förslag för Försäkringskassans del motsvarar tidigare års ändringar.

2.5.4 Konsekvenser för datajournalleverantörer

Beroende på hur datajournalleverantörernas olika system är uppbyggda kan även justering i programmering behöva göras för deras del. TLV:s bedömning är att årets föreslagna ändringar inte påverkar datajournalleverantörerna i någon nämnbar omfattning. Något särskilt möte för att gå igenom samtliga ändringsförslag bedöms därför inte behövas.

Remissen skickas för kännedom till samtliga journalleverantörer.

2.5.5 Konsekvenser för patienten

Föreslagna ändringar har i varierande grad konsekvenser för patienten. Regelverket i sin helhet syftar till att säkerställa att patienten får tandvårdsstöd för den vård som behövs i förebyggande syfte, samt för att åstadkomma en frihet från smärta och sjukdomar, en förmåga att äta, tugga och tala utan större hinder, eller ett utseendemässigt godtagbart resultat. Detta i enlighet med 3 § lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd.

De föreslagna ändringarna innebär bland annat att

- patienter kan få bättre information om hur regelverket ska tillämpas för aktuell behandling när det blir tydligare för behandlaren. Det innebär att patientens ställning stärks.
- tandvårdsersättning för behandling med multipla tandborttagningar beräknas med hänsyn till att den första tanden är dyrare att extrahera, jämfört med efterföljande tänder. Lägre ersättning ska därför lämnas för efterföljande tänder. Detta bör innebära en kostnadsbesparing för patienten.
- patienten kan enklare förstå vilken behandling som debiteras när flera åtgärder rapporteras vid samma tillfälle som de utförs samt tydligare ser sambandet mellan tidsoptimering för behandlingen och kostnadseffektivitet.
- genom mer detaljerad reglering av villkoren för ersättning skyddas patienten från tandvårdsbehandlingar som inte följer rekommenderade metoder eller som styrs av ekonomiska incitament.

Konsekvenser för patienten av samtliga föreslagna ändringar redovisas i *Författningsändringar med beskrivning av konsekvenser för respektive förslag.*

2.5.6 Miljömässiga konsekvenser

Möjligheten att få tandvårdsersättning för digitala studiemodeller bedöms ha en viss positiv påverkan på miljön.

2.6 Regleringens överensstämmelse med EU-rätten

Det statliga tandvårdsstödet är inte ett harmoniserat område inom EU-rätten. Detta innebär att medlemsstaterna är fria att lagstifta på området, under förutsättning att bland annat EU-fördragets generella regler om de fyra friheterna respekteras. Även EU-fördragets konkurrens- och statsstödsbestämmelser kan ha betydelse.

Tjänstedirektivet

TLV:s förslag till ändrade föreskrifter rör behandlare, dvs. tandläkare och tandhygienister, som tillhandahåller tjänster. Enligt artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden (tjänstedirektivet) ska direktivet tillämpas på tjänster som tillhandahålls av tjänsteleverantörer som är etablerade i en medlemsstat. Tjänstedirektivet har implementerats i den svenska lagstiftningen genom lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden. Lagens tillämpningsområde gäller emellertid inte tjänster som är förbehållna reglerade yrken inom hälso- och sjukvården samt läkemedelstjänster utförda av yrkesverksamma inom hälso- och sjukvården och som utförs för att bedöma, bibehålla eller återställa patienters hälsotillstånd. De tjänster som omfattas av förslaget till föreskrifter är sådana tjänster som är undantagna från tjänstedirektivets och lagens tillämpningsområde.

Den nu föreslagna regleringen ställer därmed inte krav på tjänster eller tjänsteleverantörer som omfattas av tjänstedirektivets tillämpningsområde. Mot denna bakgrund gör TLV bedömningen att förslaget inte strider mot kraven i tjänstedirektivet.

I övrigt bedömer TLV att de föreslagna ändringarna överensstämmer med Sveriges skyldigheter ur ett EU-rättsligt perspektiv.

2.7 Ikraftträdande, informationsinsatser och övergångsbestämmelser

Reglerna planeras träda i kraft den 15 januari 2022. Författningen beräknas bli tryckt i andra halvan av juni 2021, vilket ger vårdgivarna, Försäkringskassan samt journalleverantörerna en tid för förberedelse på nästan sju månader.

Remissen publiceras på myndighetens webbplats och de mottagare som valt att prenumerera på nyhetsutskick informeras via e-post. Tandläkartidningen informerar liksom tidigare år om de remitterade ändringarna och därmed når de ut till behandlare inom tandvården. Det finns således möjlighet för berörda i tandvården att uppmärksamma och på ett tidigt stadium ta del av de föreslagna ändringarna samt även att inkomma med synpunkter på ändringsförslagen.

Efter TLV:s beslut kring föreslagna ändringar skickas ett meddelande ut till berörda målgrupper enligt framtagen kommunikationsplan och TLV:s webbplats tydliggör de beslutade ändringarna.

TLV gör bedömningen att behovet av övergångsregler för årets ändringar är försumbart och betydligt mindre än de negativa konsekvenser som sådana kan ge i detta fall. Ändringarna blir kända mer än sex månader innan de träder i kraft vilket gör att behandlarna kan planera behandlingarna. Ändringarna avser främst åtgärder som påbörjas och avslutas samma dag eller ändringar som ger mer förmånlig ersättning för patienten.

2.8 Information om berörda företag

Se tidigare uppgifter under rubriken ”uppgifter om vilka som berörs av regleringen”.

2.9 Företagens administrativa kostnader

Ändringarna är i stor utsträckning av sådan art att de förenklar och förtydligar det gällande regelverket. Någon ökning i fråga om tidsåtgång och administrativa kostnader förutses inte uppkomma till följd av ändringarna förutom att de kräver en viss tid för inläring och uppdatering av datorjournalssystem, prislistor och eventuellt informationsmaterial.

Genom att göra TLV:s föreskrifter och allmänna råd om statligt tandvårdsstöd mer lättförståeliga bidrar TLV till regeringens mål att företagets administrativa kostnader för att följa statliga regelverk ska minska.

2.9.1 Initiala administrativa kostnader

Alla förändringar i ett gällande regelverk kräver ett visst mått av inläsning och anpassning för behandlare och assisterande personal. Detta medför att det administrativa arbetet kommer att öka något under de första veckorna. De administrativa kostnaderna har beräknats som en engångskostnad för den tidsåtgång som alla vårdgivare inom tandvården bedöms lägga på att tillgodogöra sig förändringarna i författningen.

Beräkningen har utgått ifrån att tandläkare och tandhygienister tillgodogör sig ändringarna i föreskrifterna på olika sätt. Vissa läser nogsamt igenom såväl informationstext på webbplats som markerade ändringar i själva författningen. Andra tar till sig uppgifterna ifrån en artikel i Tandläkartidningen eller genom att höra med en kollega. För tandläkarna baseras därför beräkningarna på antagandet att i genomsnitt, utslaget på samtliga tandläkare i landet, används 15 minuter för att läsa om ändringarna. Tandhygienister bedöms lägga i genomsnitt 10 minuter på att läsa om ändringarna.

TLV bedömer att förslagen, förutom ovanstående inläsning, kommer att medföra kostnader för uppdatering av datorjournalssystem, prislister och eventuellt informationsmaterial.

2.9.2 Tidsåtgång medför besparing av administrativa kostnader på sikt

TLV:s bedömning är att med de föreslagna ändringarna kommer delar av regelverket kring det statliga stödet för tandvård att förtydligas ytterligare. När tandläkaren satt sig in i förändringarna åtgår mindre tid för att exempelvis leta i regelverket. Mindre tid behöver läggas på att rådfråga kollegor i hur regelverket ska hanteras, ringa Försäkringskassans kundcenter för partners och att förklara villkoren för patienter.

Myndigheten gör därmed antagandet att besparingen av den administrativa kostnaden, efter initial inläsning, är lika stor som den initiala kostnaden. Ändringsförslagen medför således en oförändrad administrativ kostnad på sikt.

2.10 Andra kostnader som den nya regleringen medför för företagen

TLV ser inte att förslagen kommer att medföra några andra merkostnader eller förändringar för företagen.

2.11 Påverkan på konkurrensförhållandena

Förslaget bedöms inte få effekter av betydelse för företagens arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Ändringarna innehåller till största delen bestämmelser som redan finns idag och förtydliganden kring dessa. TLV bedömer att regleringen inte kommer att ha någon inverkan på konkurrensförhållandena. Alla företag, oavsett storlek, har att förhålla sig till samma regelverk.

2.12 Särskild hänsyn till små företag

TLV bedömer att regleringen kommer att ha relativt sett samma effekt på mindre som större aktörer på tandvårdsmarknaden. Någon särskild hänsyn till små företag bedöms därför inte behövas.

Författningsändringar om ändringar till 15 jan 2022 i föreskriften om statligt tandvårdsstöd med beskrivning av konsekvenser för respektive förslag

ÄNDRINGAR I TILLSTÅND	2
1. Förtydligande i tillstånd 5042.....	2
2. Tillstånd 5062; termen sammanbunden konstruktion förtydligas	3
ÄNDRINGAR I ÅTGÄRDER	4
1. Åtgärd 114; ändring i texten och nytt allmänt råd	4
2. Ny åtgärd 142 och ändringar i åtgärd 141.....	5
3. Ny tilläggsåtgärd 410 för tandextraktion	6
4. Åtgärd 403 ändras	12
5. Förtydligande av åtgärd 480.....	13
6. Åtgärd 888 förtydligas	14
REGELÄNDRINGAR AVSEENDE DOKUMENTATION	15
TLV:s bemyndigande att föreskriva om dokumentation	15
1. Ny regel A.1.....	16
2. Ny regel C.0.....	17
3. Ändringar i regel D.1	18
4. Ändringar i regel E.0.....	19
ÖVRIGA ÄNDRINGAR	20
1. Ändringar i inledande bestämmelser	20

Ändringar i tillstånd

1. Förtydligande i tillstånd 5042

Tillägg i åtgärdstexten som förtydligar att även betthöjning med fyllningsmaterial är ersättningsberättigande inom tillståndet.

Konsekvensutredning

Beskrivning av problemet:

Det har inkommit frågor till TLV från tandvården angående fyllningsterapi och tillstånd 5042. Texten anger att långtidstemporär krona eller bro är ersättningsberättigande om betthöjningsförändring behöver utföras. Även om det i kolumnen för koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder framgår att åtgärd 848 är ersättningsberättigande, framgår det inte av nuvarande villkorstext att betthöjning med fyllningsmaterial är ersättningsberättigande.

Föreslagen ändring:

Villkorstexten för tillstånd 5042 kompletteras med att betthöjning med fyllningsmaterial också ersätts inom tillståndet.

Konsekvenser:

Patient:

I de fall där behandlaren inte tolkade tillstånd 5042 korrekt kan det ha funnits risk att patienten förlorat möjlighet till statlig ersättning.

Behandlare och företag:

Tydligare beskrivning av villkoren för ersättning gör regelverket enklare att tillämpa.

Ekonomiska konsekvenser för tandvårdsstödet:

Inga konsekvenser eftersom ändringen enbart är ett förtydligande av gällande villkor.

IT-stöd:

Ändringen medför inget behov av programmering.

5042	Förändringar i vertikal käkrelation eller omfattande tandslitage av flera tänder när skäl föreligger för att förändra betthöjd eller ocklusionsplan.	E.0 Preprotetisk eller annan förberedande bettanpassning är ersättningsberättigande när det krävs för att skapa förutsättningar för funktionell ocklusion. Skena eller bettspärplåt är ersättningsberättigande vid vertikal utrymmesbrist eller instabil ocklusion. När betthöjningsförändring behöver utföras är är betthöjning med fyllningsmaterial , långtidstemporär krona eller bro ersättningsberättigande för – ~~för~~ -tänder med omfattande abrasion, attrition eller erosion när kronterapi är ersättningsberättigande enligt tillstånd 4072 eller 4073, eller – ~~för~~ -tänder eller implantat när tillstånd 5071 eller 5072 föreligger. Förutom dokumentation enligt E.0 ska behovet av att förändra betthöjd eller ocklusionsplan beskrivas i patientjournalen.	362, 809, 846, 847, 848, 856, 857, 858
------	--	---	--

2. Tillstånd 5062; termen sammanbunden konstruktion förtydligas

Minst antal åtgärd 801 eller 805 anges som krav för att åtgärderna ska kunna rapporteras inom tillståndet.

Konsekvensutredning

Beskrivning av problemet:

Inom tillstånd 5062 *Parodontalt skadat bett med behov av protetisk stabilisering...* ersätts endast sammanbundna konstruktioner för att stabilisera rörliga tänder med varandra vilket framgår av sista stycket under villkor för ersättning i tillståndet. Trots det rapporteras till Försäkringskassan årligen ett antal åtgärder för enstaka kronor inom tillstånd 5062 vilket inte är en korrekt tillämpning av regelverket.

Föreslagen ändring:

Det föreslås att ett minimum antal åtgärd 801 eller 805 skrivs in i tillståndstexten under kolumnen *koder för ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder* för att tydliggöra för behandlare hur dessa åtgärder bör rapporteras inom tillstånd 5062. Med tillägget *minst tre* åtgärd 801 eller 805 avses att minst tre tänder med parodontal skada ska vara sammanfogade för att tillståndet ska kunna användas.

Konsekvenser:

Patient:

Felaktiga rapporteringar minskar vilket innebär mer rättvis utbetalning av tandvårdsstödet.

Behandlare och företag:

Mindre risk för återkrav från Försäkringskassan när rapporteringen sker enligt reglerna. Tolkning av tillståndstexten förenklas när termen *sammanbunden konstruktion* definieras för tillståndet till en konstruktion som består av minst tre åtgärd 801 eller 805.

Ekonomiska konsekvenser för tandvårdsstödet:

En liten minskning av kostnaderna kan förväntas när felaktig utbetalning av tandvårdsstödet minimeras.

IT-stöd:

Ändringen medför behov av programmering hos Försäkringskassan.

5062	Parodontalt skadat bett med behov av protetisk stabilisering – som är parodontalt sanerat, och – sjukdomsprogressionen har avstannat.	E.0, E.5, E.9 Patienten ska ha genomgått utvärderad parodontal sanering och sjukdomsprogressionen bedöms ha avstannat. Behandling är ersättningsberättigande – förutsatt att det efter parodontalbehandlingen föreligger tandmobilitet av minst grad II samt benförlust på motsvarande minst en tredjedel av rothöjden på minst 50 procent av antalet tänder i aktuell käke inom tandposition 6–6, – efter tandregleringsbehandling som utförts på grund av parodontal sjukdom inom tillstånd 5914, eller – för permanent protetisk konstruktion när semipermanent eller långtidstemporär konstruktion utförts inom tillstånd 5061. Tandmobilitet grad II innebär mobilitet överstigande 1 mm i horisontell riktning mätt vid tandkronan. Benförlusten mäts där den parodontala skadan är mest omfattande vid respektive tand. Antalet tänder som motsvarar 50 procent av tänderna inom tandposition 6–6 i aktuell käke är: – 6 tänder när 12 tänder finns, – 5 tänder när 10 eller 11 tänder finns, – 4 tänder när 8 eller 9 tänder finns, – 3 tänder när 6 eller 7 tänder finns. Endast sammanbunden konstruktion är ersättningsberättigande. Samtliga åtgärder som ingår i den sammanbundna konstruktionen ska rapporteras inom tillstånd 5062.	362, 801, 802, 803, 804, 805 <u>och</u> a) 801 (minst tre), 802, 803, 804 <u>eller</u> b) 804, 805 (minst tre)
------	---	---	--

1. Åtgärd 114; ändring i texten och nytt allmänt råd

Åtgärdens rubrik och text omformuleras och ett nytt allmänt råd kopplas till den för att förtydliga hur åtgärden kan tillämpas.

Konsekvensutredning

Beskrivning av problemet:

TLV har fått flera frågor från tandvården kring åtgärd 114 *Kompletterande parodontal undersökning eller kariesutredning, utförd av tandhygienist* som avser en fullständig undersökning av tandköttsfickorna eller en kariesutredning utförd av tandhygienist. Åtgärd 114 är tillämpbar som kompletterande åtgärd efter undersökning hos tandläkare eller tandhygienist och för utvärdering av behandlingsresultat efter en parodontal behandling. Den ska innehålla ett fullständigt fickstatus eller en fördjupad kariesutredning.

De flesta frågor handlar om tidsramen mellan en undersökning hos tandläkare och denna åtgärd. Samtidigt har FK:s kontroller konstaterat att åtgärden används felaktigt som en återkommande undersökning utan fullständigt fickstatus där åtgärd 113 *akut eller annan undersökning, utförd av tandhygienist* istället borde ha rapporterats.

Föreslagen ändring:

För att tydliggöra tillämpningen av åtgärd 114 föreslår TLV en omformulering av åtgärdsrubriken där det tydligt framgår att åtgärden avser en *fullständig parodontal undersökning*. Åtgärdstexten förenklas också genom att stycket avseende tillämpningsområden flyttas till ett nytt allmänt råd. Där framgår också att åtgärden även kan användas enskilt.

Det tillförs också en restriktion för hur många gånger åtgärden ersätts under en ersättningsperiod med samma behandlare. Begränsningen föreslås till högst åtta gånger vilket främjar tillämpningen enligt vetenskap och beprövad erfarenhet. En gräns på åtta gånger under en tolv månaders period lämnar utrymme både för skäligt antal fickdjupsmätningar och kariesutredningar för patienter som drabbats av både tandlossnings- och kariessjukdom.

Konsekvenser:

Patient:

Tydligare ramar avseende tillämpningen av åtgärden innebär mer korrekt utbetalning av tandvårdsstödet till patienten.

Behandlare och företag:

Förslaget gör föreskriften enklare att tillämpa och minskar därmed utrymme för feltolkningar. Den ekonomiska förlusten som hänförs till återkrav pga. felaktig rapportering minskar.

Ekonomiska konsekvenser för tandvårdsstödet:

Inga konsekvenser förväntas.

IT-stöd:

Ändringen medför behov av programmering.

114	<p>Kompletterande-Fullständig parodontal undersökning eller fördjupad kariesutredning, utförd av tandhygienist Åtgärden tillämpas som en diagnostikåtgärd vid fullständig parodontal undersökning.</p> <p>~~— efter undersökning hos tandläkare,~~ ~~— efter basundersökning inom åtgärd 111 hos tandhygienist, eller~~ ~~— för utvärdering av behandlingsresultat efter avslutad behandlingsserie inklusive exspektansperiod.~~</p> <p>Åtgärden är även ersättningsberättigande för fördjupad kariesutredning ~~inklusive kostanames.~~ Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 111, 112 eller 113 under samma dag vid samma mottagning. Åtgärden är ersättningsberättigande ~~högst åtta~~ högst åtta gånger per ~~ersättningsperiod~~ ersättningsperiod dag och behandlare. <u>Se bilaga 3 allmänna råd.</u></p>
-----	--

Allmänna råd om fullständig parodontal undersökning eller fördjupad kariesutredning, utförd av tandhygienist, åtgärd 114

En fullständig parodontal undersökning kan exempelvis vara en

– kompletterande parodontal undersökning med fullständigt parodontalt status efter undersökning hos tandläkare eller basundersökning åtgärd 111, hos tandhygienist,

– utvärdering av behandlingsresultat med förnyat fullständigt parodontalt status cirka tre månader efter avslutad parodontal behandling.

Åtgärden kan även användas som en enskild undersökning med fullständigt parodontalt status inför parodontal behandling eller vid misstanke om parodontal sjukdom.

En fördjupad kariesutredning kan exempelvis vara

– att genomföra och utvärdera en kostanamnes,

– att använda och gå igenom ett datorbaserat riskbedömningssystem (t.ex. Cariogram),

– en utvärdering av behandlingsresultat efter intensiv kariesprofylax hos patienter med hög kariesrisk eller hög kariesaktivitet.

2. Ny åtgärd 142 och ändringar i åtgärd 141

En ny åtgärd 142 för digitala studiemodeller införs och små justeringar görs i åtgärd 141.

Konsekvensutredning

Beskrivning av problemet:

Tekniken och metoderna som används inom tandvården utvecklas ständigt och tandvårdsstödet bör anpassa sitt innehåll i linje med detta. När nya tekniskt avancerade metoder också uppfyller kraven på kostnadseffektivitet och patientsäkerhet bör dessa omfattas av regelverket.

Den ökade användningen av digitaliserad teknik inom vården öppnar upp för flera behandlingsalternativ som kan påverka kostnaderna för vårdgivare. Dessa hänför sig bl. a. till investering, inlärning och tidsoptimering både för själva behandlingen och dess planering. Referenspriserna bör i största möjliga mån återspegla de faktiska kostnaderna för en åtgärd.

Digital avtryckstagnung via intraoral skanning är en av de nya metoder som mer och mer används i tandvården. Regelverket tar dock inte hänsyn till vilka metoder vårdgivaren använder vid en behandling utan beaktar de olika metoderna endast avseende kostnadseffektiviteten vid beräkning av referenspriserna. Exempelvis är åtgärd 141 *studiemodeller för behandlingsplanering* ersättningsberättigande oavsett om avtryckstagnung sker digitalt med skanning eller med avtrycksmaterial. Det innebär att ersättningen för en studiemodell via digital teknik egentligen är felaktig eftersom den baseras på ett referenspris beräknat på analog avtryckstagnung som även innehåller en tandteknisk kostnad.

Föreslagen ändring:

En ny åtgärd 142 för studiemodeller via digital avtryckstagnung föreslås. Åtgärden ska tillämpas endast vid behov av behandlingsplanering och den kommer att ha ett referenspris som motsvarar de faktiska kostnaderna för att utföra den. Ibland kan det behövas printade fysiska studiemodeller utifrån ett digitalt avtryck och referenspriset ska även inbegripa detta.

I åtgärden 141 ändras rubriken till att avse analog studiemodell och tillägget ”i gips” tillförs i åtgärdstexten.

Båda åtgärderna föreslås ges en restriktion på högst två gånger per ersättningsperiod och behandlare.

Konsekvenser:

Patient:

Mer korrekt utbetalning av tandvårdsstöd till patienten i de fall digitala studiemodeller utförs.

Behandlare och företag:

Möjlighet att rapportera vård utförd med moderna metoder och erhålla ersättning för det. Det kan bli ett incitament för vårdgivare att satsa på den digitala utvecklingen som bidrar till mer hållbara behandlingsmetoder när regelverket öppnar upp för den möjligheten.

Ekonomiska konsekvenser för tandvårdsstödet:

Inga ekonomiska konsekvenser förväntas.

IT-stöd:

Ändringen medför behov av programmering.

141	<p>Analoga Sstudiemodeller för behandlingsplanering Åtgärden tillämpas för studiemodeller i gips av båda käkarna och index. Åtgärden är endast ersättningsberättigande när studiemodeller behövs för behandlingsplanering. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande högst två gånger per ersättningsperiod och behandlare.</p>
------------	--

142	<p>Digitala studiemodeller för behandlingsplanering Åtgärden tillämpas för digital avtryckstagning av båda käkarna och index. Åtgärden är endast ersättningsberättigande när studiemodeller behövs för behandlingsplanering. I åtgärden ingår även nödvändigt antal framtagna fysiska modeller. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande högst två gånger per ersättningsperiod och behandlare.</p>
------------	--

3. Ny tilläggsåtgärd 410 för tandextraktion

En ny åtgärd som ska tillämpas för tandextraktion utförd samtidigt med annan tandextraktion eller lambåoperation i annan kvadrant.

Konsekvensutredning

Beskrivning av problemet:

Det är vanligt att flera tänder behöver tas bort för att en behandling ska kunna genomföras. Ofta görs detta, av både praktiska och medicinska skäl, vid ett besök. I dessa fall blir erhållet referenspris högre än de egentliga kostnaderna för behandlingen.

Vid tandborttagningar som utförs vid samma besök lämnas idag större ersättning än vad de faktiska kostnaderna för åtgärderna är. Detta eftersom referenspriserna för tandborttagningssåtgärderna inte tar hänsyn till att samma instrument, uppdukning och direkt material används när flera tänder tas bort samtidigt. Referenspriset för varje tandborttagningssåtgärd beräknas med utgångspunkt att en tand tas bort per besök. Den totala tiden för besöket, volymen på direkt material och påslaget för indirekta kostnader och investeringar avser en tandborttagning per besök.

Föreslagen ändring:

En ny tilläggsåtgärd för tanduttagning i samband med operation eller ytterligare tanduttagning föreslås, åtgärd 410 *Tanduttagning, ytterligare när fler tanduttagningar utförs under samma dag eller i samband med lambåoperation, tilläggsåtgärd.*

Följdändringar:

1. Åtgärd 163 får en ny restriktion mot åtgärd 410 för samma tandposition under samma dag.
2. Åtgärd 401 och 402 får nya restriktioner mot ytterligare åtgärd 401 och 402 samt mot varandra och åtgärd 406. Nya restriktioner införs också mot åtgärderna 409, 421, 423, 425, 429, 451–454 och 541. Samtliga restriktioner gäller under samma dag med samma behandlare.
3. Åtgärd 406 får nya restriktioner mot åtgärd 401, 402, 404, 405, 408, 409, 421, 423, 425, 427, 428–432, 451–454, 541 eller ytterligare 406 under samma dag med samma behandlare.
4. Åtgärd 404, 405, 408, 409, 421, 423, 425, 427–432, 451–454 och 541 får nya restriktioner mot åtgärd 401, 402 och 406 under samma dag med samma behandlare.
5. Åtgärd 451 och 453 får ny restriktion mot åtgärd 410 i samma operationsområde (kvadrant eller tandposition 3–3) under samma dag.
6. Åtgärd 404, 405, 408, 409, 452 och 454 får ny restriktion mot åtgärd 410 i samma kvadrant under samma dag.
7. Åtgärd 427, 428, 430–432 får nya restriktioner mot åtgärd 403, 404, 405 och 410 i samma kvadrant under samma dag.
8. Tillstånd 3043, 3045, 3046, 3051, 3061, 3063, 3064, 3065, 3071, 3121, 3122, 3151, 4001, 4002, 4011, 4012, 4071, 4072, 4073, 4074, 4076, 4079, 4080, 4081, 4471, 4771, 4772, 4882, 5041, 5903, 5905, 5906, 5907, 5908, 5909, 5910, 5911, 5912, 5913 samt 5914 justeras med anledning av införandet av den nya åtgärden.
9. Åtgärd 410 införs i Regel E.16 *Tandborttagning inom tillstånd 5903–5914*.

Konsekvenser:

Patient:

I de fall där det utförs multipla extraktioner eller extraktioner i samband med operation kommer patienterna att få bättre kontroll på kostnaden då det kommer att bli enklare för behandlare att göra korrekta kostnadsförslag. Patienter kommer att få ersättning som motsvarar det som faktiskt ingår i respektive åtgärd.

Behandlare och företag:

Den totala ersättningen som utbetalas av Försäkringskassan för tandborttagningar som utförs tillsammans med kirurgiska ingrepp eller vid multipla tandborttagningar blir lägre. Behandlaren får en något enklare hantering eftersom varje ytterligare tandborttagning rapporteras med åtgärd 410 (eller 403 om den avser en enkel extraktion). Det blir därmed enklare att lämna ett mer korrekt kostnadsförslag till patienten.

Ekonomiska konsekvenser för tandvårdsstödet:

En viss minskning av kostnaderna för det statliga tandvårdsstödet kan förväntas eftersom det totala referenspriset för samtliga behandlingar med multipla tandborttagningar kommer att bli lägre i och med införandet av den nya åtgärden.

IT-stöd:

Ändringen medför behov av programmering.

410	<p><u>Tanduttagning, ytterligare när flera tanduttagningar utförs under samma dag eller i samband med lambåoperation, tillägsåtgärd</u></p> <p><u>Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – åtgärd 401, 402, 403, 406, 421, 423, 425, 429 eller 541 under samma dag med samma behandlare, – åtgärd 404, 405, 408, 409, 427, 428, 430, 431, 432, 452 eller 454 i annan kvadrant under samma dag, eller – åtgärd 451 eller 453 i annat operationsområde (kvadrant eller tandposition 3–3) under samma dag. <p><u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 408, 409, 427, 428, 430, 431, 432, 452 eller 454 i samma kvadrant eller med 451 eller 453 i samma operationsområde (kvadrant eller tandposition 3–3) under samma dag.</u></p> <p><u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163 för samma tandposition under samma dag.</u></p>
------------	--

163	<p>Biopsi</p> <p>Åtgärden tillämpas för biopsitagning. I åtgärden ingår i förekommande fall sutur samt skriftligt svar.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 407, 408, 421, 423, 425, 427, 428, 429, 451, 452, 453, 454, 541 eller ytterligare 163 under samma dag.</p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402, 403, 406, <u>410</u>, 435 eller 436 för samma tandposition under samma dag.</p>
------------	---

401	<p>Tanduttagning, en tand Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 402, 404, 405, 406, 408, 409, 421, 423, 425, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 451, 452, 453, 454, 541 eller ytterligare 401, 454 i samma kvadrant under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 451 eller 453 i samma operationsområde (kvadrant eller tandposition 3-3) under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163 för samma tandposition under samma dag.</p>
402	<p>Tanduttagning, när separation eller friläggning krävs, en tand Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 404, 405, 406, 408, 409, 421, 423, 425, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 451, 452, 453, 454, 541 eller 454 ytterligare 402 i samma kvadrant under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 451 eller 453 i samma operationsområde (kvadrant eller tandposition 3-3) under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163 för samma tandposition under samma dag.</p>
403	<p>Tanduttagning, tillkommande, enkel Åtgärden tillämpas för tanduttagning av en tand som är enkel att extrahera vid parodontal försvagning eller rotrest utan benstöd, inom samma område för lokalanestesi som annan behandling vid samma behandlingstillfälle, och som är enkel att extrahera, vid parodontal försvagning. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 408, 409, 427, 428, 430, 431, 432, 452 eller 454 i samma kvadrant under samma dag eller med åtgärd 451 eller 453 i samma operationsområde (kvadrant eller tandposition 3-3) under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163 för samma tandposition under samma dag.</p>
404	<p>Kirurgiskt avlägsnande av en eller flera tänder eller annan vävnad i samma kvadrant och/eller annan vävnad Åtgärden är ersättningsberättigande endast för lambåoperation. Åtgärden är inte ersättningsberättigande för apikalkirurgisk behandling. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402, 403, 406, 410, 427, 428, 429, 430, 431 eller 432 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 405, 407, 408, 451, 452, 453, 454 eller 541 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 420-426, 542 eller med utbytesåtgärd 925 eller 928 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare.</p>
405	<p>Omfattande dentoalveolär kirurgi Åtgärden är ersättningsberättigande endast för lambåoperation. Åtgärden tillämpas för - kirurgiskt avlägsnande av en eller flera tänder vid komplicerade förhållanden, - kirurgiskt avlägsnande av tänder i flera kvadranter, - avlägsnande av annan vävnad vid komplicerade förhållanden, - slutning av oroantral kommunikation vid extraktions- eller operationskomplikation, eller - komplicerad kirurgisk friläggning av tand, med anbringande av ortodontiskt förankringsselement. Med komplicerade förhållanden avses i direkt anslutning till mandibularkanal, mycket komplicerad rotanatomi, distoangulärt tippade tänder, inskränkt gapförmåga, horisontellt liggande tänder eller extremt högt liggande tänder i överkäken. I åtgärden ingår sederer med perorala läkemedel. Åtgärden är inte ersättningsberättigande för apikalkirurgisk behandling. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402, 403, 410, 406, 427, 428, 429, 430, 431 eller 432 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 404, 407, 408, 451, 452, 453, 454 eller 541 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 420-426, 542 eller med utbytesåtgärd 925 eller 928 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare.</p>
406	<p>Tanduttagning, övertalig tand Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402, 404, 405, 408, 409, 421, 423, 425, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 451, 452, 453, 454, 541 eller ytterligare 406 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 408, 427, 428, 430, 431, 432, 452 eller 454 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 451 eller 453 i samma operationsområde (kvadrant eller tandposition 3-3) under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163 för samma tandposition under samma dag.</p>
408	<p>Preprotetisk friläggning med lambå, omfattande Åtgärden tillämpas för preprotetisk friläggning med lambå vid fem eller fler tänder som ska behandlas med tandstödd protetik inom tandvårdsstödet och där mindre än halva kronhöjden återstår för flera av tänderna. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 404, 405, 407, 451, 452, 453, 454 eller ytterligare 408 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402, 403 eller 410 eller 406 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per kåke och ersättningsperiod.</p>

409	<p>Kirurgiskt avlägsnande av tand i annan kvadrant i samband med parodontalkirurgiska åtgärder, tilläggsåtgärd Åtgärden är endast ersättningsberättigande för lambåoperation i en eller flera kvadranter när kirurgisk behandling av parodontit eller periimplantit utförs i annan kvadrant vid samma operationstillfälle. Åtgärden tillämpas för – kirurgiskt avlägsnande av en eller flera tänder, eller – separation och kirurgiskt avlägsnande av rot på en eller flera molarer inklusive tillputsning av kvarvarande rot. Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med åtgärd 452 eller 454 i annan kvadrant eller med åtgärd 451 eller 453 i annat operationsområde (kvadrant eller tandposition 3–3) under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd ~~401, 402~~, 403, 410, 06, 435, 436 eller ytterligare 409 i samma kvadrant under samma dag. <u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</u> Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 420 i samma tandposition under samma dag.</p>
421	<p>Operation avseende käkbensförankrade implantat, ett implantat Åtgärden tillämpas för operation, inklusive för- och efterbehandling. I förekommande fall ingår sederig med perorala läkemedel och preparation av implantatsäte med osteotom. <u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</u> Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 407, 422, 424 eller 426 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 423, 425, 427, 428 eller ytterligare 421 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 429 eller 431 i samma kvadrant under samma dag.</p>
423	<p>Operation avseende käkbensförankrade implantat, två eller tre implantat Åtgärden tillämpas för operation inklusive för- och efterbehandling. I förekommande fall ingår sederig med perorala läkemedel och preparation av implantatsäte med osteotom. <u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</u> Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 407, 422, 424 eller 426 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 421, 425, 427, 428 eller ytterligare 423 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 429 eller 431 i samma kvadrant under samma dag.</p>
425	<p>Operation avseende käkbensförankrade implantat, fyra eller fler implantat Åtgärden tillämpas för operation, inklusive för- och efterbehandling. I förekommande fall ingår sederig med perorala läkemedel och preparation av implantatsäte med osteotom. <u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</u> Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 407, 422, 424 eller 426 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 421, 423, 427 eller 428 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 429 eller 431 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande upp till två gånger per dag när fyra eller fler implantat installeras per käke.</p>
427	<p>Benaugmentation med egen vävnad i en kvadrant Åtgärden är endast ersättningsberättigande för lambåoperation för uppbyggnad av otillräcklig benvolym med kroppsegen vävnad inför implantatinstallation vid annat tillfälle i en eller flera tandpositioner i en kvadrant. I förekommande fall ingår operation vid tagställe och sederig med perorala läkemedel. <u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</u> Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 421, 423, 425, 428, 432 eller ytterligare 427 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd ~~401–403, 404, 405~~, 407, 410, 429, 430 eller 431 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med utbytesåtgärd 925 eller 928 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är endast ersättningsberättigande för tandläkare med bevis om specialistkompetens i käkkirurgi eller parodontologi samt för tandläkare under specialistutbildning när behandlingen sker vid utbildningsklinik inom käkkirurgi eller parodontologi.</p>
428	<p>Benaugmentation med benersättningsmaterial i en kvadrant Åtgärden tillämpas för lambåoperation för uppbyggnad av otillräcklig benvolym eller bendefekt med benersättningsmaterial i en eller flera tandpositioner i en kvadrant. Åtgärden är endast ersättningsberättigande för sinuslyft med buckal entré eller onlayteknik. I åtgärden ingår rekonstruktiva material och i förekommande fall sederig med perorala läkemedel. <u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</u> Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 421, 423, 425, 427, 432 eller ytterligare 428 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd ~~403, 404, 405, 4~~–407, 410, 429, 430 eller 431 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med utbytesåtgärd 925 eller 928 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är endast ersättningsberättigande för tandläkare med bevis om specialistkompetens i käkkirurgi eller parodontologi samt för tandläkare under specialistutbildning när behandlingen sker vid utbildningsklinik inom käkkirurgi eller parodontologi.</p>

429	<p>Kirurgiskt avlägsnande av implantat Åtgärden är endast ersättningsberättigande för lambåoperation för avlägsnande av ett eller flera implantat. I åtgärden ingår i förekommande fall sedering med perorala läkemedel. <u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</u> Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 451, 452, 453, 454 eller ytterligare 429 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 407, 421, 423, 425, 427, 428, 430, 431, 432, 435 eller 436 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 420 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per tandposition och ersättningsperiod.</p>
430	<p>Benaugmentation med egen vävnad i en kvadrant i samband med benaugmentation i annan kvadrant eller implantatoperation i samma kvadrant, per kvadrant, tilläggsåtgärd Åtgärden är endast ersättningsberättigande för lambåoperation för uppbyggnad av otillräcklig benvolym med kroppsegen vävnad i en eller flera tandpositioner i en kvadrant – inför implantatinstallation vid annat tillfälle, eller – för sinuslyft med buckal entré vid samtidig implantatoperation för att skapa utrymme för implantatinstallation. I åtgärden ingår i förekommande fall operation vid tagställe. Åtgärden är inte ersättningsberättigande för preparation av implantatsäte med osteotom/osteotomteknik. Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med – åtgärd 421, 423, 425, 427 eller 428 i annan kvadrant under samma dag, inför implantatinstallation vid annat tillfälle, eller – åtgärd 420, 421, 423 eller 425 i samma kvadrant under samma dag, för sinuslyft med buckal entré vid samtidig implantatoperation. <u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</u> Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 403, 404, 405, 410, 4–407, 427, 428, 429, 431, 432 eller ytterligare 430 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med utbytesåtgärd 925 eller 928 för samma tandposition under samma dag.</p>
431	<p>Benaugmentation med benersättningsmaterial i samband med benaugmentation eller implantatoperation i annan kvadrant, per kvadrant, tilläggsåtgärd Åtgärden tillämpas för lambåoperation för uppbyggnad av otillräcklig benvolym eller bendefekt med benersättningsmaterial i en eller flera tandpositioner i en kvadrant. Åtgärden är endast ersättningsberättigande för sinuslyft med buckal entré eller onlayteknik. I åtgärden ingår rekonstruktiva material. Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med åtgärd 421, 423, 425, 427 eller 428 i annan kvadrant under samma dag. <u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</u> Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 403, 404, 405, 4–407, 410, 420, 421, 423, 425, 427, 428, 429, 430, 432 eller ytterligare 431 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med utbytesåtgärd 925 eller 928 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är endast ersättningsberättigande för tandläkare med bevis om specialistkompetens i käkkirurgi eller parodontologi samt för tandläkare under specialistutbildning när behandlingen sker vid utbildningsklinik inom käkkirurgi eller parodontologi.</p>
432	<p>Benaugmentation med benersättningsmaterial i samband med implantatinstallation, per kvadrant, tilläggsåtgärd Åtgärden tillämpas för lambåoperation för uppbyggnad av otillräcklig benvolym med benersättningsmaterial vid samtidig implantatoperation med implantatinstallation i en eller flera tandpositioner i en kvadrant. Åtgärden är endast ersättningsberättigande för – sinuslyft med buckal entré, eller – täckning av buckala eller linguala fenestrationer. I åtgärden ingår rekonstruktiva material. Åtgärden är inte ersättningsberättigande för preparation av implantatsäte med osteotom/osteotomteknik. Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med åtgärd 420, 421, 423 eller 425 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 427 eller 428 under samma dag. <u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</u> Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 403, 404, 405, 4–407, 410, 429, 430, 431 eller ytterligare 432 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med utbytesåtgärd 925 eller 928 för samma tandposition under samma dag. Dokumentation av buckala eller linguala fenestrationer ska ske med foto.</p>
451	<p>Parodontalkirurgi i en kvadrant eller inom tandposition 3–3 Åtgärden tillämpas för lambåoperation i en kvadrant eller inom tandposition 3–3 i samma käke vid en till fyra tänder med parodontit. Åtgärden tillämpas även för parodontal mjukvävnadskirurgi med lambå vid en eller flera tänder i en eller flera kvadranter. I åtgärden ingår mekanisk infektionsbehandling. <u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</u> Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402, 403, 406, 409, 410, 435 eller 436 i samma operationsområde (kvadrant eller tandposition 3–3) under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 404, 405, 407, 408, 429, 452, 453, 454 eller ytterligare 451 under samma dag.</p>
452	<p>Parodontalkirurgi i flera kvadranter eller omfattande parodontalkirurgi i en kvadrant eller inom tandposition 3–3 Åtgärden tillämpas för lambåoperation – i flera kvadranter vid tänder med parodontit, eller – i en kvadrant eller inom tandposition 3–3 i samma käke vid fem eller fler tänder med parodontit. I åtgärden ingår mekanisk infektionsbehandling. Åtgärden är inte ersättningsberättigande för lambåoperation i flera kvadranter som enbart omfattar fyra eller färre tänder med parodontit inom tandposition 3–3 i samma käke. <u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</u> Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402, 403, 406, 409, 410, 435 eller 436 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 404, 405, 407, 408, 429, 451, 453, 454 eller ytterligare 452 under samma dag.</p>

453	<p>Kirurgisk behandling av periimplantit och i förekommande fall tänder med parodontit i en kvadrant eller inom tandposition 3-3</p> <p>Åtgärden tillämpas för lambåoperation i en kvadrant eller inom tandposition 3-3 i samma käke vid</p> <ul style="list-style-type: none"> - ett till tre implantat med periimplantit, eller - ett till två implantat med periimplantit och en eller flera tänder med parodontit. <p>I åtgärden ingår mekanisk infektionsbehandling. I åtgärden ingår inte av- och återmontering av implantatstött krona eller bro. <u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</u> Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd ~~401, 402, 403, 406,~~ 409, <u>410,</u> 435 eller 436 i samma operationsområde (kvadrant eller tandposition 3-3) under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 404, 405, 407, 408, 429, 451, 452, 454 eller ytterligare 453 under samma dag.</p>
454	<p>Kirurgisk behandling av periimplantit och i förekommande fall tänder med parodontit i flera kvadranter eller omfattande kirurgisk behandling i en kvadrant eller inom tandposition 3-3</p> <p>Åtgärden tillämpas för lambåoperation</p> <ul style="list-style-type: none"> - i flera kvadranter vid implantat med periimplantit, - i flera kvadranter vid implantat med periimplantit och vid tänder med parodontit i en eller flera kvadranter, - vid implantat med periimplantit i en kvadrant och vid tänder med parodontit i en eller flera andra kvadranter, - vid implantat med periimplantit och vid tänder med parodontit i en kvadrant samt vid tänder med parodontit i en eller flera andra kvadranter. <p>Åtgärden tillämpas även för lambåoperation i en kvadrant eller inom tandposition 3-3 i samma käke vid</p> <ul style="list-style-type: none"> - tre eller fler implantat med periimplantit och vid en eller flera tänder med parodontit, eller - fyra eller fler implantat med periimplantit. <p>I åtgärden ingår mekanisk infektionsbehandling. I åtgärden ingår inte av- och återmontering av implantatstött krona eller bro. Åtgärden är inte ersättningsberättigande för lambåoperation inom tandposition 3-3 i samma käke som enbart omfattar</p> <ul style="list-style-type: none"> - upp till tre implantat med periimplantit, eller - ett till två implantat med periimplantit och tänder med parodontit. <p><u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</u> Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd ~~401, 402, 403, 406,~~ 409, <u>410,</u> 435 eller 436 i samma kvadrant under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 404, 405, 407, 408, 429, 451, 452, 453 eller ytterligare 454 under samma dag.</p>
541	<p>Apikalkirurgisk behandling</p> <p>I åtgärden ingår operation samt retrograd fyllning. <u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 401, 402 eller 406 under samma dag med samma behandlare.</u> Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163, 404, 405 eller 407 under samma dag. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 542 för samma tandposition under samma dag. Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag och behandlare.</p>

E.16 Tandborttagning inom tillstånd 5903–5914

Inom tillstånd 5903–5914 är åtgärd 401–405, ~~eller~~ 409 eller 410 för tandborttagning ersättningsberättigande endast som ett led i ortodontisk behandling. För tillstånd 5909, 5912, eller 5913 kan i förekommande fall tandborttagning vara den enda ortodontiska behandlingen.

4. Åtgärd 403 ändras

Åtgärd 403 ändras till att kunna användas enskilt eller som kombination med åtgärd 401, 402, 410 eller vissa operationsåtgärder, vid enklare tandborttagningar.

Konsekvensutredning

Beskrivning av problemet:

Införandet av åtgärd 410 *Tanduttagning, ytterligare när fler tanduttagningar utförs under samma dag eller i samband med lambåoperation, tilläggsåtgärd* gör att åtgärd 403 blir överflödigt som tilläggsåtgärd. Emellertid är det viktigt att bibehålla möjligheten till rapportering av enkla tandborttagningar. Därmed ändras åtgärd 403 så att åtgärden kan rapporteras både enskilt och tillsammans med andra tandborttagningsåtgärder i de fall tänder tas bort under okomplicerade förhållanden.

Idag kan formuleringen av åtgärd 403 lämna utrymme för tolkning. Detta har framgått av till TLV inkomna frågor om åtgärden. Ett behov för förtydligande har därmed identifierats.

Föreslagen ändring:

Åtgärden föreslås ändras till att kunna fungera enskilt i två definierade situationer: för tand som är enkel att extrahera vid parodontal försvagning, eller för rotrest utan benstöd. Den kan också användas på samma sätt som den nya åtgärden 410 som ytterligare tandborttagning vid operationer eller multipla extraktioner vid okomplicerade förhållanden.

Konsekvenser:

Patient:

Patienten kan erhålla en eller flera enkla tandborttagningar till en lägre kostnad. Idag är det inte möjligt eftersom åtgärd 403 alltid rapporteras som tillkommande enkel tandborttagning i samma område för lokalanestesi som annan behandling.

Behandlare och företag:

Ett tydligare regelverk kring tandborttagningar förenklar behandlingsplanering och den information som behandlare är skyldig att delge patienten.

Ekonomiska konsekvenser för tandvårdsstödet:

Inga ekonomiska konsekvenser förväntas.

IT-stöd:

Ändringen medför behov av programmering.

403	<p>Tanduttagning, tillkommande, enkel</p> <p>Åtgärden tillämpas för tanduttagning av en tand <u>som är enkel att extrahera vid parodontal försvagning eller rotrest utan benstöd, inom samma område för lokalanestesi som annan behandling vid samma behandlingstillfälle, och som är enkel att extrahera, vid parodontal försvagning.</u></p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 404, 405, 408, <u>409</u>, 427, 428, 430, 431, 432, 452 eller 454 i samma kvadrant <u>under samma dag eller med åtgärd</u></p> <p><u>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 451 eller 453 i samma operationsområde (kvadrant eller tandposition 3-3) under samma dag.</u></p> <p>Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 163 för samma tandposition under samma dag.</p>
-----	--

5. Förtydligande av åtgärd 480

Rubriken och texten för åtgärd 480 omformuleras för att tydliggöra vad åtgärden avser.

Konsekvensutredning

Beskrivning av problemet:

TLV har fått ett stort antal frågor från tandvården kring tillämpningen av åtgärd 480 *Kontroll av koagulation, tilläggsåtgärd* vilket visar på att åtgärden i sin nuvarande form är svårtolkad. Huvuddelen av de inkomna frågorna avser rapportering av åtgärd 480 för patienter i behov av flera på varandra följande besök, men där kontakt med sjukvården endast sker inför det första besöket. Frågor har även handlat om åtgärden får rapporteras för de extra arbetsmoment som ingår vid kontroll av koagulation efter ett ingrepp. Det har även inkommit frågor om åtgärden kan användas för annan kontakt med sjukvården med annat syfte än för kontroll av koagulation eftersom det i åtgärdstexten står ”eller annan sjukvårdskontakt”.

Eftersom det i åtgärdsrubriken anges att åtgärd 480 avser *kontroll av koagulation* framgår det inte tillräckligt tydligt att det är själva *kontakten med sjukvården* inför ett ingrepp som denna kontroll syftar till.

Föreslagen ändring:

En omformulering av åtgärdsrubriken och åtgärdstexten föreslås där det tydligt framgår att åtgärden avser själva sjukvårdskontakten för att säkerställa koagulation.

Konsekvenser:

Patient:

Felaktiga rapporteringar förväntas minska vilket innebär mer korrekt utbetalning av tandvårdsstöd till patient.

Behandlare och företag:

Förslaget gör föreskriften enklare att tillämpa och minskar utrymme för feltolkningar.

Ekonomiska konsekvenser för tandvårdsstödet:

En marginell minskning av kostnaderna kan förväntas när felaktig utbetalning av tandvårdsstödet minimeras.

IT-stöd:

Ändringen medför behov av programmering.

480	<p>Sjukvårdskontakt ~~kontroll av~~ för att säkerställa koagulation, tilläggsåtgärd</p> <p>Åtgärden är endast ersättningsberättigande när fastställande av aktuellt koagulationsvärde eller annan sjukvårdskontakt <u>krävs för att säkerställa koagulation</u> ~~krävs~~ före tanduttagning eller annat invasivt ingrepp. Kontakten med sjukvården ska vara dokumenterad i patientjournalen.</p> <p>I åtgärden ingår även blödningskontroll efter ingreppet.</p> <p>Åtgärden är ersättningsberättigande endast tillsammans med åtgärd 163, 341–343, åtgärder i 400-serien eller åtgärd 541 under samma dag.</p> <p>Åtgärden är ersättningsberättigande en gång per dag.</p>
-----	---

6. Åtgärd 888 förtydligas

Restriktionen i åtgärd 888 ändras.

Konsekvensutredning

Beskrivning av problemet:

Den befintliga restriktionen i åtgärd 888 *Fästskruv/broskruv, per styck* innebär att en ny behandlare inte kan göra en ny implantatkonstruktion om åtgärden har använts under samma ersättningsperiod, för samma tandposition, av en annan behandlare. Samma behandlare som rapporterat åtgärden kan alltid återföra denna hos Försäkringskassan men en ny behandlare har inte denna möjlighet. I praktiken betyder det att patienten kan gå miste om statlig ersättning för kostsamma behandlingar såsom nya implantatkronor om dessa utförs hos annan vårdgivare.

Föreslagen ändring:

Det föreslås ett tillägg ”*med samma behandlare*” till restriktionen. Detta medför att restriktionen endast gäller den behandlare som rapporterat åtgärd 888 under samma ersättningsperiod.

Konsekvenser:

Patient:

Patienten kan erhålla behandling hos annan behandlare utan ekonomiska konsekvenser.

Behandlare och företag:

Förändringen medför att en ny behandlare har möjlighet att rapportera utförda åtgärder till Försäkringskassan inom samma behandlingsperiod.

Ekonomiska konsekvenser för tandvårdsstödet:

Inga ekonomiska konsekvenser.

IT-stöd:

Endast programmering krävs av Försäkringskassan.

888	<p>Fästskruv/broskruv, per styck Åtgärden är ersättningsberättigande endast i samband med reparation. Åtgärden tillämpas för fästskruv/broskruv för att skruva fast en protetisk konstruktion på implantat- eller distansnivå. Åtgärden är inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 850 eller 852 för samma tandposition eller med åtgärd 861–863, 865 eller 874–876 för samma käke under samma ersättningsperiod <u>med samma behandlare</u>.</p>
-----	---

Regeländringar avseende dokumentation

TLV:s bemyndigande att föreskriva om dokumentation

TLV har sedan många år tillbaka, i föreskriften om statligt tandvårdsstöd, ställt krav på att vissa uppgifter ska vara dokumenterade i patientjournal, för att ersättning från det statliga tandvårdsstödet ska utgå.

Dokumentationskraven framgår av 3 kap. 6 § patientdatalagen (2008:355) och ska alltid följas vid patientbehandling.

Av 2 § 1 p. förordning (2008:193) om statligt tandvårdsstöd framgår att Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket får meddela föreskrifter om vilka tandvårdsåtgärder som kan berättiga till ersättning enligt lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd och under vilka förutsättningar ersättning kan lämnas för åtgärderna. Bemyndigandet innehåller inte närmare detaljer för vilka förutsättningar TLV kan föreskriva om, eller hur bemyndigandet eventuellt är begränsat. För att göra en bedömning om vad bemyndigandet omfattar får vägledning sökas i förarbetena till lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd.

Av prop 2007/08:49 sid. 58 ff. framgår följande ”Tandvård som omfattas av tandvårdsstödet ska naturligtvis utföras i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. En strävan bör vara att vården ska vara evidensbaserad. Detta innebär att tandvården ska baseras på medveten och systematisk användning av bästa tillgängliga vetenskapliga faktaunderlag (evidens) tillsammans med klinisk erfarenhet och patientens preferenser.”

Av prop 2007/08:49 sid. 98 framgår att det generellt bör krävas att diagnos, tillståndet före det att åtgärden påbörjades och behandlingsval kan verifieras av vårdgivaren genom t.ex. patientjournaler, foto m.m. vid Försäkringskassans kontroller. Det framgår även att regeringen har ansett att den lag som skulle stiftas (lagen om statligt tandvårdsstöd) borde innehålla en bestämmelse att en vårdgivare, på begäran av Försäkringskassan eller en domstol, är skyldig att i ärenden om förhandsprövning eller tandvårdsersättning lämna upplysningar samt förete journal och övrigt material som rör undersökning eller behandling av en försäkrad. Det har således, från regeringens sida, funnits en vilja att vårdgivare vid efterhandskontroller ska vara skyldiga att förete bevisning för att det föreligger en rätt till ersättning. Vilken bevisning som krävs har lämnats öppet men såväl patientjournal som journal nämns, tillsammans med foto och ”övrigt material”. Reglerna i patientdatalagen syftar till att upprätthålla en viss nivå av patientsäkerhet och kan tillämpas vid tillsyn av vårdgivare. Patientdatalagen, som visserligen alltid ska följas, är emellertid inte direkt tillämplig när Försäkringskassan, som både är utbetalande myndighet och tillsynsmyndighet, utövar efterhandskontroller.

Försäkringskassan har vid efterhandskontroller att tillämpa lagen om statligt tandvårdsstöd, förordningen om statligt tandvårdsstöd och föreskriften om statligt tandvårdsstöd, samt andra förvaltningsrättsliga regler. Enligt förarbetena till lagen om statligt tandvårdsstöd är det endast vård som är i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet som ska ersättas av det allmänna. Av den anledningen är det nödvändigt att TLV föreskriver om vissa regler avseende vilken dokumentation som krävs för att vårdgivaren ska kunna visa (göra sannolikt) att den vård som ersättning ska lämnas för verkligen är i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet.

TLV:s regler om dokumentation i patientjournal för att ersättning ska utgå syftar således till att säkerställa att lagstiftarens intentioner avseende vilken slags vård som ska ersättas blir praktiskt möjliga att genomföra. Det är således med stöd av det som står i förarbetena till lagen om statligt tandvårdsstöd som reglerna om dokumentation bedöms omfattas av myndighetens bemyndigande.

1. Ny regel A.1

En ny dokumentationsregel införs för undersökningar och utredningar. Därmed kan nuvarande villkorstext för respektive tillstånd tas bort.

Konsekvensutredning

Beskrivning av problemet:

För samtliga undersöknings- och utredningstillstånd i föreskrifterna om statligt tandvårdsstöd finns idag villkor för ersättning som avser dokumentation. Dessa villkor gäller ett begränsat antal undersöknings- och röntgenundersökningsåtgärder. Dokumentationskraven framgår av 3 kap. 6 § patientdatalagen (2008:355) som alltid ska följas vid patientbehandling. Emellertid finns det idag inga krav på att skäl till mindre omfattande röntgenundersökningar, basundersökningar hos tandläkare eller tandhygienist och information om planerade behandlingar ska framgå av patientjournalen. Detta är inte i linje med intentionerna i lagen om statligt tandvårdsstöd. En utförlig journalföring är även en förutsättning för att Försäkringskassan ska kunna göra korrekta bedömningar i myndighetens kontrollverksamhet.

Föreslagen ändring:

De villkor för ersättning som idag finns under samtliga undersöknings- och utredningstillstånd föreslås ersättas av en samlad regel A.1. Regeln föreslås även gälla alla undersöknings-, utrednings- och röntgenåtgärder.

Konsekvenser:

Patient:

Ändringsförslaget syftar till att den tandvård som ersätts av staten ska vara i linje med rådande lagstiftning.

Behandlare och företag:

Den nya dokumentationsregeln innebär inte någon ökad dokumentation i praktiken. Detta eftersom de villkor som behöver uppfyllas redan regleras av andra lagar och förordningar och ska därmed finnas dokumenterade i journalhandlingen oavsett införandet av regeln. TLV:s reglering syftar till att säkerställa att statlig ersättning endast lämnas för de behandlingarna som följer vetenskap och beprövad erfarenhet enligt myndighetens instruktion och bemyndigande.

Ekonomiska konsekvenser för tandvårdsstödet:

Inga.

IT-stöd:

Ändringen medför behov av programmering.

A.1 Dokumentation

Vid undersökning eller utredning åtgärd 101–114 ska skäl till undersökning och undersökningsfynd dokumenteras i patientjournalen. Planerad behandling samt vilken information patienten fått ska framgå.

För åtgärd 121, 123–128 och 131–134 ska skäl för röntgenundersökning dokumenteras i patientjournalen.

Om dokumentation enligt första stycket inte är möjlig vid undersökningstillfället ska den ske så snart som möjligt, dock innan behandlingen påbörjas.

2. Ny regel C.0

En ny dokumentationsregel C.0 införs vilket innebär att tandextraktioner och rotbehandlingar ska dokumenteras före ingreppet.

Konsekvensutredning

Beskrivning av problemet:

I gällande föreskrift finns inga dokumentationskrav för att styrka ett tandborttagnings- eller rotfyllnings-tillstånd. Eftersom det idag inte finns några sådana dokumentationskrav föreligger risk att tandvårds-ersättning lämnas då tänder tas bort eller rotbehandlas på felaktig grund. Tandvårdsstödet ska ersätta behandlingar som utförs enligt vetenskap och beprövad erfarenhet och därför finns det ett behov för införandet av specifika villkor för att säkerställa detta.

Föreslagen ändring:

En ny regel C.0 föreslås som innebär att tillståndet för tandborttagning eller rotbehandling ska dokumenteras innan behandling. Dokumentationen ska i första hand ske med berättigandebedömd röntgen.

Konsekvenser:

Patient:

Högre patientsäkerhet och minskad risk för missbruk av tandvårdsstöd.

Behandlare och företag:

Den nya dokumentationsregeln innebär inte någon ökad dokumentation i praktiken. Detta eftersom de villkor som behöver uppfyllas redan regleras av andra lagar och förordningar och ska därmed finnas dokumenterade i journalhandlingen oavsett införandet av regeln. TLV:s reglering syftar till att säkerställa att statlig ersättning endast lämnas för de behandlingarna som följer vetenskap och beprövad erfarenhet enligt myndighetens instruktion och bemyndigande.

Ekonomiska konsekvenser för tandvårdsstödet:

Inga.

IT-stöd:

Ändringen medför behov av programmering.

C.0 Dokumentation

Innan behandling påbörjas med åtgärd 401–410 eller 501–504 ska aktuell tand vara dokumenterad med röntgenundersökning. Röntgenundersökningen ska ha bedömts vara berättigad. Om tillståndet inte framgår av befintlig röntgen ska dokumentationen kompletteras med foto, modell eller beskrivning i patientjournalen. Om röntgenundersökningen ej bedömts vara berättigad ska skäl till detta beskrivas i patientjournalen.

För samtliga tänder som tas bort ska tandextraktionen motiveras i patientjournalen.

3. Ändringar i regel D.1

Eftersom en ny dokumentationsregel C.0 införs som tydliggör att tandextraktioner och rotbehandlingar ska dokumenteras före ingreppet ändras regel D.1 på motsvarande sätt.

Konsekvensutredning

Beskrivning av problemet:

I nu gällande föreskrift finns inga regler för att tandborttagnings- och rotbehandlingstillstånd ska dokumenteras före ingreppet. Detta är inte patientsäkert och kan innebära att tänder behandlas trots att det saknas klar indikation för åtgärden. Därför föreslår TLV att införa en ny regel C.0 för behandling av sjukdoms- och smärttillstånd. I linje med detta skrivs motsvarande regel till gällande regel D.1 för reparativ vård.

Föreslagen ändring:

Regel D.1 kompletteras med den nya regeln C.0 som avser dokumentationskrav för tandborttagnings- och rotfyllningstillstånd innan behandling. TLV justerar även texten i första stycket regel D.1 så att dokumentation via röntgen flyttas upp. Detta eftersom befintlig röntgenbild är det bästa underlag som FK har vid efterhandskontroll. Den språkliga justeringen innebär dock ingen ändring i sak.

Konsekvenser:

Patient:

Högre patientsäkerhet och minskad risk för missbruk av tandvårdsstöd.

Behandlare och företag:

Den nya dokumentationsregeln innebär inte någon ökad dokumentation i praktiken. Detta eftersom de villkoren som behöver uppfyllas redan regleras av andra lagar och förordningar och ska därmed finnas dokumenterade i journalhandlingen oavsett införandet av regeln. TLV:s reglering syftar till att säkerställa att statlig ersättning endast lämnas för de behandlingarna som följer vetenskap och beprövad erfarenhet enligt myndighetens instruktion och bemyndigande.

Ekonomiska konsekvenser för tandvårdsstödet:

Inga.

IT-stöd:

Ändringen medför behov av programmering.

D.1 Dokumentation

Innan behandling påbörjas med åtgärd 800–809 ska aktuellt tillstånd framgå av befintlig aktuell röntgen eller dokumenteras ~~med foto~~ i patientjournalen med foto. Dokumentation får även ske med modell.

~~, om tillståndet inte redan framgår av befintlig aktuell röntgen.~~ Innan behandling påbörjas med åtgärd 401–410 eller 501–504 ska aktuell tand vara dokumenterad med röntgenundersökning. Röntgenundersökningen ska ha bedömts vara berättigad. Om tillståndet inte framgår av befintlig röntgen ska dokumentationen kompletteras med foto, modell eller beskrivning i patientjournalen. Om röntgenundersökningen ej bedöms vara berättigad ska skäl till detta beskrivas i patientjournalen.

För samtliga tänder som tas bort ska tandextraktionen motiveras i patientjournalen.

~~Dokumentation enligt första stycket får även ske med modell.~~ Om dokumentation enligt första stycket inte är möjlig innan behandling påbörjas ska den ske så snart det är möjligt.

4. Ändringar i regel E.0

Regeln ändras med tillägget att för tandlöshetstillstånd som uppkommit efter tandborttagning, är dokumentation av tandborttagningen tillräcklig för att styrka tillståndet för rehabilitering. I övrigt görs även språkliga justeringar som inte påverkar tillämpningen av regeln.

Konsekvensutredning

Beskrivning av problemet:

I nuvarande föreskrift framgår av regel E.0 att tandlöshetstillstånd måste dokumenteras innan rehabiliteringsåtgärden påbörjas. Försäkringskassan har av denna anledning återkrävt ersättning för rehabiliteringsbehandlingar (t ex implantat), som har föregåtts av tandborttagning, där det uppkomna tandlöshetstillståndet inte hade dokumenterats. Syftet med regel E.0 har varit att inför rehabiliteringsbehandlingar ska vårdgivaren påvisa att det tandlöshetstillstånd som ska rehabiliteras föreligger. En tandborttagning, som har utförts och dokumenterats i journalen, borde vara dokumentation nog för det uppkomna tandlöshetstillståndet.

Föreslagen ändring:

Förslaget innebär att det inte ska behövas ytterligare dokumentation av aktuellt rehabiliteringstillstånd om tillståndet föregåtts av en tandextraktion. I dessa fall räcker journaldokumentation av tandborttagningen för att tillståndet ska anses styrkt.

TLV ändrar även texten i första stycket i regel E.0 så att dokumentation via röntgen flyttas upp. Detta eftersom befintlig röntgenbild är det bästa underlag som FK har vid efterhandskontroll. Den språkliga justeringen innebär dock ingen ändring i sak.

Konsekvenser:

Patient:

Patienten riskerar inte att drabbas av ökade kostnader i de fall där rehabilitering sker efter att tänder tagits bort men tandlöshetstillståndet inte dokumenterats på nytt.

Behandlare och företag:

Mindre risk för ekonomisk förlust för vårdgivaren i form av återkrav från Försäkringskassan när tolkningen av regeln blir tydligare.

Ekonomiska konsekvenser för tandvårdsstödet:

Inga konsekvenser.

IT-stöd:

Inga konsekvenser.

E.0 Dokumentation

Innan behandling påbörjas ska aktuellt tillstånd framgå av befintlig aktuell röntgen eller dokumenteras med foto-i patientjournalen med foto., om tillståndet inte redan framgår av befintlig aktuell röntgen. Dokumentation får även ske med modell.

För tillstånd som uppstått efter tandextraktion som har dokumenterats i patientjournalen, är ingen ytterligare journaldokumentation av tillståndet nödvändig.

Dokumentation enligt första stycket får även ske med modell.

I stället för dokumentation enligt första stycket är skriftlig journaldokumentation av tillståndet tillräcklig för åtgärd 301–304, 701–705, 811, 812 eller 881.

Övriga ändringar

1. Ändringar i inledande bestämmelser

Föreskrifternas 2 § omformuleras för att ange de korrekta bestämmelserna avseende regelverkets tillämpning.

Konsekvensutredning

Beskrivning av problemet:

Föreskrifternas 2 § beskriver sättet tandvårdsstödet är uppbyggt och hur regelverket är menat att tillämpas. Det som framgår av texten är att behandlaren fastställer de tillstånd som föreligger hos patienten och sedan avgör vilka åtgärder som berättigar till ersättning samt under vilka förutsättningar ersättning kan lämnas. Den skrivningen är missvisande eftersom det inte är behandlaren som avgör förutsättningarna för ersättning utan dessa anges i TLV:s föreskrifter om statligt tandvårdsstöd. Behandlaren tillämpar föreskrifterna och därefter bedömer om de tandvårdsåtgärderna som utförs uppfyller de angivna kriterierna för ersättning.

Föreslagen ändring:

En omformulering av föreskrifternas 2 § föreslås för att på ett korrekt sätt ange de rådande bestämmelserna avseende regelverkets tillämpning. Av den nya texten bör det framgå att behandlaren, förutom att fastställa patientens tillstånd, behöver tillämpa aktuella föreskrifter för att kunna bedöma vilka åtgärder uppfyller de förutsättningarna för ersättning.

Konsekvenser:

Patient:

Inga konsekvenser för patienten. Ändringen avser ett förtydligande om regelverkets ramar.

Behandlare och företag:

De grundbestämmelserna som framgår av föreskrifterna för statligt tandvårdsstöd blir tydligare och därmed får även behandlaren mer klara ramar att förhålla sig till.

Ekonomiska konsekvenser för tandvårdsstödet:

Inga konsekvenser.

IT-stöd:

Inga konsekvenser.

2 § Behandlaren fastställer vilka tillstånd som föreligger hos patienten för att sedan ~~avgöra~~bedöma vilka tandvårdsåtgärder som uppfyller förutsättningarna för kan berättiga till ersättning enligt lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd. ~~och under vilka förutsättningar ersättning kan lämnas för åtgärderna.~~ Av bilaga 1 till föreskrifterna (Ersättningsregler) framgår samtliga tillstånd -med tillhörande regler inom det statliga tandvårdsstödet.